

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА**

**ЗВІТ
ПРО ВИКОНАННЯ ЦІЛЮВИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА ЗА 2021 РІК:**

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ХАРКІВ – 2022

ЗМІСТ

I. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ 4

II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	12
2.1. Організація науково-дослідної діяльності	12
2.2. Результати наукових досліджень	21
2.3. Діяльність спеціалізованих вчених рад	29
2.4. Науково-дослідна робота студентів та молодих учених	32
2.5. Інноваційна діяльність	43

III. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ – ОСНОВНІ КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ	48
3.1. Напрями і спеціальності підготовки фахівців	48
3.2. Контингент здобувачів, які навчаються на денній і заочній формах навчання (громадяни України й іноземні студенти)	53
3.3. Успішність студентів і випуск фахівців за денною та заочною формами навчання	54
3.4. Практична підготовка здобувачів вищої освіти	64
3.5. Розвиток академічної мобільності	67
3.6. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук	74
3.7. Підготовка іноземних здобувачів вищої освіти	77
3.8. Освіта дорослих	82
3.9. Прийом на навчання до університету в 2021 році	83

IV. ЯКІСТЬ ОСВІТИ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА	88
4.1. Університетська система забезпечення якості освіти	88
4.2. Участь університету у міжнародних рейтингах	96
4.3. Підвищення педагогічної майстерності	99
4.4. Електронна (дистанційна) освіта	105

V. ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКЕ НАВЧАННЯ. РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДЦЮ

109	
5.1. Підготовка до вступу в університет	109
5.2. Малий Каразінський університет	110
5.3. Робота з обдарованими дітьми	110
5.4. Шефська допомога	112

VI. КУЛЬТУРНА, ПРОСВІТНИЦЬКА І СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ 113

6.1. Культурна і виховна діяльність	113
6.2. Фізичне виховання та розвиток спорту	119

VII. ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА 123

7.1. Комплектування фондів	123
7.2. Обслуговування користувачів. Упровадження автоматизованих технологій	126
7.3. Партнерська та міжнародна діяльність бібліотеки	133
7.4. Культурно-просвітницька діяльність	136
7.5. Наукова і методична діяльність ЦНБ	138
VIII. МУЗЕЙНО-ВИСТАВКОВИЙ КОМПЛЕКС УНІВЕРСИТЕТУ	142
8.1. Музей історії університету	142
8.2. Музей природи	143
8.3. Музей археології	147
8.4. Навчальний центр «ЛандауЦентр»	149
8.5. Культурно-просвітницький центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр»	150
8.6. Художня галерея імені Генріха Семирадського	152
8.7. Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька	153
IX. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	157
9.1. Договірні засади міжнародного співробітництва	157
9.2. Виїзди за кордон	159
9.3. Офіційні прийняття	163
9.4. Грантова та проектна робота	163
9.5. Міжнародні заходи спрямовані підвищення кваліфікації співробітників	168
9.6. Українсько-Польський академічний центр науки та культури	168
9.7. Українсько-Італійський академічний центр	169
X. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	172
XI. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	186
XII. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	197
XIII. ВИКОНАННЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ, А ТАКОЖ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ	200
XIV. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ І ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	204

І. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Станом на 1 грудня 2021 року в університеті працює 1839 штатних науково-педагогічних працівників та 159 науковців, серед яких 2 академіки НАН України, 5 членів-кореспондентів НАН України, 299 докторів наук, професор і 1081 кандидат наук, доцент (табл.1.1.)

Таблиця 1.1

Кадровий склад університету на 01.12.2021 р.

№	Науково-педагогічні працівники та працівники	Кількість штатних працівників, осіб	
		2020 рік	2021 рік
	Усього	4506	4693
1	Науково-педагогічні працівники	1804	1839
2	Наукові працівники	161	159
3	Доктори наук, професори, у т. ч.	293	303
	3.1. науково-педагогічні працівники	276	284
	3.2. наукові працівники НДЧ	17	18
	3.3.інші		1
4	Кандидати наук, доценти, у т. ч.	1061	1077
	4.1. науково-педагогічні працівники	939	973
	4.2. наукові працівники НДЧ	75	69
	4.3. інші	47	35
5	Навчально-допоміжний персонал	715	879
6	Допоміжний персонал НДЧ	60	63
7	Адміністративно-управлінський персонал	947	942
8	Господарський і обслуговуючий персонал	819	811

В університеті працює 516 зовнішніх сумісників, серед яких 15 академіків і членів-кореспондентів НАН України, 119 докторів наук і 246 кандидатів наук.

Таким чином, всього в навчальному процесі й науковій роботі брали участь 418 докторів наук, професорів і 1327 кандидатів наук, доцентів.

Серед науково-педагогічних працівників 68,35 % мають наукові ступені та вчені звання (табл. 1.2.)

Найбільший відсоток кадрів вищої кваліфікації мають факультети: психологічний (94,1%), геології, географії, рекреації і туризму (90,0%), філософський (89,9%) (табл.1.3).

Серед деканів факультетів, директорів навчально-наукових інститутів

52,4% – докторів наук, професорів і 47,6% – кандидатів наук, доцентів; середній вік – 59,2 років. Серед завідувачів кафедр 64,6% – докторів наук, професорів, 35,4% – кандидати наук, доцентів; середній вік – 57,9 років (табл.1.4).

Таблиця
1.2

Науково-педагогічні працівники станом на 01.12.2021 р.

Науково-педагогічні працівники	2020 рік		2021 рік	
	Кількість	%	Кількість	%
Усього	1804	100,00	1839	100,00
У тому числі:				
докторів наук, професорів	276	15,20	284	15,23
кандидатів наук, доцентів	939	52,00	973	53,13
Усього науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями	1215	67,30	1257	68,35
Середній вік	50		47,9	
до 30 років	120	6,60	140	7,61
30 – 39 років	454	25,10	476	25,88
40 – 49 років	552	30,50	494	26,86
50 – 59 років	285	15,70	323	17,56
понад 60 років	393	21,70	406	22,08
Пенсійного віку, чол.	236	60,00	244	60,10
Пенсійного віку, жін.	157	40,00	162	39,90
Усього науково-педагогічних працівників пенсійного віку	393	21,70	406	22,08

**Науково-педагогічні працівники на факультетах
(станом на 01.12.2021 р.)**

№ п/п	Структурні підрозділи	Кількість осіб	У тому числі							
			Доктори наук, професори		Кандидати наук, доцент		Викладачі з н.ст. і вч. зв.		Викл. без н.ст. і вч. звання	
			К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
1	Біологічний	64	10	15,63	41	64,06	51	79,69	13	20,31
2	Геології, географії, рекреації і туризму	40	9	22,50	27	67,50	36	90,00	4	10,00
3	Економічний	119	22	18,49	72	60,50	94	78,99	25	21,01
4	Іноземних мов	220	14	6,36	93	42,27	107	48,64	113	51,36
5	Історичний	34	14	41,18	16	47,06	30	88,24	4	11,76
6	Комп'ютерних наук	78	19	24,36	34	43,59	53	67,95	25	32,05
7	Медичний	361	32	8,86	166	45,98	198	54,85	163	45,15
8	Математики та інформатики	61	12	19,67	34	55,74	46	75,41	15	24,59
9	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	89	9	10,11	57	64,04	66	74,16	23	25,84
10	Психології	34	5	14,71	27	79,41	32	94,12	2	5,88
11	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	38	13	34,21	17	44,74	30	78,95	8	21,05
12	Соціологічний	58	7	12,07	31	53,45	38	65,52	20	34,48
13	Фізичний	53	10	18,87	28	52,83	38	71,70	15	28,30
14	Філологічний	86	12	13,95	53	61,63	65	75,58	21	24,42
15	Філософський	79	25	31,65	46	58,23	71	89,87	8	10,13
16	Хімічний	43	9	20,93	27	62,79	36	83,72	7	16,28
17	Юридичний	58	14	24,14	37	63,79	51	87,93	7	12,07
18	Кафедра фізичного виховання і спорту	26	0	0,00	3	11,54	3	11,54	23	88,46
19	ННІ міжнародної освіти	66	1	1,52	26	39,39	27	40,91	39	59,09
20	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	33	6	18,18	17	51,52	23	69,70	10	30,30
21	ННІ екології	19	3	15,79	9	47,37	12	63,16	7	36,84
22	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	22	2	9,09	13	59,09	15	68,18	7	31,82
23	ННІ «Фізико-технічний факультет	31	11	35,48	13	41,94	24	77,42	7	22,58
24	ННІ «Каразінський банківський інститут»	48	2	4,17	38	79,17	40	83,33	8	16,67
25	Інститут після-дипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання	4	0	0,00	2	50,00	2	50,00	2	50,00
26	ННІ «Інститут державного управління»	75	19	25,33	50	66,67	69	92,00	6	8,00
	Усього по університету	1839	284	15,44	973	52,91	1257	68,35	582	31,65

Керівники факультетів і кафедр (станом на 01.12.2021 р.)

	Керівний склад	2020 рік		2021 рік	
		К-ть	%	К-ть	%
1	Декани, директори інститутів	24	100	21	100,0
	Із них докторів наук, професорів	16	66,6	11	52,4
	кандидатів наук, доцентів	8	33,3	10	47,6
	За віком:				
	Середній вік	55,1		59,2	
	До 30 років	-	-	0	
	30 – 39 років	3	12,5	1	4,8
	40 – 49 років	4	16,6	4	19,0
	50 – 59 років	5	20,8	5	23,8
	Понад 60 років	12	50	11	52,4
	Пенсійного віку	12	50	11	52,4
	2	Завідувачі кафедр	133	100	127
Із них докторів наук, професорів		90	67,6	82	64,6
кандидатів наук, доцентів		43	32,3	45	35,4
За віком:					
Середній вік		61,5		57,9	
До 30 років		-	-	0	
30 – 39 років		5	3,7	10	7,9
40 – 49 років		26	19,5	29	22,8
50 – 59 років		28	21	23	18,1
Понад 60 років		74	55,6	65	51,2
Пенсійного віку		74	55,6	65	51,2

**Науково-педагогічні працівники пенсійного віку
(станом на 01.12. 2021 р.)**

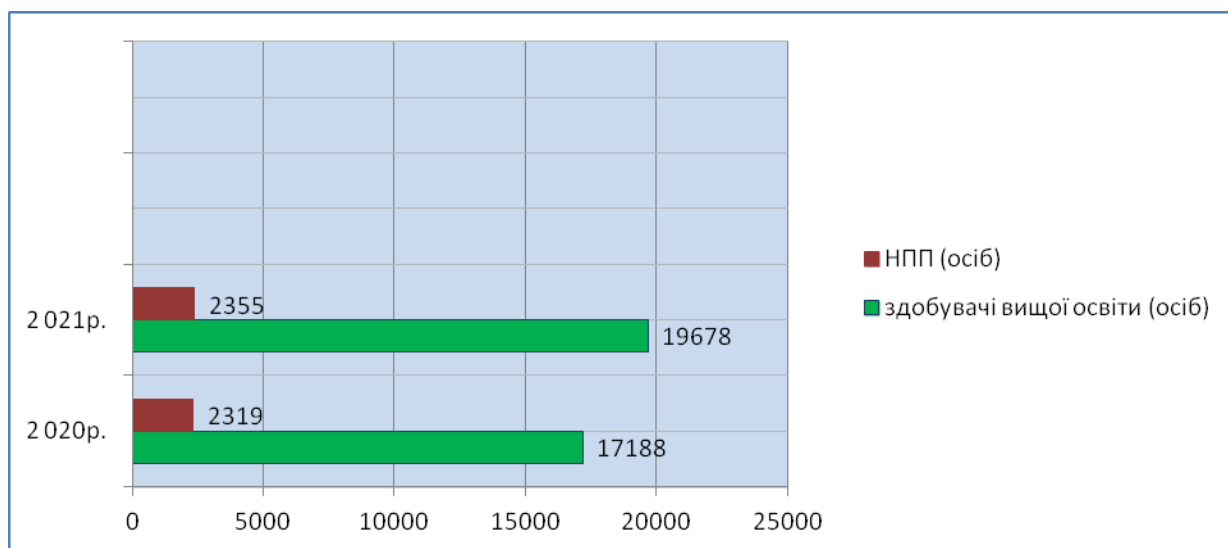
№ з/п	Структурні підрозділи	2020 рік			2021 рік		
		Осіб	З них пенс.вік	% осіб пенс.вік	Осіб	З них пенс.вік	% осіб пенс.вік
1	Біологічний	84	17	20,20	64	16	25,00
2	Геології, географії, рекреації і туризму	47	15	31,90	40	12	30,00
3	Економічний	116	30	25,80	119	28	23,53
4	Іноземних мов	230	42	18,20	220	36	16,36
5	Історичний	35	13	37,10	34	13	38,24
6	Комп'ютерних наук	79	20	25,30	78	25	32,05
7	Медичний	300	27	9,00	361	42	11,63
8	Математики та інформатики	60	22	36,60	61	21	34,43
9	Міжнародних економічних відносин та тур. бізнесу	86	12	13,90	89	12	13,48
10	Психології	37	11	29,70	34	10	29,41
11	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютер-них систем	41	19	46,30	38	16	42,11
12	Соціологічний	59	12	20,30	58	12	20,69
13	Фізичний	55	30	54,50	53	28	52,83
14	Філологічний	98	15	15,30	86	19	22,09
15	Філософський	87	28	32,11	79	20	25,32
16	Хімічний	48	20	41,60	43	19	44,19
17	Юридичний	60	1	1,60	58	2	3,45
18	Кафедра фізичного виховання і спорту	28	6	21,40	26	3	11,54
19	Навчально-науковий інститут міжнародної освіти	62	17	27,40	66	19	28,79
20	Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу»	33	4	12,10	33	2	6,06
21	Навчально-науковий інститут екології	18	4	22,20	19	4	21,05
22	Навчально-науковий інститут комп'ютерної фізики та енергетики	19	4	21,00	22	5	22,73
23	Навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет	35	17	48,50	31	15	48,39
24	Навчально-науковий інститут «Каразінський банківський інститут»	53	5	9,40	48	5	10,42
25	Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання	14	2	14,20	4	2	50,00
26	Навчально-науковий інститут «Інститут державного управління»				75	20	26,67
	Усього по університету	1804	393	21,70	1839	406	22,08

Співвідношення кількості студентів до викладачів є досить нюансним питанням. За твердженнями команд - укладачів міжнародних рейтингів, цей показник є базою для створення освітнього середовища з високим рівнем академічної підтримки та взаємодії. Загалом, низький коефіцієнт має значити, що групи невеликі, та викладач має час та змогу приділяти увагу кожному здобувачу вищої освіти. Але є державні вимоги та економічні чинники, без виконання яких університет не може впроваджувати освітню діяльність (табл.1.6).

Таблиця 1.6

Співвідношення загальної кількості науково-педагогічних працівників (штатні + зовнішні сумісники) до кількості здобувачів вищої освіти

Харківський національний університет Імені В.Н. Каразіна	2020	2021
Науково-педагогічні працівники (штатні та зовнішні сумісники) (осіб)	2319	2355
Контингент здобувачів вищої освіти (осіб)	17188	19678

Підвищення кваліфікації працівників і співробітників Каразінського університету – важлива умова забезпечення високої якості кадрового складу. Упродовж 2021 року Інститутом післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання, факультетами та інститутами здійснювалася реалізація рішень Вченої та Науково-методичної рад університету: за різними

формами підвищили кваліфікацію 304 науково-педагогічні працівники і співробітники.

У 2021 році штатними співробітниками і докторантами Каразінського університету захищено 15 докторських дисертацій:

Баранова В.В. – факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу;

Бердник С.Л. – факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем;

Білецька Я.О. – факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу;

Голубов О.А. – НДІ астрономії;

Думін О.М. – факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем;

Жукова Л.М. – економічний факультет;

Кабацька О.В. – філософський факультет;

Ковальова Т.Д. – ННІ Інститут державного управління; Комарова Т.Г. – філософський факультет;

Кучер А.В. – ННІ екології;

Резніков В.В. – факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу;

Розуменко В.Т. – факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем;

Ромащенко О.В. – ННІ «Фізико-технічний факультет»; Сотнікова-Мелешкіна Ж.В. – медичний факультет; Тешева Л.В. – економічний факультет.

Кандидатські дисертації захистили 59 осіб. Вчене звання професора отримали 12 осіб:

Лядова Тетяна Іванівна – медичний факультет; Лахно Ігор Вікторович – медичний факультет; Тихонова Тетяна Михайлівна – медичний факультет; Белозьоров Ігор Вікторович – медичний факультет; Савіна Майя Василівна – медичний факультет;

Удалов Ігор Валерійович – факультет геології, географії, рекреації і туризму; Корепанов Олексій Сергійович – економічний факультет; Лазебник Юлія Олександрівна – економічний факультет;

Ямпольський Олександр Леонідович – факультет математики і інформатики;

Утевська Ольга Михайлівна – біологічний факультет;

Портна Оксана Валентинівна - навчально-науковий ін-т «Каразінська школа бізнесу»;

Тимошенко Ігор Владиславович – факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу.

Вчене звання доцента присвоєно 35 співробітникам університету.

Вчене звання старшого дослідника присвоєно 2 співробітникам університету.

Звання «Почесний доктор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» присвоєно Булавину Л. А. – завідувачу кафедри молекулярної фізики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Звання «Заслужений професор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» присвоєно Катричу Віктору Олександровичу – (факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем).

Звання «Заслужений викладач Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна» присвоєно Куделку Сергію Михайловичу – (історичний факультет).

Подяки МОН України отримали Павленко І.В. (ННІ «Фізико-технічний факультет»), Іваненко Л.О. (Управління якості освіти). Грамоту МОН України отримала Анощенко О.О. (факультет математики і інформатики).

II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Організація науково-дослідної діяльності

Основною метою наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності є здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їхнього спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу. Розвиток та ефективна реалізація наукових досліджень в університеті є необхідною умовою підвищення його конкурентоздатності у міжнародному науково-освітньому просторі.

Ефективність наукових досліджень є одним із найважливіших критеріїв оцінювання діяльності закладу вищої освіти у міжнародних та національних рейтингах. За такими показниками, як академічна репутація, якість науково-педагогічного потенціалу, якість навчання, міжнародне визнання, присутність у глобальному інформаційному просторі, обсяг фінансування науково-дослідних робіт (в тому числі – обсяг позабюджетних коштів), обсяг грантового фінансування на виконання досліджень, кількість отриманих патентів, наукових публікацій у міжнародних наукометричних базах даних Scopus і Web of Science та число цитувань цих публікацій, кількість студентів, залучених до виконання наукової роботи. Каразінський університет посідає провідні позиції серед закладів вищої освіти України і є визнаним лідером української університетської науки.

Університет продовжує виконання основних завдань, закладених у Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки, що передбачає збереження лідерства на українському науковому просторі, високий міжнародний конкурентний рівень, оптимальне співвідношення фундаментальних і прикладних досліджень, високий потенціал комерціалізації результатів на національному та світовому ринках науково-технічних розробок, орієнтацію на глобальні ринки майбутнього, ухвалення передових

рішень щодо забезпечення національної безпеки (обороздатності; енергетичної, інформаційної та ін.), якості життя людей і розвитку сучасних галузей науки.

Основне джерело фінансування науково-дослідних робіт в університеті складають кошти загального фонду державного бюджету. За результатами проведеного МОН України конкурсу щодо фінансування наукових досліджень, виконання яких розпочато у 2021 році, 17 науково-дослідних робіт університету отримали високу оцінку та були включені для виконання до тематичного плану науково-дослідних робіт, з них 9 – фундаментальні НДР, 6 – прикладні НДР, 2 – наукові роботи молодих вчених. Взагалі до тематичного плану наукових досліджень та розробок, які виконує університет за рахунок коштів державного бюджету у 2021 році, включено 64 НДР з обсягом фінансування 66145478 грн, із них 40 НДР виконувалися за фундаментальними дослідженнями на загальну суму 43,6 млн грн, 20 НДР – прикладні дослідження на суму 23,3 млн грн та 4 наукові роботи молодих вчених – на суму 3,4 млн грн.

Обсяг фінансування фундаментальних, прикладних досліджень та наукових робіт молодих вчених на 2021 рік за КПКВК 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» складає 70 318,997 тис. грн. У порівнянні з іншими ЗВО України університет, як і у попередні роки, отримав другий (після Київського національного університету імені Тараса Шевченка) за загальною сумою обсяг фінансування.

Розподіл обсягів фінансування науково-дослідних робіт за науковими підрозділами університету наведено у табл. 2.1.

У вересні 2020 року на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 30.07.2020 р. № 994 університетом була подана оновлена заявка та інформаційні матеріали щодо проведення державної атестації в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності за науковими напрямками: гуманітарні науки та мистецтво; суспільні науки; біологія та охорона здоров'я; математичні науки та природничі науки; технічні науки. У зв'язку зі змінами відповідно до Порядку проведення державної атестації університетом були

переоформлені атестаційні матеріали за період з 2015-го до 2019 року включно за цими науковими напрямками – з урахуванням наповнення наукових напрямів галузями знань та спеціальностями. Відповідно до наказу МОН України від 25.03.2021 р. № 372 «Про результати державної атестації ЗВО в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності» університет пройшов атестацію за всіма напрямками:

Математичні науки та природничі науки – кваліфікаційна група А.

Біологія та охорона здоров'я – кваліфікаційна група Б.

Технічні науки – кваліфікаційна група Б.

Суспільні науки – кваліфікаційна група В

Гуманітарні науки – кваліфікаційна група В.

Таблиця 2.1

**Розподіл обсягів науково-дослідних робіт з усіх видів
фінансування за науковими підрозділами у 2021 році**

№ з/п	Структурний підрозділ	2021 рік			
		Загальний фонд		Спеціальний фонд	
		кількість	обсяг, тис. грн	кількість	обсяг, тис. грн
1	Біологічний	3	570,70	5	175,46
2	Геології, географії, рекреації і туризму	1	54,00	5	56,05
3	ННІ Екології	1	151,01	7	1085,90
4	Економічний	-	-	1	42,00
5	Іноземних мов	1	202,76	1	166,46
6	Історичний	-	-	1	28,26
7	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	1	448,53	5	1701,99
8	Комп'ютерних наук	3	2792,95	3	3759,10
9	Математики і інформатики	2	671,24	1	3807,79
10	Медичний	-	-	-	-
11	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	-	-	1	305,91
12	НДІ астрономії	8	9272,25	3	5920,67
13	НДІ біології	1	304,40	1	250,00
14	НДІ хімії	3	2405,76	3	2806,20
15	Психології	-	-	1	34,00
16	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	24	29319,16	1	819,99
17	Соціологічний	2	1199,32	6	1620,60
18	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	1	9,079		
19	ННІ «Фізико-технічний факультет»	20	24470,73	2	4177,80

20	Фізичний	5	3423,17	-	-
21	Філологічний	-	-	-	-
22	Філософський	-	-	-	-
23	Хімічний	4	3364,34	4	122,40
24	Юридичний	-	-	1	270,46
25	ЦНБ	1	250,00	-	-
26	Українсько-італійський академічний центр	-	-	2	448,078
27	Управління міжнародних відносин	-	-	1	24,31
28	Центр болгаристики	-	-	-	-
	Разом	81	78909,38	55	27623,44

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №434 від 16.04.2021 р. та «Про розподіл бюджетних коштів для підтримки наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти» університет на 2021 рік отримав бюджетні кошти для підтримки трьох пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, які увійшли до кваліфікаційних груп «А» та «Б», а саме: Математичні науки та природничі науки – 10 237700 грн; Біологія та охорона здоров'я – 280700 грн; Технічні науки – 445500 грн.

Для забезпечення збереження та належного функціонування 5 наукових об'єктів, що становлять національне надбання (Гербарій, Когерентно-оптичний процесор зображень Астрономічної обсерваторії, Комплекс для дистанційного зондування навколоземного космічного простору Радіофізичної обсерваторії, Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки, «Колекції ліній Drosophila» кафедри генетики та цитології біологічного факультету), Міністерством освіти і науки України у 2021 році із загального фонду державного бюджету виділено 1800,0 тис. грн.

За кошти замовників у 2021 році виконувалося 27 науково-дослідних робіт на загальну суму 2 917110 грн та 26 грантів із різних джерел фінансування на суму 22 787345 грн.

З метою розвитку матеріально-технічної бази Каразінського університету у 2021 році за рахунок коштів загального фонду університету, у тому числі за рахунок коштів базового фінансування, придбано обладнання приблизно на 5000,0 тис. грн, що сприяє підвищенню конкурентоздатності результатів

університетських досліджень.

У 2021 році Каразінським університетом за тематичним планом виконувалося 4 науково-дослідні роботи та розробки, результати яких мають важливе значення для підвищення обороноздатності та національної безпеки держави й мають прикладні результати подвійного використання на загальну суму понад 7 млн грн. З метою проведення спільних фундаментальних та прикладних досліджень, впровадження результатів спільних науково-технічних досліджень підписано Меморандум про партнерство та співпрацю між Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне» та Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна. З метою здійснення багатоцільового співробітництва у сфері високих технологій, зокрема у сфері радіолокаційної скритності об'єктів, засобів розвідки та систем наведення й ураження укладено угоду про науково-технічне співробітництво між Каразінським університетом та Центральним науково-дослідним інститутом озброєння та військової техніки Збройних сил України.

У червні 2021 року науковці факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна презентували свої розробки у місті Києві на виставці досягнень у межах XVII Міжнародної спеціалізованої виставки «Зброя та безпека – 2021».

У листопаді 2021 року науковці університету взяли участь у роботі міжнародної оборонно-аерокосмічної виставки SANA EXPO, яка проходила в Стамбульському виставковому центрі (Туреччина) і була організована у складі об'єднаного стенда Інноваційного аерокосмічного кластера

«Мехатроніка» спільно з АТ «ФЕД». Високу оцінку експозицій університету та зацікавленість у співпраці виявили учасники багатьох делегацій, із Міністром промисловості Туреччини та ректорами Технічного університету Гебзе, Науково-Технологічного університету Сіваса включно.

Однією з основних задач університету є розвиток та збільшення обсягів позабюджетного фінансування. Переважна частина цих коштів припадає на

фінансування робіт, що проводяться за міжнародними грантами і програмами.

Наявність міжнародних грантів на проведення фундаментальних НДР, поряд із публікаціями у базах даних Scopus та Web of Science, є визнанням авторитету вчених університету світовою науковою спільнотою й актуальності тематики наукових досліджень.

Щорічно в межах міжнародного співробітництва виконується низка проєктів STCU, Горизонт – 2020, NATO, MAGATE, CRDF, а також за угодами з міжнародними науковими центрами, зокрема:

- Проєкт Еразмус+ «INTENSE: Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекології» (2017 – 2021 рр.) разом з Естонським університетом наук про життя. Керівник – канд. геогр. наук, доц. Тітенко Г. В.

- Акомодація регіонального розмаїття в Україні. Дослідницький проєкт разом з університетом ОслоМет (Норвегія) (2018 – 2021 рр.). Фінансується Норвезькою науковою радою. Керівник – канд. соц. наук, доцент кафедри соціології Філіппова О. А.

- Зовнішня політика ЄС. Модуль Жана Моне (2018 – 2021 рр.). Керівник – канд. юрид. наук, доцент Новікова Л. В.

- Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика та міська політика (2018 – 2022 рр.). Фінансується Департаментом соціології та суспільної географії Університету Осло. Керівник – д-р геогр. наук, професор Немець Л. М.

- Проєкт ЄС Еразмус+ «Регіональна політика, місцеве самоврядування» (2019–2022 рр.). Разом із Центральноєвропейським університетом. Керівник робочої групи – канд. юрид. наук, доцент Воронов М.М.

- Проєкт Еразмус+, Жан Монне модуль, «Criminal police of the European Union / «Кримінальна політика ЄС» (2019–2022 рр.). Керівник – д-р. юрид. наук, професор Житний О.О.

- Кримінальна політика ЄС (2019–2022 рр.). Разом з університетом Турку, Фінляндія, Інститут імені Макса Планка (Фрайбург, Німеччина), Талліннським університетом (Естонія). Керівник – канд. юрид. наук Давиденко М. Л.

- Грант «Медіація: тренінги та трансформація суспільства / Mediators» (599010-ERP-1-2018-1-NL-ERPKA2-SVNE-JP) (2018 – 2021 рр.). Фінансується Європейською комісією. Керівник – канд. екон. наук, професор Александров В. В.

- Методика навчання іноземних мов (2019 – 2021 рр.) у межах проекту «Розвиток потенціалу підготовки вчителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції в Україні». Разом із Тартуським університетом (Естонія). Координатор – д-р філол. наук, професор Морозова О. І.

- Засадничий підхід до розробки нових надтвердих нанокompозитних покриттів (2018–2021 рр.). Проєкт УНТЦ. Керівник – д-р техн. наук, професор Береснев В. М.

- Грант Міжнародного Вишеградського фонду «Зелено-голуба інфраструктура у містах країн колишнього СРСР – вивчаючи спадщину та досвід країн Вишеградської четвірки» (2021–2022 рр.). Керівник – д-р геогр. наук, професор Максименко Н. В.

- Спільний українсько-латвійський науково-дослідний проєкт «Порівняльний аналіз радіаційно-індукованих процесів у складних оксидних кристалах та кераміці для використання у пристроях керованого термоядерного синтезу» (2021–2022 рр.) Керівник – д-р фіз.-мат. наук, професор Гірка І.О.

Вчені університету у 2021 році виконували 5 грантів Національного фонду досліджень України (НФДУ), де університет є головним виконавцем, та 3 гранти – субвиконавцем.

Головні виконавці:

- «Аналіз, дослідження, розробка та впровадження сучасних технологій інформаційної безпеки для глобального моніторингу кібернетичного простору України в умовах кризових та надзвичайних ситуацій» (2020 – 2022 рр.). Керівник – докт. техн. наук, проф. Олійников Р.В. Фінансування на 2021 рік – 4745,400 тис. грн.

- «Індикатори на основі похідних хромону для флуоресцентного визначення активності β -глюкозидаз» (2020 – 2022 рр.). Керівник – докт. хім.

наук, с.н.с. Рошаль О.Д. Фінансування на 2021 рік – 3726,400 тис. грн.

- «Оператори в нескінченновимірних просторах: взаємозв'язок геометрії, алгебри і топології» (2020 – 2022 рр.). Керівник – докт. фіз.-мат. наук, проф. Кадець В.М. Фінансування на 2021 рік – 4268,693 тис. грн.

- «Модифікація поверхні твердого тіла під дією плазми та пучків заряджених частинок» (2020 – 2022 рр.). Керівник – докт. техн. наук, проф. Береснєв В.М. Фінансування на 2021 рік – 4592,400 тис. грн.

- «Металеві астероїди: пошук батьківських тіл залізних метеоритів, джерел позаземних ресурсів». (2020 – 2022 рр.). Керівник – докт. фіз.-мат. наук, с.н.с. Бельська І.М. Фінансування на 2021 рік – 4744,500 тис. грн.

Субвиконавці:

- «Теоретичні та експериментальні дослідження глобальних збурень природного і техногенного походження в системі Земля – атмосфера – іоносфера». (2020 – 2022 рр.). Керівник – докт. фіз.-мат. наук, професор Черногор Л.Ф., спільно з Інститутом космічних досліджень Національної академії наук України та Державного космічного агентства України, м. Київ.

- «Астрофізичні Релятивістські Галактичні Об'єкти (АРГО): життєвий шлях активних ядер Галактики». (2020 – 2022 рр.). Керівник – канд. фіз.-мат. наук, Ахметов В.С., спільно з Головною астрономічною обсерваторією Національної академії наук України, м. Київ.

- «Дослідження шляхів створення та властивостей невзаємних контрольованих оптичних метаповерхонь». (2020 – 2022 рр.). Керівник – канд. фіз.-мат. наук, доцент Хардигов В.В, спільно з Радіоастрономічним інститутом Національної академії наук України, м. Харків.

8 грудня 2021 року Наукова рада НФДУ затвердила рейтингові списки проєктів-учасників конкурсу «Наука для безпеки та сталого розвитку України» та визначила прохідний бал для проєктів-переможців. Переможцями конкурсу «Наука для безпеки та сталого розвитку України» стали проєкти:

- «Молекулярний дизайн, синтез та скринінг нових потенційних противірусних фармацевтичних інгредієнтів для терапії інфекційного

захворювання COVID-19». (2022–2024 рр.). Керівник – канд. хім. наук, професор Калугін О.М.

- «Дослідження та розробка іонно-плазмових технологій синтезу багатофункціональних складнокомпозиційних покриттів для медичних імплантатів та біобезпеки». (2022–2024 рр.). Керівник – доктор фіз.-мат. наук, професор, акад. НАНУ Азаренков М.О.

Укладення договорів про виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки розпочнеться у 2022 році.

1 листопада 2021 року стартував проєкт Федерального міністерства освіти і наукових досліджень Німеччини зі створення в Україні центрів досконалості. Одним із дванадцяти запитів, які пройшли перший етап відбору, став проєкт Інституту фізики мікроструктур Макса Планка в Галле у співпраці з Каразінським університетом. Проєкт спрямований на розвиток фундаментальних і прикладних досліджень передових плазмових технологій для спінтроніки та матеріалів енергетики.

11 листопада 2021 року відбулася робоча нарада за участі директора Інституту фізики мікроструктур Макса Планка Стюарта Паркіна, директора навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Ігоря Гірки, а також наукових співробітників відділу наносистем Інституту фізики мікроструктур Макса Планка: Андрія Стервоєдова (випускник навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» 2003 року), Олексія Білецького (випускник навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» 2005 року), Кирила Дронова (випускник факультету комп'ютерних наук 2017 року). Під час зустрічі обговорено план спільних дій, спрямованих на успішну реалізацію першого етапу проєкту.

У грудні Каразінський університет підписав меморандум з Науково-технологічним комплексом «Інститут монокристалів» НАН України про наукове, науково-технічне та науково-освітнє співробітництво. У межах співпраці передбачено спільними зусиллями створювати систему взаємодії в науково-дослідній, науково-методичній та освітній теоретичній і практичній

діяльності насамперед у галузі хімії, фізики, матеріалознавства та біології. Метою співробітництва є ефективний обмін інформацією щодо новітніх методик, технологій та обладнання, розроблення науково-методичних рішень для підвищення рівня підготовки фахівців.

2.2. Результати наукових досліджень

Усі науково-дослідні роботи, які виконує Каразінський університет, відповідають пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки на період до 2020 року (Закон України № 2519-VI від 09.09.2010 р.) зі змінами (№ 1162-IX від 29.01.2021) та переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2021 року (Постанова КМ України від 07.09.2011 р. № 942) зі змінами (Постанова КМ України від 23 серпня 2016 року № 556 та від 21 квітня 2021 року № 380).

У 2021 році завершується 31 НДР, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету, на загальну суму 25490642 грн, з них 21 – фундаментальні, 9 – прикладні, 1 – наукова робота молодих учених.

Наукова частина університету постійно проводить роботу з підвищення наукового рівня фундаментальних та прикладних досліджень, сприяє отриманню вагомих результатів вже на рівні планування наукових досліджень, згідно з якими відбувається відкриття нової тематики, прийняття завершених робіт та оцінка отриманих результатів. Оцінювання результатів здійснюють Науково-технічна рада університету, незалежні експерти-рецензенти.

У 2021 році відповідно до наказу МОН № 1028 від 29.09.2021 р. «Про проведення конкурсного відбору проєктів фундаментальних та прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок у 2021 році» проведено перший етап конкурсного відбору проєктів фундаментальних досліджень, прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок. До Міністерства освіти і науки України для проходження 2-го етапу конкурсного відбору подано 46 проєктів, що пропонуються до виконання за рахунок видатків державного бюджету з 2022 року на загальну суму 69215731

грн (на 2022 рік), із них 29 – фундаментальні з обсягом фінансування 43905450 грн, 16 – прикладні з обсягом фінансування 23712428 грн, 1 – науково-технічна (експериментальна) розробка з обсягом фінансування 1597,853 тис. грн. На конкурс молодих вчених згідно з наказом МОН № 1027 від 29.09.2021 р. «Про оголошення конкурсного відбору у 2021 році проєктів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених» було подано 6 наукових робіт із загальним обсягом фінансування 5287337 грн (на 2022 рік).

Результати наукових досліджень фахівців Каразінського університету відповідають світовому рівню та мають попит у наукової спільноти. У рейтингу за показниками бази даних SciVerse Scopus університет посідає друге місце серед ЗВО України за абсолютним значенням публікацій. Станом на 8 грудня 2021 року у базі даних Scopus університет має 690 публікацій. Індекс Хірша університету дорівнює 79, загальна кількість публікацій – 11636. У базі даних Web of Science у 2021 році зареєстровано 491 публікацію. Загальна кількість публікацій – 12922.

Разом у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science) зареєстровано 24558 публікацій.

Згідно з наказом МОН України № 32 від 15.01.2018 року та доповненнями № 1471 від 26 листопада 2020 року університет має 34 наукові фахові періодичні видання. Ці видання включено до категорій «А» та «В»

Три періодичні наукові видання університету індексуються у Web of Science Core Collection, а саме:

1. Східноєвропейський фізичний журнал.
2. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Біологія».
3. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія».

Східноєвропейський фізичний журнал індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus.

Протягом 2021 року видано 119 монографій, 46 випусків «Вісника ХНУ імені В.Н. Каразіна», 44 збірники наукових праць, 5052 статті та тези доповідей,

із них 1457 – у зарубіжних виданнях. Організовано 194 виставки, взято участь у 30 виставках. Проведено 150 конференцій, із них 56 – міжнародні (табл. 2.2).

Серед проведених всеукраїнських та міжнародних конференцій можна відзначити: XXIV Міжнародну наукову-практичну конференцію «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво – 2021», III Міжнародну наукову-практичну конференцію «Стратегічні напрями зовнішньої політики Європейського Союзу», XV Міжнародна наукова конференція «Фізичні явища у твердих тілах», XV Міжнародну наукову-практичну конференцію «Якубинська наукова сесія», Міжнародну наукову-практичну конференцію «Регіональна політика ЄС: концепція, напрямки, значення для України», Міжнародну наукову конференцію і школу з фізики плазми та керованого термоядерного синтезу ICPPCF– 2021 тощо.

Університет є власником 266 чинних охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, з яких: патентів на винаходи – 37, патентів на корисні моделі – 220, свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір – 9.

У 2021 році отримано 64 патенти. З них університет є власником 39 патентів (29 – на корисну модель та 10 – на винахід) (табл. 2.2). Порівняно з 2020 роком кількість власних патентів збільшилась на 30% (27 патентів на корисну модель та 3 авторських свідоцтва).

Високий статус класичного університету підтверджується численними науковими перемогами вчених університету, досягнення яких відзначені, зокрема, Державними преміями України в галузі науки і техніки, почесними званнями, орденами, преміями Верховної Ради України та ін.

У травні 2021 року відбулася сесія Загальних зборів Національної академії наук України. Під час заходу було обрано дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів Національної академії наук України, серед них – і представники каразінської спільноти.

Зокрема, дійсними членами (академіками) Національної академії наук України обрано:

– відділення ядерної фізики та енергетики Національної академії наук України – завідувача кафедри прикладної фізики та фізики плазми навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет», професора *Ігоря Гаркушу*;

– відділення економіки Національної академії наук України – завідувача кафедри економічної теорії і економічних методів управління економічного факультету, професора *Андрія Гриценка*.

Членами-кореспондентами Національної академії наук України обрано:

– відділення фізики і астрономії Національної академії наук України – декана фізичного факультету, професора *Руслана Вовка*;

– відділення ядерної фізики та енергетики Національної академії наук України – старшого наукового співробітника кафедри фізики ядра та високих енергій імені О. І. Ахієзера навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет», професора *Олександра Корчина*, завідувача кафедри медичної фізики та біомедичних нанотехнологій навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет», доцента *Валерію Трусову*.

Крім цього, іноземним членом Національної академії наук України (відділення фізики і астрономії Національної академії наук України) обрано Почесного доктора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, професора *Массімо Каначчіолі*.

Оприлюднення результатів науково-дослідної роботи за 2021 рік

№ з/п	Структурний підрозділ	Вісники	Збірники наукових	Монографії	Статті		Тези доповідей		Патенти	Конференції		Виставки	
					Разом	У між-народних виданнях	Разом	У між-народних виданнях		Разом	Міжна-родні	Проведені в університеті	У яких університет брав участь
1.	Біологічний	2	0	0	61	40	20	0	1	2	2	0	0
2.	Геології, географії, рекреації та туризму	2	4	0	39	31	43	56	0	4	2	0	0
3.	ННІ екології	2	3	5	90	35	140	101	4	10	8	0	0
4.	Економічний	2	2	10	117	26	196	82	0	1	0	0	0
5.	Іноземних мов	2	3	7	572	17	338	22	0	30	4	0	0
6.	Історичний	2	2	9	39	14	19	7		7	5	5	0
7.	Комп'ютерних наук	4	2	5	90	52	39	19	13	1	1	0	0
8.	Медичний	3	5	9	240	117	303	82	11	39	8	0	22
9.	Математики і інформатики	2	0	0	45	39	36	32	0	3	3	0	0
10.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	2	0	22	129	60	163	17	2	6	2	0	0
11.	Психології	2	4	1	37	4	36	2	1	3	1	1	0
12.	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	2	3	8	94	49	76	59	3	0	0	0	2
13.	Соціологічний	2	3	5	39	10	49	2	0	4	3	4	2
14.	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	0	0	1	40	28	52	30	1	1	1	0	0
15.	ННІ «Фізико-технічний факультет»	0	4	2	104	53	70	19	2	11	0	0	0
16.	Фізичний	2	0	1	85	56	41	32	3	2	2	0	2
17.	Філологічний	3	2	1	59	13	20	2	0	5	1	0	0
18.	Філософський	8	0	4	119	41	120	12	0	4	2	0	0
19.	Хімічний	2	0	6	83	57	89	2	16	1	0	0	0

20.	Юридичний	2	0	7	35	14	66	3	3	2	2	0	0
21.	НДІ астрономії	0	0	2	25	23	26	19	0	0	0	0	0
22.	НДІ біології	0	0		5	5	2	2	0	0	0	0	0
23.	НДІ хімії	0	0	4	7	6	22	6	2	0	0	0	0
24.	Загальноуніверситетські відділи	0	2	0	0	0	0	0	0	2	2	9	2
25.	ННІ міжнародної освіти	0	2	1	86	13	30	4	0	2	2	0	0
26.	ЦНБ	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	175	0
27.	Ботанічний сад	0	0	0	1	1	4	2	0	0	0	0	0
28.	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	0	0	0	38	16	24	5	0	1	0	0	0
29.	ННІ «Каразінський банківський інститут»	0	3	6	40	3	230	15	2	3	3	0	0
30.	ННІ «Інститут державного управління»	0	0	3	122	0	356	0	0	4	1	0	0
	Разом	46	44	119	2442	823	2610	634	64	150	56	194	30

Колишнього студента механіко-математичного факультету (нині – факультет математики і інформатики) Каразінського університету *Зеєва Елькіна* призначено на три міністерські посади в новому уряді Ізраїлю: Міністром будівництва, Міністром Єрусалима та Міністром зв'язків між Урядом і Парламентом.

У червні 2021 року було підбито підсумки районного етапу міського конкурсу «Молода людина року – 2021» у Шевченківському районі Харкова.

У номінації «Наукова діяльність» перемогу здобула директор регіонального центру міжнародних проєктів і програм навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу», старший викладач (нині – доцент) кафедри управління та адміністрування навчально-наукового інституту

«Каразінська школа бізнесу» *Юлія Прус*, заступник декана факультету геології, географії, рекреації і туризму, доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства факультету геології, географії, рекреації і туризму *Катерина Кравченко*.

Також каразінці – серед лауреатів конкурсу в Немишлянському та Холодногірському районах Харкова. Зокрема, доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства факультету геології, географії, рекреації і туризму *Євгенія Телебенєва* – лауреат районного етапу міського конкурсу в номінації «Наукова діяльність».

Науковцям університету призначено обласні іменні стипендії в галузі науки.

Зокрема, обласну іменну стипендію в галузі науки імені М. В. Остроградського для видатних науковців призначено професору кафедри фундаментальної математики факультету математики і інформатики *Володимирі Кадцю*.

Обласну іменну стипендію імені К. Д. Синельникова в номінації «Фізика та астрономія» для обдарованих молодих науковців призначено старшому науковому співробітнику науково-дослідної частини кафедри експериментальної фізики *Сергію Петрушенку*, обласну стипендію імені А. М. Краснова в номінації «Науки про Землю» – доценту кафедри соціально-

економічної географії і регіонаознавства факультету геології, географії, рекреації і туризму *Катерині Кравченко*.

Завідувача відділу малих тіл Сонячної системи Науково-дослідного інституту астрономії Каразінського університету, доктора фізико-математичних наук, провідну наукову співробітницю *Ірину Бельську* обрано президентом комісії з вивчення астероїдів, комет і транснептунових об'єктів Міжнародного астрономічного союзу. Загалом до комісії входять 8 осіб, зокрема з Аргентини, Бразилії, Південної Кореї, США та Франції.

Відповідно до Указу Президента України затверджено склад Ради Фонду Президента України з підтримки освіти, науки та спорту. Діяльність Фонду спрямована на допомогу талановитій молоді у навчанні за програмами підготовки магістрів, докторів філософії та докторів наук у провідних вітчизняних закладах вищої освіти та наукових установах, сприяння стажуванню молоді у провідних іноземних закладах вищої освіти та наукових установах, участь молоді в міжнародних науково-практичних семінарах і конференціях та реалізація різноманітних проєктів у сферах освіти, науки та спорту.

Серед обраних членів Ради – голова Вченої ради університету, президент Соціологічної асоціації України *Віль Бакіров*.

У вересні 2021 року в м. Київ відбувся з'їзд представників юридичних закладів вищої освіти та наукових установ. На заході, згідно з вимогами статей 71, 74 Закону України «Про прокуратуру», призначено представників науково-педагогічної спільноти до складу Ради прокурорів України та відповідного органу, що здійснює дисциплінарне провадження.

Зокрема, завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін, професор *Олександр Житний* призначений до органу, що здійснює дисциплінарне провадження, а доцент кафедри кримінально-правових дисциплін *Ольга Шайтуро* увійшла до складу Ради прокурорів України.

З вересня 2021 року трьом професорам університету довічно призначені стипендії Кабінету Міністрів України за видатні заслуги у сфері вищої освіти: *Євгену Хворостову, Віктору Катричу, Олександрю Шматьку*.

У листопаді 2021 року в журналі Nature було опубліковано статтю, яка

презентує результати першого у світі випробування в космосі електричної силової установки з йодним двигуном. Електрореактивний двигун NPT30-I2, про який йдеться, було розроблено французькою компанією ThrustMe, технічним директором якої є випускник ФТФ Дмитро Рафальський. У цій роботі також брав активну участь провідний науковий співробітник ННІ ФТФ Станіслав Дудін, який входить до консультативної ради компанії ThrustMe.

У грудні Президент України Володимир Зеленський під час щорічного виступу у Верховній Раді вручив державну нагороду – орден IV ступеня «За значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток України, вагомі трудові здобутки, високий професіоналізм та з нагоди 30-річчя підтвердження всеукраїнським референдумом Акта проголошення незалежності України» нагородив *Бориса Гриньова*, директора Інституту сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України, академіка НАН України, завідувача кафедри фізики кристалів фізичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

2.3. Діяльність спеціалізованих вчених рад

Протягом 2021 року в університеті діяла 21 спеціалізована учена рада із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора/кандидата наук (із них 16 докторських спецрад та 5 кандидатських), у яких проводилися захисти дисертацій за 43 спеціальностями (33 спеціальності – у докторських спецрадах та 10 спеціальностей – у кандидатських).

За 2021 рік у спеціалізованих учених радах університету було захищено 79 дисертацій, з них 60 – кандидатських та 19 – докторських (табл. 2.3).

Станом на 9 грудня 2021 року спецрадами університету прийнято до захисту та призначено дату захисту для 6 дисертацій (із них – 2 докторські: Берест В.П. (факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем) і Ольшанський В. В. (ННІ «Фізико-технічний факультет») та 4 кандидатські дисертації).

Штатними працівниками університету в спецрадах університету захищено

28 дисертацій, із них 23 кандидатські та 5 докторських, у сторонніх ЗВО та наукових установах захищено 25 дисертацій, із них 11 – докторських, 14 – кандидатських.

Наказом МОН України від 22.09.2021 № 1112 «Про внесення змін до наказів Міністерства освіти і науки України щодо діяльності спеціалізованих учених рад та визнання такими, що втратили чинність наказів Міністерства освіти і науки України від 23.04.2021 № 462 і від 23.09.2021 № 487» спеціалізованим ученим радам університету продовжено термін повноважень до 31.12.2021.

17 листопада 2021 року було введено в дію постанову Кабінету Міністрів України № 1197 «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів», яка дасть змогу, після прийняття та введення в дію Положення про спецради, створювати в університеті нові спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук (та кандидата наук).

Протягом 2021 року до роботи спецрад університету з боку МОН України зауважень не було.

**Захисти дисертацій у спеціалізованих вчених радах
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у 2021 році**

№ з/п	Спецрада	Голова спецради	Захисти кандидатських дисертацій			Захисти докторських дисертацій			Науковий напрям	
			ХНУ імені В. Н. Каразіна	Сторонні захищені/ подані до спецрад	Разом захищені/ подані до спецрад	ХНУ імені В. Н. Каразіна	Сторонні	Разом захищені/ подані до спецрад)		Разом захищені/ подані до спецрад
1.	Д64.051.01	Тютюнникова С.В	2	-	2	-	-	-	2	Економ.
2.	Д64.051.02	Шульга С.М.	4	4	8	3	1	4	12	Фіз.-мат.
3.	Д64.051.03	Шкуратов Ю.Г.	1	3	4	-	-	-	4	Фіз.-мат.
4.	Д64.051.06	Карпенко І.В.	3	1/1	4/1	-	-	-	4/1	Філол.
5.	Д64.051.08	Кочарян О.С.	-	1/1	1/1	-	-	-	1/1	Психол.
6.	Д64.051.09	Жолткевич Г.М.	-	2	2	-	2	2	4	Техн.
7.	Д64.051.12	Азаренков М.О.	-	3/1	3/1	1/1	1	2/1	5/2	Фіз.-мат.
8.	Д64.051.13	Катрич В.О.	1	1	2	0/1	1	1/1	3/1	Фіз.-мат.
9.	Д64.051.14	Дорошенко А.О.	3	5	8	-	2	2	10	Хім.
10.	Д64.051.15	Бакіров В.С.	2	3	5	-	-	-	5	Соціол.
11.	Д64.051.22	Фісун О.А.	1	-	1	-	-	-	1	Політ.
12.	Д64.051.27	Шевченко І.С.	-	1	1	-	1	1	2	Філол.
13.	Д64.051.28	Навроцький О.О.	1	3	4	-	2	2	6	Юридичний
14.	Д64.051.29	Погій О.В.	-	1	1	-	1	1	2	Техн.
15.	Д64.051.33	Цівенко О.І.	2	5/1	7/1	-	3	3	10/1	Мед.
16.	Д64.858.01	Карамишев Д.В.	-	-	-	1	-	1	1	Держ. управління
17.	К64.051.04	Гриценко А.А.	2	1	3	-	-	-	3	Геогр.
18.	К64.051.11	Коробов В.І.	1	-	1	-	-	-	1	Фіз.-мат.
19.	К64.051.23	Немець Л.М.	-	-	-	-	-	-	-	Геогр.
20.	К64.051.30	Головка О.М.	-	-	-	-	-	-	-	Юридичний
21.	К64.051.32	Жмурко В.В.	3	-	3	-	-	-	3	Біол.
			Працівники – 23, Здобувачі – 3			Працівники – 5			Працівники – 28	
Разом			26	34/4	60/4	5/2	14	19/2	79/6	

2.4. Науково-дослідна робота студентів та молодих учених

Невіддільною частиною науково-дослідної діяльності є науково-дослідна робота студентів. Основними формами наукової роботи студентів є індивідуальна робота на кафедрах та в лабораторіях факультетів, участь у виконанні НДР кафедр, у наукових гуртках, дискусійних клубах, круглих столах, семінарах, олімпіадах, конкурсах наукових робіт, конференціях, а також підготовка та публікація наукових статей.

У Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за різними галузями знань і спеціальностями у 2020/2021 навчальному році перемогли 53 студенти університету (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Переможці конкурсу наукових робіт

№	Напрямок	Переможець	Керівник	Диплом
1.	Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом	Несен Марія Андріївна	Рахман Махбубур Сидикович, доцент	I ступеня
2.	Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом	Трофімченко Каміла Сергіївна	Матюшенко Ігор Юрійович, професор	I ступеня
3.	Готельно-ресторанна справа	Гонтар Аліна Ігорівна	Жихор Олена Борисівна, професор	I ступеня
4.	Архітектура та містобудування	Кротько Андрій Сергійович	Максименко Надія Василівна, завідувач кафедри	I ступеня
5.	Екологія	Гладир Влада Сергіївна	Некос Алла Наумівна, завідувач	I ступеня
6.	Екологія	Сапун Анастасія Володимирівна,	Некос Алла Наумівна, завідувач	I ступеня
7.	Підприємництво	Гризо Діана Андріївна	Гонтарева Ірина В'ячеславівна, професор	I ступеня
8.	Банківська справа	Коваль Вадим Олександрович	Погореленко Наталія Петрівна, професор	I ступеня
9.	Соціологія	Сопільняк Дмитро Романович	Сокурянська Людмила Георгіївна, професор	I ступеня
10.	Економічна кібернетика	Бобров Владислав Дмитрович	Кононова Катерина Юріївна, професор	I ступеня
11.	Економічна кібернетика	Кім Андрій Валерійович	Кононова Катерина Юріївна, професор	I ступеня

12.	Економіка бізнесу	Яковенко Ірина Володимирівна	Гонтарева Ірина В'ячеславівна, професор	І ступеня
13.	Професійна освіта	Абрамова Єлизавета Олександрівна	Комишан Анатолій Іванович, доцент	І ступеня
14.	Переклад	Мізяк Олександра Віталіївна	Мартинюк Алла Петрівна, професор	II ступеня
15.	Економіка бізнесу	Омельяненко Денис Олегович	Головко Олена Григорівна, доцент	II ступеня
16.	Економіка бізнесу	Омельяненко Денис Олегович	Головко Олена Григорівна, доцент	II ступеня
17.	Педагогічна та вікова психологія	Богдановський Сергій Олегович	Гуляєва Олена Володимирівна, доцент	II ступеня
18.	Соціологія	Семірненко Каталіна Юріївна	Литовченко Артем Дмитрович, доцент	II ступеня
19.	Соціологія	Комаровська Василіса Олександрівна	Литовченко Артем Дмитрович, доцент	II ступеня
20.	Управління спортивно- оздоровчою діяльністю	Гонтар Аліна Ігорівна	Жихор Олена Борисівна, професор	II ступеня
21.	Управління спортивно- оздоровчою діяльністю	Ізмайлов Олександр Ільдарович	Жихор Олена Борисівна, професор	II ступеня
22.	Економіка та управління у сфері торгівлі	Рудас Дмитро Сергійович	Євтушенко Вікторія Анатоліївна, завідувач кафедри	II ступеня
23.	Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень; філософія права	Литвинова Поліна Андріївна	Жук Наталія Анатоліївна, доцент	II ступеня
24.	Біологія	Рикова Катерина Олександрівна	Кравченко Марина Олександрівна, фахівець	II ступеня
25.	Географія	Мельник Яніна Романівна	Прасул Юлія Іванівна, в.о. завідувача кафедри	II ступеня
26.	Науки про Землю (Гідрометеорологія)	Дмитрієв Святослав Станіславович	Решетченко Світлана Іванівна, доцент	II ступеня
27.	Фізика	Труш Олександр Вікторович	Павленко Іван Вікторович, доцент	II ступеня
28.	Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом	Казак Діана Володимирівна	Бабенко Віталіна Олексіївна, професор	II ступеня
29.	Транспортні технології (за видами)	Шраменко Владислав Олександрович	Жолткевич Григорій Миколайович, професор	II ступеня
30.	Міжнародне право	Коломоець Карина Сергіївна	Фоміна Ліна Олександрівна, доцент	II ступеня

31.	Міжнародні економічні відносини	Бабенко Дарія Сергіївна	Бабенко Віталіна Олексіївна, професор	II ступеня
32.	Економіка підприємства	Остапенко Оксана Володимирівна	Головко Олена Григорівна, доцент	II ступеня
33.	Економіка природокористування та охорона навколишнього середовища	Шаповалова Олена Сергіївна	Кучер Анатолій Васильович, заступник директора	III ступеня
34.	Управління персоналом і економіка праці	Овчаренко Владислав Михайлович	Заднепровська Ганна Ігорівна, доцент	III ступеня
35.	Фінансова безпека	Данілець Дмитро Олегович	Галич Роман Володимирович, доцент	III ступеня
36.	Загальна та соціальна психологія	Конєва Карина Мушегівна	Кряж Ірина Володимирівна, професор	III ступеня
37.	Банківська справа	Гальцева Олена Михайлівна	Мангушев Дмитро Валерійович, доцент	III ступеня
38.	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	Леоненко Карина Русланівна	Рахман Махбубур Сидикович, доцент	III ступеня
39.	Управління у сфері економічної конкуренції	Клецова Юлія Юріївна	Дуна Наталія Геннадіївна, Доцент	III ступеня
40.	Менеджмент природоохоронної діяльності	Миц Ілля Олександрович	Кучер Анатолій Васильович, заступник директора інституту	III ступеня
41.	Право	Александрова Анастасія Олексіївна	Градова Юлія Володимирівна, доцент	III ступеня
42.	Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень; філософія права	Пишнограєв Данііл Олександрович	Воронова Ізабелла Володимирівна, доцент	III ступеня
43.	Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень; філософія права	Зуєв Роман Віталійович	Воронова Ізабелла Володимирівна, доцент	III ступеня
44.	Комп'ютерні науки	Максимук Анастасія Родіонівна	Бакуменко Ніна Станіславівна, доцент	III ступеня
45.	Кібербезпека	Мігаль Демид Олексійович	Горбенко Іван Дмитрович, професор	III ступеня
46.	Технологія захисту навколишнього середовища	Єрмолова Даніела Романівна	Крайнюков Олексій Миколайович, професор	III ступеня
47.	Технологія захисту навколишнього середовища	Крайнюков Олександр Олексійович	Крайнюков Олексій Миколайович, професор	III ступеня
48.	Архітектура та	Добронос Павло	Коваль Ірина Михайлівна,	III

	містобудування	Андрійович	старший науковий співробітник	ступеня
49.	Медицина	Волобуєв Даніїл Олексійович	Константиновська Ольга Сергіївна, доцент	III ступеня
50.	Цивільна безпека (охорона праці)	Нікітенко Світлана Олександрівна	Кулик Михайло Ілліч, доцент	III ступеня
51.	Автомобільний транспорт	Омеляненко Денис Олегович	Головко Олена Григорівна, доцент	III ступеня
52.	Автомобільний транспорт	Притико Аліна Русланівна	Головко Олена Григорівна, доцент	III ступеня
53.	Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом	Куликовська Діана Нешківна	Лиман Сергій Іванович, професор	III ступеня

Переможцями XIV Харківського регіонального конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук стали 10 студентів університету.

Природничий напрямок:

I місце – Персанов Ілля (факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем);

II місце – Кореньков Руслан (факультет геології, географії, рекреації і туризму), Рикова Катерина (біологічний факультет);

III місце – Труш Олександр (Навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет»), Самойлова Юлія, Ларіонова Анастасія (Навчально-науковий інститут екології).

Соціально-гуманітарний напрямок:

II місце – Беляєва Вікторія (соціологічний факультет);

III місце – Ульянова Валерія (соціологічний факультет), Абашнік Ульяна (філософський факультет).

Технічний напрямок:

II місце – Щибря Артем (Навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет»).

У лютому 2021 року оголошено переможців Всеукраїнського конкурсу наукових, науково-дослідних проєктів студентів, аспірантів «Зберігаючи пам'ять про Голокост».

Цей конкурс уже третій рік поспіль проводить Меморіальний центр Голокосту «Бабин Яр» спільно з Міністерством освіти і науки України. Його

мета – пошук і підтримка талановитої молоді та залучення її до вивчення та дослідження історії Голокосту.

Цьогоріч конкурс присвячений до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту, який проголосили 27 січня. У ньому взяли участь 29 осіб (22 заявки студентів та 7 заявок аспірантів) із 19 закладів вищої освіти України.

Серед призерів – і представники Каразінського університету: друге місце посіла студентка історичного факультету Варвара Кабаргіна з роботою

«Метаморфози пам'яті. Євреї на карті Харкова, Одеси та Дніпра», а третє місце посів аспірант філософського факультету Андрій Пикало з роботою «Пережити Голокост: усні історії про виживання та порятунок євреїв Києва».

Каразінці – серед лауреатів стипендій Президента України, призначених переможцями Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН у 2020 році. Відповідно наказу Міністерства освіти і науки України «Про призначення стипендій Президента України переможцям Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів – членів Малої академії наук України у 2020 році», за результатами проведення III (фінального) етапу конкурсу-захисту МАН 120 переможців стали лауреатами стипендій Президента України.

Серед них — і представники Каразінського університету, зокрема:

– *наукове відділення філософії та суспільствознавства*: студентка факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Софія Василенко (секція «Соціологія»);

– *наукове відділення історії*: студентка навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» факультету Марина Довгаль (секція «Історичне краєзнавство»);

– *наукове відділення технічних наук*: студент навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Ілья Демиденко (секція «Технологічні процеси та перспективні технології»).

17 травня 2021 року вже вдруге у межах співпраці економічного факультету Каразінського університету та студентського бізнес-інкубатора

«УЕР» проведено фінальний пітч конкурсу молодих підприємців «Summer startup session – 2021». 10 студентських стартапів виборювали можливість

потрапити до інкубаційної програми «YEP! Starter – 2021». Місця розподілилися так:

Секція 1

1 місце

WESTOKS (ресурс для обміну непотрібними або зайвими речами) – Анастасія Шевченко, Марія Воловік, Тетяна Будріс, Ангеліна Олійникова (3 курс, освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»);

Dream Garden (ресурс для ландшафтного планування) – Данило Прус (3 курс, освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»).

2 місце

Дежавю (дія-кав'ярня) – Артем Фауст, Анастасія Кіщенко, Тетяна Першина (3 курс, освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»).

3 місце

Suppliers Service (ресурс для колаборації постачальників та покупців) – Дар'я Сипало, Катерина Трепачьова, Єлизавета Олексенко (3 курс, освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»);

Armored desk (захисні броньовані столи) — Олена Гальцева, Емілія Коршунова, Марія Бойко (3 курс, освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»).

Секція 2

1 місце

Boxarea (збирання подарункових боксів на різні тематики) — Поліна Білоус, Тетяна Волошиненко, Дар'я Савченко, Єлизавета Сердюк (1 курс, освітня програма «Економічна кібернетика»);

Media Shuttle (ресурс, за допомогою якого розробляється, монетизується та розповсюджується відеоконтент в Інтернеті) — Олександр Нікітенко (1 курс, освітня програма «Економічна кібернетика»).

2 місце

DA (рекламний сервіс нового покоління, який допоможе будь-кому знайти підробіток або основний заробіток) — Данило Альошин, Христина Кот (3 курс,

освітня програма «Маркетинг», освітня програма «Інформаційний маркетинг, реклама та зв'язки з громадськістю»).

3 місце

Elizabeth shop (магазин одягу з незвичайним принтом) — Єлизавета Майструк (1 курс, освітня програма «Економічна кібернетика»).

У червні 2021 року студенту кафедри медичної фізики та біомедичних нанотехнологій навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Михайлу Щуці присуджено стипендію «Tocris Bioscience Scholar Spring 2021».

У червні 2021 року відбувся фінал відбору нових молодіжних делегатів України до ООН. Студента 4 курсу факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Дениса Ганжу було обрано одним із двох делегатів. Молодіжні делегати України до ООН – спільна програма Фонду родини Богдана Гаврилишина, Міністерства закордонних справ України й Міністерства молоді та спорту України. У межах однорічного мандату молодіжні делегати репрезентують українську молодь під час Генеральної Асамблеї ООН і сприяють розвитку молодіжних проєктів в усій Україні.

У липні 2021 року за підсумками XV Харківського регіонального конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних та гуманітарних наук студент 4 курсу навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Роман Овсянніков отримав диплом I ступеня за напрямом «Природничі науки», студенти факультету геології, географії, рекреації і туризму, а саме: студентки кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства Ганна Карайченцева та Валерія Міренкова, студент кафедри фізичної географії та картографії Антон Ачкасов – стали призерами в номінації «Природничі науки». Зокрема, Валерія Міренкова отримала диплом II ступеня (науковий керівник – доцент Катерина Кравченко), Ганна Карайченцева – диплом III ступеня (науковий керівник – доцент Катерина Сегіда), Антон Ачкасов – диплом III ступеня (науковий керівник – доцент Наталія Попович).

Каразінці – переможці конкурсу, присвяченого розробленню інноваційних проєктів з розбудови «Smart city» (туристичні застосунки, центр мобільності «Mobility Hub», застосунки для доставлення ліків тощо). 6 вересня 2021 року на

факультеті міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Каразінського університету відбулася зустріч із переможцями цього конкурсу.

За результатами конкурсу перше місце та поїздки до міста Берлін вибороли студенти освітніх програм «Туризм», «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини та регіональні студії»: Володимир Матвеев, Анна Москалець, Лілія Ісонкіна, Маргарита Белая та Артем Гноєвий.

Друге місце та цінні призи від організаторів отримали Артем Семіволоста Дар'я Якубець, які навчаються на освітніх програмах «Готельно-ресторанна справа» та «Міжнародні економічні відносини».

4 жовтня 2021 року нагороджено переможців конкурсу «Молода людина року». Студенти факультету геології, географії, рекреації і туризму стали лауреатами. Зокрема, за результатами конкурсу, студентка *Валерія Міренкова* – лауреат у номінації «Студенти закладів вищої освіти III–IV рівнів акредитації», а студент *Руслан Комишан* – у номінації «Громадська діяльність». Метою конкурсу є підтримка обдарованої і талановитої молоді, заохочення та нагородження кращих молодих фахівців у різних сферах. *Варвара Кабаргіна* – студентка 4-го курсу, заступниця голови Наукового товариства студентів історичного факультету, лауреат іменної стипендії М. С. Грушевського (2021 рік), призер-переможниця міжнародного конкурсу есе

«Youth Essay Competition: the Fifth Call. Understanding Association Agreement between the EU and Ukraine, Moldova and Georgia» від 3DCFTAs (2020 рік), отримала стипендію Фонду Конрада Аденауера та стала учасницею стипендіальної програми Sur-Place 2021/2022 в Україні серед студентів східноукраїнських університетів. Студенти кафедри історії України вже не вперше стають учасниками стипендіальної програми Sur-Place Фонду Конрада Аденауера в Україні. Нагадаємо, що у 2020/2021 навчальному році стипендію отримала очільниця студентського наукового гуртка кафедри Марія Ваніна.

Студенти університету беруть активну участь в організації та роботі міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференцій. У 2021 році були організовані та проведені конференції за участю студентів, а саме: VII

Міжнародна наукова конференція студентів і молодих вчених «Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (онлайн-формат), XVII Міжнародна наукова конференція студентів та аспірантів «Соціологія у (пост)сучасності» (онлайн-формат), Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих науковців «Регіон – 2021: суспільно-географічні аспекти» (інтернет-режим). Студенти фізичного факультету брали участь у наукових міжнародних конференціях – таких, як «International Conference for Young Professionals in Physics and Technology 2021», «CLTP-2021», «WISF-2021», «NANO-2021».

Результати наукових досліджень студентів відбиті у публікаціях. Протягом 2021 року студентами опубліковано більш ніж 1000 статей та тез доповідей (із них самостійно – 800).

В університеті функціонує Рада молодих учених (РМУ), яка є консультативно-дорадчим органом, що здійснює координацію науково-дослідної роботи аспірантів, докторантів та молодих учених університету.

Представництво РМУ університету є у складі Ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації. 23 вересня 2020 року відбулася регіональна зустріч з Радою молодих учених при Міністерстві освіти і науки України, де було репрезентовано особливості діяльності РМВ університету. У поточному році було затверджено Порядок відрахування з аспірантури та докторантури університету. Разом з Первинною профспівковою організацією студентів, аспірантів та докторантів проведено опитування у здобувачів ступеня «доктор філософії».

У поточному році представники Ради молодих учених взяли участь в акредитації більш ніж 10 освітньо-наукових програм рівня підготовки PhD. Долучились до організації та проведення міжвузівських квестів і загальноміських заходів: «Пошуки скарбів науки», «Наукові пікніки», «Ніч науки», фотовиставка «Lady Science» з нагоди Міжнародного дня жінок і дівчат у науці. До Дня науки в Україні було проведено круглий стіл «Сучасні виклики перед молодістю наукою».

Рада має представництво у Вченій раді університету (аспірантка *Лілія*

Манченко, фізичний факультет) та Конференції трудового колективу університету (10 делегатів). За підтримки Ради молодих учених проводиться щорічна конференція аспірантів та докторантів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «Ефективна аспірантура та докторантура».

Молоді учені університету щорічно беруть участь у конкурсі наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок. У 2021 році було подано 6 наукових проєктів із загальним обсягом фінансування 5287, 337 тис. грн. Тринадцять молодих учених університету є експертами в Експертній раді МОН України.

У 2021 році п'яти молодим науковцям університету подовжено виплату стипендій Кабінету Міністрів України для молодих учених: Директору Регіонального центру міжнародних проєктів і програм *Юлії Прус*, старшому науковому співробітнику кафедри експериментальної фізики, к. фіз.-мат. н. *Сергію Петрушенку*, к. фіз.-мат. н., доц. ННІ «Фізико-технічний факультет» *Ользі Житняківській*, інженеру 1 категорії ННІ «Фізико-технічний факультет» *Ярославу Гречку* та заступниці директора Центру краєзнавства імені академіка П.Т. Тронька *Ользі Вовк*.

Обдарованим молодим науковцям університету було призначено обласні іменні стипендії в галузі науки: к. геогр. н., доц. *Катерині Кравченко* (факультет геології, географії, рекреації і туризму) у номінації «Науки про Землю» – стипендія імені А. М. Краснова; старшому науковому співробітнику науково-дослідної частини кафедри експериментальної фізики *Сергію Петрушенку* – стипендія імені К. Д. Синельникова в номінації

«Фізика та астрономія». Перше місце в обласному конкурсі «Найкращий молодий науковець Харківщини» за напрямом «Фундаментальні наукові дослідження з найважливіших проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави» вибороли: доктор філософії, доцент кафедри управління та адміністрування, директор регіонального центру міжнародних проєктів і програм навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» *Юлія Прус*;

за напрямом «Нові речовини і матеріали» – кандидат хімічних наук, доцент, старший науковий співробітник кафедри фізичної хімії хімічного факультету *Ніка Крикля*.

27–28 жовтня 2021 року делегація Каразінського університету на чолі з ректором взяла участь у засіданні Керівного комітету Міжнародного дослідницького проєкту «Розробка детекторних систем для експериментів на прискорювачах і технологій для фізики прискорювачів» (IRP IDEATE). Міжнародний дослідницький проєкт «IRP IDEATE» започатковано у 2015 році. Його характерною рисою є широке залучення французьких та українських аспірантів і студентів для проведення спільних науково-дослідних робіт щодо розроблення нових детекторних систем та інноваційних прискорювальних технологій, наприклад, для використання в медицині. Під час візиту проведено зустрічі з керівництвом Університету Париж – Сакле (Орсе, Франція), зокрема, з проректором з питань міжнародного співробітництва, професором Сандрін Лякомб, на яких обговорено стан та перспективи розвитку співробітництва між Університетом Париж – Сакле та Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна з метою реалізації спільних проєктів у межах програми Європейського Союзу Еразмус+

2.5. Інноваційна діяльність

Каразінський університет підписав меморандум із Національним фондом досліджень України щодо популяризації наукової і науково-технічної діяльності. Серед учасників меморандуму також Львівський національний університет імені Івана Франка та Державна наукова установа

«Київський академічний університет». У межах співпраці передбачено організацію і проведення спільних заходів, реалізацію проєктів та програм, здійснення взаємних візитів, проведення ділових зустрічей з метою ознайомлення й вивчення досвіду роботи, подальшого його використання в діяльності тощо.

З метою просування інвестиційних можливостей України за кордоном співробітниками інноваційного центру надано Департаменту економіки і міжнародних відносин ХОДА інформацію щодо трьох проєктів, оформлених у вигляді тизерів.

Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу» отримав фінансування на реалізацію проєкту Розробка практичної сертифікаційної програми «Медіаційні навички в соціальній сфері та сфері охорони здоров'я», що виконується в межах проєкту GIZ «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України» кластера «Перспективи розвитку східних регіонів України», що діє за дорученням уряду Німеччини. Період дії – 2 серпня 2021 року – 31 травня 2022 року. Головною метою проєкту є розроблення практичної сертифікаційної програми «Медіаційні навички в соціальній сфері та сфері охорони здоров'я» для працівників медичних і соціальних установ та підвищення рівня комунікаційної майстерності серед медичних і соціальних працівників, впровадження інноваційних методів вирішення суперечок (навичок медіації) у практику роботи медичних закладів та установ соціального захисту, навчання медичного персоналу та соціальних працівників навичкам безконфліктного спілкування з метою створення безпечного сприятливого середовища для медичних працівників і пацієнтів, соціальних працівників та клієнтів, зменшення соціальної напруги й покращення якості медичної та соціальної допомоги.

Серед основних завдань проєкту – створити сертифікаційну практичну програму «Медіаційні навички в соціальній сфері та сфері охорони здоров'я», розробити та надрукувати навчальний посібник, провести навчання для першого набору учасників.

Крім того, навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу» спільно з Університетом економіки в Бидгощі (Польща) отримали грант від Міністерства освіти і науки України в межах програми українсько-польських молодіжних обмінів на реалізацію проєкту «Відкриваємо молодіжне підприємництво разом».

Метою проєкту є:

- обмін досвідом та ключовими практиками організації підприємницького та стартап-руху в університетах України та Польщі;
- спільне навчання молоді основам ведення бізнесу та створення інноваційних стартапів;
- створення сприятливого креативного середовища для генерації бізнес-інновацій у молодіжних бізнес-проєктах тощо.

Термін реалізації проєкту – протягом 18-22 жовтня 2021 року.

Ректор університету та представники студентського активу взяли участь у Національному студентському форумі: освіта, лідерство, відповідальність, присвяченому 30-річчю незалежності України. Цей захід покликаний сприяти формуванню спільноти проактивних та відповідальних лідерів студентського самоврядування, створенню унікального середовища для їхньої плідної співпраці з представниками університету, влади та бізнесу. Учасниками форуму стали майже 200 студентів із різних куточків України, а також представники влади й бізнесу, керівники закладів вищої освіти, лідери думок з питань сучасної освітньої політики. У програмі форуму були репрезентовані, зокрема, такі дискусійні панелі: «Stand-up: творчість і креативність», «Студентська наука: від ідей до реалізації», «Студентський омбудсмен: роль та можливості», «Екологічний марафон: від макро- проблеми до мікро-рішення», «Open discussion: вища освіта в умовах COVID-19».

Підписано Меморандум про співробітництво між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» щодо посилення інтеграції освіти, науки й бізнесу. У межах підписаного меморандуму відбулася онлайн-зустріч стосовно просування стартап-проектів, розвитку бізнес-активності.

У грудні 2021 року підписана Угода про наукове, науково-технічне та науково-освітнє співробітництво між Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та Державною науковою установою

«Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України. Відповідно до угоди затверджені Основні напрямки співробітництва між університетом та ДНУ «НТК «Інститут монокристалів»» НАН України.

В університеті відбулися такі події:

- Захід «SciTech Innovation Day», у межах якого учасники демонстрували свої ідеї, отримали нові навички на майстер-класах, лекціях та обговореннях, а також змогли ознайомитися із сучасними методами ведення онлайн-діалогу. Організаторами заходу виступили студентські наукові товариства і студентські ради фізичного факультету, навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» та факультету математики і інформатики.

- Майстер-клас «Erasmus+, IF-MSC, ERC: як підготувати успішну грантову заявку?», присвячений особливостям підготовки проектних заявок за напрямом Жана Моне програми ЄС Erasmus+, за програмою індивідуальних стипендій «Дії Марії Склодовської-Кюрі», а також за грантовими програмами Європейської ради досліджень. Майстер-клас для викладачів та співробітників університету провела науковий дослідник за програмою імені Марії Склодовської-Кюрі Центру прав людини Гентського університету (Бельгія) Аліна Червяцова. Захід організовано управлінням міжнародних відносин Каразінського університету. У заході взяли участь представники факультетів: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, соціологічного, юридичного, історичного, а також навчально-наукового інституту екології.

- Фінальний пітч конкурсу молодих підприємців «Summer startup

session-2021» вже вдруге у межах співпраці економічного факультету Каразінського університету та студентського бізнес-інкубатора “УЕР”. Проведено 10 студентських стартапів, які виборювали можливість потрапити до інкубаційної програми «УЕР! Starter – 2021».

- За підтримки німецьких партнерів: Педагогічного університету в м. Карлсруе, Університету прикладних наук у м. Мешеді, а також StreamUP Project відбувся конкурс, присвячений розробці інноваційних проєктів з розбудови «Smart city» (туристичні відносини), центр мобільності «Mobility Hub» тощо. Журі обрало найкращі проєкти, які були відзначені цінними подарунками, а переможці конкурсу стали учасниками Міжнародної літньої школи та хакатону, які організовані за підтримки Європейського Союзу, EFRE.NRW і Міністерства економіки, диджиталізації та інновацій регіону Південної Вестфалії в Німеччині.

- Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів стейкхолдерів у системі стійкого розвитку територій», організована навчально-науковим інститутом «Каразінська школа бізнесу». На конференції обговорювалися такі питання:

- передумови трансформації економічних систем (національний та регіональний рівень);

- економічні, інформаційні, екологічні та соціальні аспекти розвитку територій;

- публічне управління та адміністрування у розвитку соціально-економічних систем;

- ресурсо- та енергоощадження. Альтернативні джерела енергії;

- інноваційна та інвестиційна діяльність тощо.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна брав участь у заходах із сучасних напрямів інноваційної діяльності, а саме:

- X Конкурсі стартапів Sikorsky Challenge 2021 у межах Фестивалю інноваційних проєктів «Sikorsky Challenge 2021: Україна і Світ», який проведений НТУУ «Київський політехнічний інститут» імені І. Сікорського (надіслано понад 10 проєктів);

- XVII Міжнародній спеціалізованій виставці «Зброя та безпека» під

патронатом Кабінету Міністрів України (було репрезентовано 11 макетів розробок факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем);

- круглому столі «Розвиток співпраці технічних університетів із бізнесом у сфері цифрових інновацій», який організований Агенцією Європейських Інновацій та Асоціацією Підприємств Промислової Автоматизації України;

- форумі «Кластери як механізм інноваційного розвитку м. Харкова» громадської спілки «Харківський кластер «Інжиніринг-Автоматизація Машинобудування»;

- вебінарах:

- «Використання ресурсів мережі Enterprise Europe Network (EEN) для наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та трансферу технологій»;

- «Про проєкт «Розвиток Міжрегіональної мережі трансферу технологій». Система КАІС»;

- «Платформа REALIUM: новий підхід до приватних інвестицій у стартапи»;

- «Методологія та особливості проведення експертної оцінки бізнес-планів інноваційних та інвестиційних проєктів»;

- «Автоматизована система формування інтегрованих міждержавних інформаційних ресурсів (асфімір) як інструмент трансферу»;

- «Практика використання міжнародної платформи Derwent Innovation»;

- «Весь спектр інвестиційних можливостей»;

- «Цілі сталого розвитку: проблеми впровадження та завдання для сфери науки, технологій та інновацій», який організований Українським інститутом науково-технічної експертизи та інформації;

- «Інноваційний потенціал Харківського регіону у сфері Індустрії 4.0»;

- «Трансфер технологій та комерціалізація знань в освітніх закладах Одеси», Одеського центру трансферу знань і технологій.

III. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ – ОСНОВНІ КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ

3.1. Напрями і спеціальності підготовки фахівців

У звітній період здійснюється підготовка бакалаврів, магістрів, спеціалістів на 17 факультетах та 6 навчально-наукових інститутах за спеціальностями відповідно до ліцензії на освітню діяльність у сфері вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, виданої Міністерством освіти і науки України (накази Міністерства освіти і науки України "Про ліцензування освітньої діяльності" від 04.03.2021 №26-л, від 11.02.2021 № 17-л, від 22.02.2021 № 19-л, від 04.03.2021 № 26-л, від 30.03.2021 № 37-л, від 13.07.2021 № 92-л).

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 16 березня 2021 року № 316 «Про реорганізацію закладів освіти» щодо реорганізації Харківського регіонального інституту державного управління при Президентові України шляхом приєднання та відповідно до рішення Вченої ради університету від 29 березня 2021 року (протокол № 4) було створено навчально-науковий інститут «Інститут державного управління». Ліцензований обсяг припиненого інституту за спеціальностями 051 Економіка, 073 Менеджмент, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 284 Публічне управління і адміністрування був доданий до ліцензії університету.

Освітня діяльність з підготовки фахівців проваджується згідно з «Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266 (таблиця 3.1):

-підготовка бакалаврів за 39 спеціальностями у 17 галузях знань;

-підготовка магістрів на основі ступеня бакалавра здійснюється за освітньо-професійними і освітньо-науковими програмами за 37 спеціальностями у 15 галузях знань;

-підготовка магістрів, спеціалістів (6 курс) на основі ПЗСО за спеціальністю 222 Медицина.

Таблиця 3.1

№ п/п	Код та найменування спеціальності	Галузь знань
БАКАЛАВР		
1.	014 Середня освіта	01 Освіта / Педагогіка
2.	032 Історія та археологія	03 Гуманітарні науки
3.	033 Філософія	
4.	034 Культурологія	
5.	035 Філологія	
6.	051 Економіка	05 Соціальні та поведінкові науки
7.	052 Політологія	
8.	053 Психологія	
9.	054 Соціологія	06 Журналістика
10.	061 Журналістика	
11.	071 Облік і оподаткування	
12.	072 Фінанси, банківська справа та страхування	
13.	073 Менеджмент	
14.	075 Маркетинг	07 Управління та адміністрування
15.	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
16.	081 Право	08 Право
17.	091 Біологія	09 Біологія
18.	101 Екологія	10 Природничі науки
19.	102 Хімія	
20.	103 Науки про Землю	
21.	104 Фізика та астрономія	
22.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	
23.	106 Географія	
24.	111 Математика	11 Математика та статистика
25.	113 Прикладна математика	12 Інформаційні технології
26.	122 Комп'ютерні науки	
27.	123 Комп'ютерна інженерія	
28.	125 Кібербезпека	14 Електрична інженерія
29.	144 Теплоенергетика	
30.	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	15 Автоматизація та приладобудування
31.	153 Мікро- та наносистемна техніка	16 Хімічна та біоінженерія
32.	162 Біотехнології та біоінженерія	
33.	231 Соціальна робота	23 Соціальна робота
34.	241 Готельно-ресторанна справа	24 Сфера обслуговування
35.	242 Туризм	
36.	281 Публічне управління та адміністрування	28 Публічне управління та адміністрування
37.	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	29 Міжнародні відносини
38.	292 Міжнародні економічні відносини	

39.	293 Міжнародне право	
МАГІСТР		
1.	014 Середня освіта	01 Освіта / Педагогіка
2.	032 Історія та археологія	03 Гуманітарні науки
3.	033 Філософія	
4.	034 Культурологія	
5.	035 Філологія	
6.	051 Економіка	
7.	052 Політологія	
8.	053 Психологія	
9.	054 Соціологія	
10.	061 Журналістика	06 Журналістика
11.	071 Облік і оподаткування	07 Управління та адміністрування
12.	072 Фінанси, банківська справа та страхування	
13.	073 Менеджмент	
14.	075 Маркетинг	
15.	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
16.	081 Право	08 Право
17.	091 Біологія	09 Біологія
18.	101 Екологія	10 Природничі науки
19.	102 Хімія	
20.	103 Науки про Землю	
21.	104 Фізика та астрономія	
22.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	
23.	106 Географія	
24.	111 Математика	
25.	113 Прикладна математика	12 Інформаційні технології
26.	122 Комп'ютерні науки	
27.	123 Комп'ютерна інженерія	
28.	125 Кібербезпека	15 Автоматизація та приладобудування
29.	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	
30.	153 Мікро- та наносистемна техніка	
31.	222 Медицина	22 Охорона здоров'я
32.	241 Готельно-ресторанна справа	24 Сфера обслуговування
33.	242 Туризм	
34.	281 Публічне управління та адміністрування	28 Публічне управління та адміністрування
35.	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	29 Міжнародні відносини
36.	292 Міжнародні економічні відносини	
37.	293 Міжнародне право	
Освітньо-кваліфікаційний рівень СПЕЦІАЛІСТ (6 курс)		
1.	222 Медицина	22 Охорона здоров'я

Відповідно до пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» та листа МОНУ «Щодо переоформлення ліцензій у сфері вищої освіти» від 14.12.2020 №1/9-687 у лютому-березні 2021 року ліцензію на провадження освітньої діяльності університету було переоформлено за рівнями вищої освіти та за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій зпрофесій, для яких запроваджено додаткове регулювання. Ліцензований обсяг приєднаного Харківського регіонального інституту державного управління при Президентіві України за спеціальностями 051 Економіка, 073 Менеджмент, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 281 Публічне управління і адміністрування був переоформлений на рівнях вищої освіти та доданий до ліцензії університету. (табл. 3.2, 3.3).

Таблиця 3.2.

Ліцензії за рівнями вищої освіти

№ з/п	Рівень вищої освіти	Ліцензований обсяг, осіб (на рік)	Дата і номер рішення про видачу ліцензії
1	перший (бакалаврський) рівень	5405	Наказ № 26-л від 04.03.2021
2	другий (магістерський) рівень	4300	Наказ № 26-л від 04.03.2021
3	третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	434	Наказ № 26-л від 04.03.2021

Таблиця 3.3.

Ліцензії за освітніми програмами на відповідному рівні вищої освіти за спеціальностями, необхідними для доступу до професій, для яких

запроваджено додаткове регулювання

№ з/п	Назва освітньої програми	Код спеціальності	Назва спеціальності	Ліцензований обсяг, осіб (на рік)	Дата і номер рішення про видачу ліцензії
перший (бакалаврський) рівень					
1	Право	081	Право	275	Наказ № 19-л від 22.02.2021
2	Міжнародне право	293	Міжнародне право	100	Наказ № 37-л від 30.03.2021

3	Моделювання енергетичних систем та енергоефективність	144	Теплоенергетика	25	Наказ № 17-л від 11.02.2021
другий (магістерський) рівень					
4	Право (Освітньо-професійна)	081	Право	150	Наказ № 19-л від 22.02.2021
5	Медицина (Освітньо-професійна)	222	Медицина	900	Наказ № 17-л від 11.02.2021
6	Міжнародне право (Освітньо-професійна)	293	Міжнародне право	75	Наказ № 19-л від 22.02.2021
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень					
7	Право (Освітньо-наукова)	081	Право	20	Наказ № 26-л від 04.03.2021
8	Медицина (Освітньо-наукова)	222	Медицина	50	Наказ № 19-л від 22.02.2021
9	Міжнародне право (Освітньо-наукова)	293	Міжнародне право	10	Наказ № 26-л від 04.03.2021

Відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти у звітному періоді вуніверситеті акредитовані 3 бакалаврських і 5 магістерських освітніх програм. Зараз у процесі акредитації ще 5 освітніх програм бакалаврського та магістерського рівнів (табл. 3.4):

Таблиця 3.4.

№ з/п	Спеціальність, спеціалізація (за наявності)	Рівень вищої освіти	Освітня програма	Результат акредитації
Біологічний факультет				
1	014 Середня освіта	магістр	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	триває етап розгляду ГЕР
Економічний факультет				
2	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	магістр	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	триває етап розгляду НА
Факультет комп'ютерних наук				
3	123 Комп'ютерна інженерія	магістр	Комп'ютерна інженерія	Акредитовано

4	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	бакалавр	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Акредитовано
5	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	магістр	Комп'ютеризовані системи управління та автоматика	Акредитовано
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу				
6	241 Готельно-ресторанна справа	магістр	Готельно-ресторанна справа	Акредитовано
Медичний факультет				
7	222 Медицина	магістр	Медицина	Акредитовано (умовно)
8	222 Медицина	магістр	Медицина	триває етап розгляду НА
Навчально-науковий інститут "Інститут державного управління"				
9	281 Публічне управління та адміністрування	магістр	Публічне управління та адміністрування	триває етап розгляду НА
Факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем				
10	153 Мікро- та наносистемна техніка	бакалавр	Мікро- та наносистемна техніка	Акредитовано (умовно)
11	153 Мікро- та наносистемна техніка	магістр	Фізична та біомедична електроніка	Акредитовано
Соціологічний факультет				
12	231 Соціальна робота	бакалавр	Соціальна робота	триває етап опрацювання справи секретаріатом НА
Юридичний факультет				
13	293 Міжнародне право	бакалавр	Міжнародне право	Акредитовано

3.2. Контингент здобувачів, які навчаються на денній і заочній формі навчання (громадяни України і іноземні студенти)

Станом на 1 грудня 2021 року в університеті навчається 19678 здобувачів вищої освіти, з них 15154 студентів – громадяни України, в тому числі 11689 особи за денною, 3425 особи – за заочною, 40 осіб - за вечірньою формами навчання. Кількість іноземних студентів досягла 4069 осіб. Навчаються іноземні громадяни з 68 країн. В аспірантурі навчається 429 громадян України та 15 іноземців, у докторантурі –11 громадян України.

За державним бюджетом навчається 6155 осіб. З них: 6143 - громадян України (40,53%) (5730– на денній формі навчання (37,81%) , 391– на заочній формі навчання (2,58%), на вечірній 22 особи.

За кошти фізичних та юридичних осіб навчається 9011 осіб – громадяни України (денна форма навчання 5959, заочна 3034 (20,02 % від загальної кількості здобувачів), вечірня 18, та 4057 осіб – громадяни іноземних держав від загальної кількості здобувачів (26,77%) .

У 2021 році в університеті здобували додаткову освіту 4287 слухачів:

- Центр доуніверситетської освіти – 920 осіб;
- ННІ міжнародної освіти (підготовче відділення) – 210 осіб;
- Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання – 2869 осіб;
- Лінгвістичний центр – 288 осіб.
- Загальна кількість осіб, які навчаються - 23965 осіб

3.3. Успішність студентів і випуск фахівців за денною та заочною формою навчання

У 2020/2021 навчальному році одним із головних пріоритетів залишалося забезпечення високого рівня освітнього процесу, дотримання державних стандартів вищої освіти та вимог Міністерства освіти і науки України. Порівнюючи показники успішності здобувачів у літню екзаменаційну сесію 2020/2021 навчального року з успішністю 2019/2020 навчального року, можна відзначити, що показник абсолютної успішності збільшився і становить 89,5% (проти 88,5%). Показник якісної успішності зменшився і дорівнює 38,5 % (42,7% у 2019/2020 н.р.) (табл. 3.5, 3.6).

Аналіз підсумків літньої екзаменаційної сесії 2020/2021 навчального року вказує на те, що показник «кількість боржників» зменшився і дорівнював 7,4 % (703 здобувачі), у 2019/2020 навчальному році – 7,8% (648 здобувачів). Найбільша кількість здобувачів, які отримали оцінку

«незадовільно» на таких факультетах: історичному – 23,8% (82 особи), факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем – 22,4% (48 осіб), соціологічному – 15,8% (90), математики і інформатики – 14,1% (46 осіб), медичному – 11,9% (48 осіб), ННІ комп'ютерної фізики та енергетики- 12,4% (18 осіб), фізичному – 13% (25 осіб), психології

– 11,7% (33 особи), біологічному-11,7% (43 особи). (таблиця 3.7).

Найменша кількість осіб, які отримали оцінку «незадовільно», на таких факультетах: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу – 2,4% (32), ННІ «Каразінський банківський інститут» - 3,4% (11 осіб),

філологічний -3,4% (14), ННІ «Фізико-технічний факультет» - 4,7% (5 осіб). У 2020/2021 навчальному році (літня сесія) 253 здобувачі (2,7%) не з'явилися на іспити без поважних причин. Серед них: на соціологічному – 8,4% (58 здобувачів), радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем – 7,9% (17 осіб), економічному факультеті – 5,9% (77 осіб), філософському – 4,8% (10 осіб). На фізичному, математики і інформатики, хімічному, геології, географії, рекреації і туризму, медичному, ННІ екології не було здобувачів, які не з'явилися на іспити без поважних причин.

Усього в університеті за денною формою навчання 1045 здобувачів освіти (11,0%), які склали літню екзаменаційну сесію тільки на «5». Найбільший цей показник був на таких факультетах: фізичному – 25,4% (49 здобувачів), математики і інформатики – 19,6% (64 здобувача), ННІ

«Каразінський банківський інститут» – 17,2% (55 здобувачів), ННІ «фізико-технічний факультет» -17,0% (18 здобувачів), філологічному -15,0% (61 здобувач), геології, географії, рекреації та туризму – 13,9% (34 здобувача). На «4» та «5» літню сесію здали 27,5 % здобувачів.

Зменшився показник відсіву здобувачів. Він становив у 2020/2021 навчальному році 5,8 % (6,1% у 2019/2020 навчальному році). З них за академічну заборгованість відраховано 3,9 % здобувачів, цей показник збільшився (у 2019/2020 навчальному році він становив 3,6%) (таблиці 3.8, 3.9).

Найбільший відсів на таких факультетах:

– ННІ «Каразінській школі бізнесу» – 11,8% (32 особи), з них за академічну неуспішність відраховано 8,9% (24);

– медичному – 11,3% (60 осіб), з них за академічну неуспішність відраховано 11,1% (59);

– математики і інформатики – 9,7% (35 осіб), з них за академічну неуспішність відраховано 6,9% (25);

- філософському – 9,1% (22 особи), з них за академічну неуспішність відраховано 7,8% (19 осіб);
- історичному – 8,8% (33 особи), з них за академічну неуспішність відраховано 5,3% (20 осіб);
- комп'ютерних наук – 8,4% (68 осіб), з них за академічну неуспішність відраховано 6,8% (55 осіб).

У цілому по університету за 2020/2021 н.р. (вересень – липень) відраховано 618 здобувачів (5,8%), з них за академічну неуспішність – 418 здобувача (3,9%).

У 2020/2021 навчальному році за денною та заочною формами навчання випуск фахівців – громадян України має такі показники: за першим (бакалаврським) освітнім рівнем – 1914 здобувачі, за другими 1173 здобувачі. (табл. 3.10)

Серед випускників – громадян України денної форми навчання другого рівня магістр- 834 (240 здобувачів навчалися за контрактом), спеціалістів 107 здобувачів (77 навчалися за контрактом). За першим освітнім рівнем «бакалавр» отримали дипломи 1550 здобувачів (з них 645 навчались за контрактом).

Дипломи із відзнакою отримали 150 здобувачів першого (бакалаврського) рівня, 236 здобувачів другого (магістерського) рівня, 15 здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст. (таблиця 3.5, 3.6)

Таблиця 3.5

Динаміка основних показників успішності студентів, %

Форма навчання	Сесія	Абсолютна успішність		«5»		«5» і «4»		Тільки «3»	
		19/20 н.р.	20/21 н.р.	19/20 н.р.	20/21 н.р.	19/20 н.р.	20/21 н.р.	19/20 н.р.	20/21 н.р.
Денна	Зимова	90,7	91,8	13,7	12,8	27,4	30,4	11,6	10,3
	Літня	88,5	89,5	11,4	11,0	31,3	27,5	6,6	9,6
Заочна	Зимова	86,0	86,8	6,4	6,6	34,9	37,8	10,7	8,9
	Літня	87,5	87,9	4,0	4,4	34,5	34,6	8,3	7,6

Таблиця 3.6

**Основні показники екзаменаційних сесій за
факультетами(денна форма
навчання), %**

№ з/п	Структурний підрозділ	Сесія	2019/2020 н.р.		2020/2021 н.р.	
			Абсолютна	Якісна	Абсолютна	Якісна
1	Біологічний	зимова літня	87,6 84,5	50,5 50,6	90,4 85,1	60,0 45,7
2	Геології, географії, рекреації і туризму	зимова літня	82,5 91,9	39,7 50,8	75,2 87,3	44,0 42,9
3	Економічний	зимова літня	88,0 87,1	43,9 41,4	88,0 87,5	43,9 34,1
4	ННІ екології	зимова літня	94,2 94,6	32,9 33,8	90,4 100,0	43,3 32,8
5	Іноземних мов	зимова літня	96,6 95,4	50,3 50,4	96,1 94,8	51,8 48,3
6	Комп'ютерних наук	зимова літня	88,6 87,2	33,9 37,3	93,7 91,7	38,6 31,1
7	Історичний	зимова літня	94,0 86,8	31,3 25,0	94,8 75,4	34,7 24,6
8	Математики і інформатики	зимова літня	80,5 78,9	34,7 38,4	90,7 85,9	37,8 46,9
9	Медичний	зимова літня	97,9 87,9	49,6 44,9	93,2 88,1	53,8 42,1
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	зимова літня	95,2 93,2	42,4 41,4	98,6 97,6	42,4 39,2
11	Психології	зимова літня	82,3 86,4	38,6 36,0	84,8 87,2	37,0 28,4
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	зимова літня	81,3 83,9	32,3 41,7	84,1 73,4	34,3 22,0
13	Соціологічний	зимова літня	90,1 86,5	35,2 41,4	84,8 81,4	37,2 35,6
14	ННІ «Фізико-технічний факультет»	зимова літня	87,4 82,2	41,7 52,5	89,8 94,3	53,7 42,5
15	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	зимова літня	95,7 85,9	36,8 25,5	95,5 84,1	32,3 30,3
16	Фізичний	зимова літня	86,4 88,8	45,0 57,8	89,4 87,0	41,3 54,9
17	Філологічний	зимова літня	97,3 93,1	48,9 58,5	97,4 96,1	57,8 52,0
18	Філософський	зимова літня	79,6 88,3	46,7 45,5	80,7 89,9	37,3 38,9
19	Хімічний	зимова літня	83,3 93,1	33,9 35,8	95,2 84,8	35,8 38,0
20	Юридичний	зимова літня	98,0 86,4	30,3 37,9	97,3 92,7	35,0 30,0
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	зимова літня	79,5 70,9	32,4 41,3	79,2 81,3	34,5 43,9
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	зимова літня	— —	— —	87,7 91,5	41,2 43,9
23	ННІ «Інститут державного управління»	зимова літня	— —	— —	— —	— —
По університету в цілому		зимова літня	90,7 88,5	41,1 42,7	91,8 89,5	43,3 38,5

Таблиця 3.7

**«Боржники» після літньої екзаменаційної сесії
2020/2021 р.(денна форма
навчання)**

№ з/п	Структурний підрозділ	Отримали «2» після літньої сесії 2019/2020 навчального року	З них відраховано на 01.09.2020 р.	Отримали «2» після літньої сесії 2020/2021 навчального року
1	Біологічний	39	16	43
2	Геології, географії, рекреації і туризму	2	5	0
3	Економічний	95	25	87
4	ННІ екології	7	1	0
5	Іноземних мов	20	11	39
6	Комп'ютерних наук	50	30	52
7	Історичний	40	19	82
8	Математики і інформатики	71	21	46
9	Медичний	55	44	48
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	23	22	32
11	Психології	24	14	33
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	27	5	48
13	Соціологічний	48	15	90
14	ННІ «Фізико-технічний факультет»	15	3	5
15	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	19	5	18
16	Фізичний	21	3	25
17	Філологічний	24	5	14
18	Філософський	11	11	11
19	Хімічний	0	4	19
20	Юридичний	1	9	0
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	56	10	0
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	-----	-----	11
23	ННІ «Інститут державного управління»	-----	-----	-----
По університету в цілому		648	278	703

Таблиця 3.8

**Відсів студентів на факультетах
(денна форма навчання
2020/2021н.р.), %**

№ з/п	Структурний підрозділ	Усього					За академічну неуспішність				
		16/ 17	17/ 18	18/ 19	19/ 20	20/ 21	16 /17	17/ 18	18/ 19	19/ 20	20/ 21
1	Біологічний	5,9	11,3	8,2	7,6	7,7	4,1	6,8	6,6	2,6	2,3
2	Геології, географії, рекреації і туризму	5,5	3,5	4,1	4,4	3,4	4,7	0	2,4	3,2	2,7
3	Економічний	4,3	3,9	4,0	3,9	3,3	2,6	1,5	3,5	2,8	2,2
4	ННІ екології	4,9	7,0	3,0	3,2	4,8	2,7	5,4	2,4	0,6	2,7
5	Іноземних мов	5,1	5,6	4,3	3,5	3,3	3,2	0,8	3,1	0,3	1,4
6	Комп'ютерних наук	10,5	6,7	6,5	6,9	8,4	6,6	4,5	5,6	5,6	6,8
7	Історичний	4,1	7,4	5,5	7,6	8,8	2,2	4,7	3,3	3,9	5,3
8	Математики і інформатики	12,3	10,0	8,3	10,2	9,7	8,4	6,4	7,8	8,9	6,9
9	Медичний	6,6	9,4	9,9	9,6	11,3	5,9	8,1	8,4	8,9	11,1
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	3,6	3,5	3,6	4,5	2,7	2,9	2,7	2,6	1,3	1,5
11	Психології	7,2	5,6	7,5	7,3	6,9	5,2	4,0	5,6	6,9	5,7
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	8,6	8,3	11,0	6,6	7,7	8,3	6,7	10,7	4,7	5,7
13	Соціологічний	6,7	8,5	7,5	7,6	6,8	4,7	2,9	5,9	1,9	3,1
14	ННІ «Фізико-технічний факультет»	6,8	5,2	8,3	7,2	7,8	3,2	2,9	5,7	6,5	6,3
15	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	10,6	9,1	6,5	6,5	5,8	8,3	8,7	5,0	2,2	3,5
16	Фізичний	12,1	8,7	9,9	5,4	4,1	8,8	6,2	6,8	4,5	4,1
17	Філологічний	5,7	9,3	4,9	6,8	5,2	4,3	6,7	3,3	4,8	3,4
18	Філософський	8,7	7,9	8,1	10,3	9,1	7,3	4,2	6,9	6,9	7,8
19	Хімічний	3,9	7,4	4,9	5,8	6,2	2,4	3,2	2,1	1,8	5,0
20	Юридичний	3,6	5,3	3,6	5,7	4,6	1,1	3,0	2,7	1,4	2,5
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	-	9,8	10,9	9,9	11,8	-	5,9	9,1	8,5	8,9
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	-	-	-	-	47,5	-	-	-	-	1,5
	По університету в цілому	6,2	6,7	5,9	6,1	5,8	4,4	3,9	4,6	3,6	3,9

**Відрахування студентів денної форми
навчання 2020/2021
навчального році**

Контингент денної форми навчання	Структурний підрозділ	Усього		Академічна заборгованість	
		Кількість	%	Кількість	%
431	Біологічний	33	7,7	10	2,3
294	Геології, географії, рекреації і туризму	10	3,4	8	2,7
1436	Економічний	48	3,3	32	2,2
146	ННІ екології	7	4,8	4	2,7
1037	Іноземних мов	34	3,3	15	1,4
810	Комп'ютерних наук	68	8,4	55	6,8
377	Історичний	33	8,8	20	5,3
362	Математики і інформатики	35	9,7	25	6,9
531	Медичний	60	11,3	59	11,1
1466	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	40	2,7	22	1,5
317	Психології	22	6,9	18	5,7
261	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	20	7,7	15	5,7
637	Соціологічний	43	6,8	20	3,1
128	ННІ «Фізико-технічний факультет»	10	7,8	8	6,3
171	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	10	5,8	6	3,5
220	Фізичний	9	4,1	9	4,1
464	Філологічний	24	5,2	17	3,4
243	Філософський	22	9,1	19	7,8
259	Хімічний	16	6,2	13	5,0
527	Юридичний	24	4,6	13	2,5
271	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	32	11,8	24	8,9
396	ННІ «Каразінський банківській інститут»	18	47,5	6	1,5
10784	По університету в цілому	618	5,8	418	3,9

Таблиця 3.10

**Випуск фахівців-громадян України
(за денною і заочною формами навчання)**

Форма навчання	Бакалаври		Спеціалісти		Магістри	
	2020 рік	2021 рік	2020 рік	2021 рік	2020 рік	2021 рік
Денна	1400	1550	143	107	1010	834
Заочна	343	364	-	-	428	339
Усього	1743	1914	143	107	1438	1173

Таблиця 3.11

Випуск фахівців у 2020/2021 навчальному році за першим освітнім рівнем «бакалавр» (денна форма навчання)

№ з/п	Структурний підрозділ	Випуск	Дипломи з відзнакою	
			Кількість	%
1	Біологічний	70	7	10
2	Геології, географії, рекреації і туризму	39	2	5,1
3	Економічний	219	35	16,0
4	ННІ екології	30	0	0
5	Іноземних мов	180	12	6,6
6	Комп'ютерних наук	113	9	7,9
7	ННІ «Фізико-технічний факультет»	26	5	19,2
8	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	25	2	8,0
9	Історичний	60	5	8,3
10	Математики і інформатики	42	3	7,1
11	Медичний	-	-	-
12	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	236	23	9,7
13	Психології	57	0	0
14	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	32	3	9,4
15	Соціологічний	82	7	8,5
16	Фізичний	32	5	15,6
17	Філологічний	74	10	13,5
18	Філософський	17	2	11,8
19	Хімічний	42	4	9,5
20	Юридичний	66	5	7,6
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	29	2	6,9
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	79	9	11,4
По університету в цілому		1550	150	9,7

Таблиця 3.12

Випуск фахівців у 2020/2021 навчальному році за другим освітнім рівнем «магістр» і освітнім рівнем «спеціаліст» (для медичного факультету) (денна форма навчання)

№ з/п	Структурний підрозділ	Випуск	Дипломи з відзнакою	
			Кількість	%
1	Біологічний	51	12	23,5
2	Геології, географії, рекреації і туризму	41	21	51,2
3	Економічний	87	34	39,1
4	ННІ екології	18	5	27,7
5	Іноземних мов	76	13	17,1
6	Комп'ютерних наук	42	10	23,8
7	ННІ «Фізико-технічний факультет»	14	6	42,9
8	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	19	2	10,5
9	Історичний	22	8	36,4
10	Математики і інформатики	47	9	19,1
11	Медичний	107	15	14,0
12	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	97	16	16,5
13	Психології	18	0	0
14	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	36	8	22,2
15	Соціологічний	26	10	38,5
16	Фізичний	35	12	34,3
17	Філологічний	42	24	57,1
18	Філософський	19	8	42,1
19	Хімічний	42	6	14,3
20	Юридичний	23	0	0
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	14	7	50
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	65	25	38,5
По університету в цілому		941	251	26,9

У звітний період за заочною формою навчання підготовка здобувачів здійснювалася в університеті за освітньо-професійною програмою на першому бакалаврському рівні та другому магістерському рівні вищої освіти на 14 факультетах та у 4 навчально-наукових інститутах, а саме на навчально-науковому інституті екології, навчально-науковому інституті «Каразінський банківський інститут», навчально-науковому інституті «Інститут державного управління». Підготовка здобувачів освіти другого магістерського рівня (освітньо-професійна та освітньо-наукова програма) пропонується в навчально-

науковому інституті «Каразінська школа бізнесу». Здобувачі вищої освіти заочної форми навчаються за державним замовленням і на умовах контракту, а також отримують другу вищу освіту.

Упродовж 2020/2021 навчального року за заочною формою навчалися 2274 здобувача, з них за кошти юридичних і фізичних осіб – 2153 особи.

Серед випускників - громадян України заочної форми навчання всього отримали дипломи 703 випускника. За першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти дипломи отримали - 364 особи (з відзнакою –7 осіб (2 %)), за другим (магістерським) рівнем - 339 осіб (з відзнакою – 53 особи (15,7%). (табл. 3.10).

Таблиця 3.13

Абсолютна успішність здобувачів вищої освіти за заочною формою навчання (літня сесія) (у %)

№ з/п	Структурний підрозділ	Навчальний рік	
		2019/2020	2020/2021
1	Біологічний	100,0	96,3
2	Геології, географії, рекреації і туризму	79,7	76,9
3	Економічний	95,8	93,6
4	Іноземних мов	87,2	85,8
5	Історичний	69,4	68,5
6	Факультет математики і інформатики	38,9	60,0
7	Психології	76,9	88,3
8	Комп'ютерних наук	44,4	52,9
9	Соціологічний	81,6	74,2
10	Філологічний	93,0	94,9
11	Філософський	74,3	60,0
12	Хімічний	97,4	91,7
13	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	95,3	97,1
14	Юридичний	91,8	98,4
15	ННІ екології	96,7	100,0
16	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	89,5	94,1
17	ННІ «Каразінський банківський інститут»		97,6
По університету в цілому		87,5	87,9

За результатами літнього підсумкового семестрового контролю здобувачів вищої освіти середній абсолютний показник успішності за заочною формою підвищили факультети: юридичний (6,6%), факультет психології (11,4%), ННІ «Каразінська школа бізнесу» (4,6%), філологічний (1,9%), факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу (1,8%).

(таблиця 3.13).

«Відсів» за заочною формою склав 458 осіб (20,1 % від загальної кількості здобувачів заочної форми навчання), у тому числі: за порушення фінансових умов контракту – 200 осіб, за академічну заборгованість – 236 осіб (табл. 3.14).

Другу вищу освіту за заочною формою навчання здобували 151 особа. У 2021 році за освітнім рівнем бакалавра дипломи захистили 46 здобувачів вищої освіти.

Таблиця
3.14

Відрахування здобувачів вищої освіти за заочної форми навчання 2020/2021 навчальному році

№ з/п	Структурний підрозділ	Контингент	Усього		За академічну заборгованість	
			Кількість	%	Кількість	%
1	Біологічний	113	13	11,5	6	5,3
2	Геології, географії, рекреації і туризму	87	12	13,8	7	8,1
3	Економічний	425	68	16,0	48	11,3
4	Іноземних мов	327	43	13,1	6	0,4
5	Історичний	89	25	28,1	11	12,4
6	Факультет математики і інформатики	15	15	100	13	86,7
7	Психології	199	38	19,1	31	15,6
8	Соціологічний	200	43	21,5	1	0,5
9	Філологічний	134	33	24,6	24	17,9
10	Філософський	64	23	36,0	19	30,0
11	Хімічний	44	16	36,4	10	22,8
12	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	200	40	20,0	30	15,0
13	Юридичний	220	48	22,0	2	1,0
14	Комп'ютерних наук	31	26	83,9	22	71,0
15	ННІ екології	38	9	23,7	3	8,0
16	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	33	6	18,2	3	9,1
17	ННІ «Каразінський банківський інститут»	55	-	-	-	-
	Усього	2274	458	20,1	236	10,4

3.4. Практична підготовка здобувачів вищої освіти

Організація практичної підготовки студентів регламентується Положенням про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, введеним в дію наказом університету від 04.04.2018 р.

№0202-1/145а.

У 2021 році факультети та навчально-наукові інститути працювали згідно з наскрізними та робочими програмами практики. Програми проведення виробничих практик спрямовані на поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу дисциплін, на формування у студентів сучасних практичних компетентностей та наближення практичної підготовки до потреб ринку праці.

Практична підготовка студентів здійснюється, як і завжди, на сучасних підприємствах і організаціях різних галузей (науки, освіти, охорони здоров'я, торгівлі, державного управління тощо), які відповідають вимогам програми її проведення.

У 2021 році укладено 761 договір на проведення практики. Студенти проходили практику в змішаному форматі. Керівники практики і студенти мали змогу використовувати доступні дистанційні форми навчання та обрати зручний формат і платформу для проведення практики (поштові сервіси, Google Class, Google Drive, Zoom, Cisco Webex, Skype, Google Hangouts Meet тощо), використовували інструменти LMS Moodle Центру електронного навчання Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

На навчальних базах університету пройшли практику 190 студентів.

На засіданнях кафедр і вчених рад факультетів та навчально-наукових інститутів обговорювалися питання з удосконалення програм усіх видів практик, їх методичного забезпечення, питання щодо ретельної підготовки до проведення практики, розширення співпраці з базами практик в умовах карантинного періоду, аналізувалися результати проходження практики студентами.

Існує нагальна потреба в реалізації гнучкої системи практичної підготовки, здатної швидко реагувати на потреби ринку праці, де питання якості професійної підготовки повинні стояти на першому місці. Факультети та навчально-наукові інститути проводять систематичну роботу з пошуку нових місць проведення практики у співпраці з місцевими органами самоврядування,

спрямовують свою діяльність у подальшому розширенні зв'язків з потенційними роботодавцями.

Студенти-практиканти отримали позитивні відгуки щодо рівня їхньої теоретичної та методичної підготовки. Усі студенти, які пройшли практику одержали позитивні результати. Було забезпечено належний науковий і методичний рівні керівництва студентами під час проведення практики, 100 % керівників практик мали вчені ступені та звання .

Практика проводилася організовано, без порушень та нещасних випадків, чому сприяв ретельний контроль з боку керівників практики студентів та відділу охорони праці університету.

У 2021 році співпраця із роботодавцями та робота зі сприяння працевлаштуванню студентів та випускників університету проводилася в умовах карантину та майже повністю перейшла в онлайн формат. Для більш ефективної роботи в цьому напрямку з 1 квітня запрацював оновлений студентський кар'єрний портал «Studcareer», де представлено 54 компанії які на постійній основі пропонують вакансії, програми стажування та проходження практики. Також на даному порталі проходять загально університетські вебінари, майстер-класи та презентації компаній. Загалом з 1 квітня 2021 року було проведено 23 заходи.

Під час карантинних обмежень та дистанційного навчання, соціальні мережі Центру розвитку кар'єри стали відігравати провідну роль в інформуванні студентів та випускників, щодо кар'єрних можливостей. Кожного дня на порталі «Studcareer» та соціальних мережах центру публікуються до 10 нових вакансій для студентів.

Традиційно на весні та восени 2021 року відбулися онлайн фестивалі кар'єри Каразінського університету – «Старт кар'єри» та «Karazin career week», в межах заходів було організовано понад 160 презентацій роботодавців на факультетах та в навчально-наукових інститутах університету. Серед компаній, які взяли участь були представники ІТ сектору, FMCG, прдеставники провідних фінансових установ України, а саме «NIX», «GlobalLogic», «SigmaSoftware» «INTEGO GROUP», «AB InBev Efes Ukraine», «JTI», «KPMG» та «EY».

3.5. Розвиток академічної мобільності

Каразінський університет активно розвиває міжнародне співробітництво з провідними світовими закладами вищої освіти, розширює напрями міжнародної академічної мобільності та поглиблює співпрацю за програмами подвійних дипломів відповідно до «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки» за активної сервісної, консультативної та інформаційної підтримки команди з реалізації міжнародної академічної мобільності Управління міжнародних відносин.

У межах програми Європейського Союзу «ERASMUS+ KA1: Міжнародна кредитна мобільність» університет має 59 чинних договорів з іноземними ЗВО, зокрема: Альпійсько-Адріатичним Університетом Клагенфурта, Зальцбурзьким університетом (Австрія); Технічним університетом м. Софія, Великотирновським університетом імені Святих Кирила та Мефодія (Болгарія); Університет Західної Аттики (Греція); Талліннським університетом (Естонська Республіка); Університетом Кадіса, Університетом Жирони, Університетом Мурсії, Університетом Коруни, Університетом Кордоба, (Іспанія); Університетом Л'Акваїла, Університетом м. Фоджі, Університетом Палермо, Пізанським університетом, Університетом Саленто, Римським університетом ла Сап'єнца, Університетом Кампанья Луїджі Ванвітеллі, Університетом Мессіни, Університетом Тушії (Італійська Республіка); Балтійською міжнародною академією (Латвія); Університетом прикладних наук Людвігсхафену, Університетом імені Фрідріха-Александра в Ерлангені-Нюрнберзі (Німеччина); РVPU Євро Коледжем Куманово (Північна Македонія); Інститутом адміністрації та менеджменту, Університетом Мінью, Політехнічним інститутом Браганса (Португалія); Варшавською школою економіки, Куявсько-Поморською вищою школою в Бидгощі, Лодзьким технічним університетом, Університетом Миколая Коперника в Торуні, Університетом Казимира Великого, Університетом Марії Кюрі-Склодовської, Щецинським університетом, Університет Зелена Гора (Республіка Польща); Університетом Орадя (Румунія); Університетом імені Коменського в м. Братислава, Університетом імені Павла-

Йозефа Шафарика в м. Кошице, Католицьким університетом у Ружомбероку (Словаччина); Аланья НЕР Університетом, Анатолійським університетом, Фатіх Султан Мехмет Вакіф Університетом, Університетом Афїона Кокатепе, Університетом Акденіз, Технічний університет Близького Сходу, Університет Алтинбас, Університет Ізміру, Університет Хачеттепе (Туреччина); Університетом наук і технологій – Лілль 1, Університетом Ніцци (Лазурового берегу), Університетом Париж –Південь, Університетом Поля Сабатьє – Тулуза III, Університетом Париж- Сакле, Інститутом компаративної філософії (Франція); Університет Васа (Фінляндія); Університетом Південної Богемії в м. Чеське-Будейовіце, Університетом Томаша Баті у. Зліні, Університетом Масаріка, Остравським Університетом (Чеська Республіка).

Також Каразінський університет у межах укладених меморандумів співпрацює з Університетом АДА (Азербайджан), Познанським економічним університетом (Польща), Катанійським університетом (Італія), Університет Порту (Португалія) а також Університетом Кіпру (Греція).

У 2020/2021 навчальному році за програмою Європейського Союзу «ERASMUS+ KA1: Міжнародна кредитна мобільність» було поновлено договори з Університетом Масаріка (Чеська Республіка) та Університетом Акденіз (Туреччина), підписано договір з Остравським Університетом (Чеська Республіка) за яким вже рекомендовані до участі у програмі мобільності 11 студентів та 5 викладачів факультету геології, географії, рекреації та туризму. Триває активна підготовка до участі у новому етапі Програми Еразмус+ на 2022 рік, здійснюється комунікація з університетами- партнерами щодо спільної роботи в межах програми та підготовки грантових заявок за оновленими умовами.

У період пандемії розпочато активну роботу із проведення онлайн- стажувань для викладачів, аспірантів та співробітників університету з метою забезпечення можливості підвищувати професійний рівень та отримувати доступ до передових наукових знань в умовах карантинних обмежень. Реалізовано низку онлайн-стажувань для викладачів та аспірантів на базі Варненського

університету менеджменту (м. Варна, Болгарія). У 2021 році розпочато програму онлайн та офлайн стажувань для викладачів та аспірантів Каразінського університету в Університеті імені Фатіха Султана Мехмета (місто Стамбул, Туреччина).

У 2021 році розпочато відновлення та розвиток програм двосторонньої академічної мобільності. Усього за 2021 рік було оголошено понад 30 конкурсів на навчання та стажування для студентів, викладачів та адміністративного персоналу за програмою Erasmus+ у межах чинних угод з університетами-партнерами..

Важливою складовою діяльності Управління міжнародних відносин є розробка та впровадження нормативних документів, покликаних удосконалити процес міжнародного співробітництва та спростити процедури участі у міжнародних грантових проєктах. У 2021 році було розроблено та оновлено низку положень, що сприятимуть інтернаціоналізації університету та систематизації роботи відділів у міжнародній галузі, визначено відповідальних за реалізацію проєктів Еразмус+ КА107.

З метою удосконалення та підвищення ефективності процесу відбору учасників програм академічної мобільності відповідно до «Положення Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна про Конкурсну комісію з відбору учасників програм міжнародної академічної мобільності на факультеті / ННІ» з вересня 2021 року організовано роботу Конкурсних комісій на базі факультетів та науково-навчальних інститутів Каразінського університету. Удосконалено процедуру подання документів, необхідних для участі у програмах академічної мобільності всіх категорій учасників. Починаючи з жовтня 2021 року, суттєво скорочено перелік документів, що необхідно подавати конкурсантам для участі у програмах академічної мобільності, а сам процес подання та обробки документів відбувається виключно онлайн за допомогою тематичної гугл-форми. Це дало можливість конкурсним комісіям спростити процес відбору кандидатів, зробити його прозорим, значно більш оперативним та ефективним. У межах концепції надання сервісної та консультативної підтримки з питань реалізації програм академічної мобільності

Офісом з мобільності Управління міжнародних відносин було проведено семінар для факультетів та ННІ щодо реалізації «Положення Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна про Конкурсну комісію з відбору учасників програм міжнародної академічної мобільності на факультеті / ННІ». Особливу увагу було приділено процедурі відбору учасників на факультетах та ННІ, сформовано алгоритм оцінки параметрів, за якими здійснюється відбір переможців конкурсів з академічної мобільності. Режим роботи Конкурсних комісій залишається адаптованим до карантинних обмежень, спричинених пандемією COVID-19 та передбачає як офлайн, так і онлайн формат. Загалом за 2021 рік рішенням Конкурсних комісій було рекомендовано до участі у програмах академічної мобільності понад 70 осіб.

Впродовж року Каразінський університет із навчальними візитами відвідали такі студенти:

за програмою Європейського Союзу Еразмус+ КА107:

- Ганнушо Анналіза, Університет Палермо (Італія), період перебування: березень-січень 2021 року;
- Пікколо Федеріко, Університет Палермо (Італія), період перебування: березень-січень 2021 року;
- Лука Пульзі, Університет Палермо (Італія), період перебування: березень-червень 2021 року;
- Еда Юрцевер, Університет Анadolу (Туреччина), період перебування: вересень-грудень 2021 року;
- Бахадір Шіві, Університет Анadolу (Туреччина), період перебування: вересень-грудень 2021 року;

за програмою двосторонньої академічної мобільності в межах договору про співробітництво:

- Микита Флеммер, Європейський університет Віадрина (Німеччина), період перебування: лютий-червень 2021 року.

У межах реалізації практики двосторонніх академічних обмінів серед викладачів за програмою Erasmus+ (напрямок КА107 «Міжнародна кредитна мобільність») з метою викладання/стажування Каразінський університет

відвідали іноземні фахівці:

- 24-28 травня 2021 року - візит представників Університету імені Фатіха Султана Мехмета (Туреччина): професора кафедри історії, директора центру рукописів Самі Арслан та професора кафедри здоров'я, медицини та спорту Кудрет Доган;

- 31 травня - 6 червня 2021 року - візит професора Інституту загальної та екологічної хімії Лодзинського технічного університету (Республіка Польща) Томаша Манецькі;

- 25-29 вересня 2021 року - візит доцента кафедри соціології Університету Масаріка (Чеська Республіка) Катержини Недбалкової;

- 20-25 вересня 2021 року - візит професора кафедри Нової та Новітньої історії з поглибленим вивченням Східної Європи Університету імені Фрідріха-Александра в Ерлангені-Нюрнберзі (Німеччина) Георгіоса Тзіафетас.

- 20-25 вересня 2021 року - візит професора кафедри Нової та Новітньої історії з поглибленим вивченням Східної Європи Університету імені Фрідріха-Александра в Ерлангені-Нюрнберзі (Німеччина) Ольги Малінової-Тзіафети;

- 23-29 вересня 2021 року - візит доцента Центру сучасних мов Університету імені Фрідріха-Александра в Ерлангені-Нюрнберзі (Німеччина) Артура Тютенка;

- 11-15 жовтня 2021 року - візит доктора Університету Париж-Сакле (Орсе, Франція), директора з наукових досліджень Національного центру наукових досліджень Франції (CNRS) в Лабораторії фізики двох нескінченностей Ірен Жоліо-Кюрі (IJCLab) Сергія Барсука;

- візит 5 викладачів хімічного факультету Національного Університету Узбекистану імені Мірзо Улутбека в межах меморандуму про співпрацю з Каразінським університетом;

- 13-17 грудня 2021 року - візит представника Університету імені Фатіха Султана Мехмета (Туреччина) Якіна Мулту в межах реалізації практики двосторонніх академічних обмінів серед адміністративного персоналу університетів за програмою Erasmus+ (напрямок KA107 «Міжнародна кредитна

мобільність»).

З початку 2021 року було поновлено угоду щодо реалізації проекту «Українсько-Німецька мережа випускників» спільно з Вюрцбурзьким університетом імені Юліуса Максиміліана за підтримки Німецької служби академічних обмінів DAAD (01.01.2020 - 31.12.2021). У межах проекту спільно з партнерами було організовано та проведено три міжнародні онлайн-конференції для викладачів, науковців, дослідників, аспірантів та випускників:

- 21-22 жовтня 2021 року - «Механізм забезпечення сталого розвитку інформаційного суспільства: проблеми, майбутні перспективи та міжнародний досвід»;
- 4-5 листопада 2021 року - «Політика у галузі енергетики, навколишнього середовища та зміни клімату»;
- 18-19 листопада 2021 року - «Процес європеїзації вищої освіти».

Офіс з мобільності Управління міжнародних відносин приділяє значну увагу популяризації академічних обмінів та можливостей для розвитку міжнародної співпраці за допомогою сторінок у соціальних мережах. Для науковців, викладачів, аспірантів та співробітників університету функціонує та активно оновлюється сторінка Управління міжнародних відносин у соціальній мережі Facebook. Для студентів інформація про актуальні міжнародні програми та конкурси академічної мобільності надається за допомогою офіційного телеграм-каналу “@karazin_international”. Активно впроваджується система інформування викладачів та студентів про наявні можливості академічної мобільності та доступні для участі проекти міжнародної співпраці. Здійснюється регулярний моніторинг систематизованої бази ресурсів про актуальні грантові можливості, відкриті для участі.

У рамках інформаційно-консультативного напрямку діяльності Офісу з мобільності 26 квітня 2021 року Каразінський університет приєднався до всеукраїнського онлайн-заходу «Erasmus+ дні для молоді України: Zoom edition — SOUTH-EAST». Організаторами заходу були Національний Еразмус+ офіс в Україні спільно з Erasmus Student Network Kyiv за підтримки Представництва ЄС в Україні у співпраці з Міністерством освіти і науки України, Міністерством

молоді та спорту України, Євродеск Україна, Інформаційним центром Еразмус+ молодь та Європейським корпусом солідарності, а також Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна, іншими закладами вищої освіти та випускниками Програми Еразмус Мундус. Кожен четвертий учасник заходу обрав віртуальний простір саме Каразінського університету з 15 запропонованих ЗВО для інтерактивного спілкування з представниками міжнародного офісу з метою ознайомлення з умовами навчання за програмою Еразмус+ та участі у програмах академічної мобільності.

03 червня 2021 року докторант факультету радіофізики біомедичної електроніки і комп'ютерних систем Костянтин Білошенко та аспірантка факультету Юлія Рябенко взяли участь у національному фіналі конкурсу «Моя дисертація за 180 секунд», організованого Університетським Агентством Франкофонії (AUF). Конкурс було проведено в Україні вперше, а фіналісти вперше отримали змогу презентувати свої наукові роботи під час національного фіналу у Києві.

Студенти Каразінського університету мають широкі можливості для отримання подвійних дипломів у різних галузях за 11 партнерськими програмами із європейськими закладами вищої освіти, серед яких:

- 3 програми з Політехнічним університетом міста Лодзь — за програмою «бакалавр» та «магістр» (Польща)
- 2 програми з Університетом Лазурового Берегу (Франція)
- 1 програма з Політехнічною школою (Франція, Палезо)
- 1 програма з Університетом Лілль-1 (Франція, Вільнев д'Аск)
- 1 програма з Університетом Поля Сабатьє – Тулуза III (Франція, Тулуза)
- 1 програма з Університетом Павла Йозефа Шафарика в Кошицях (Словаччина, Кошице)
- 1 програма з Університетом Л'Аквіла (Італія, Л'Аквіла)
- 1 програма з Університетом прикладних наук, технологій, бізнесу і дизайну (Німеччина, Вісмар).

У 2021 календарному році за програмами подвійних дипломів з Університетом Лазурового Берегу, Університетом Лілль (Франція),

Університетом Л'Аква (Італія) виїхали 9 студентів та 1 аспірант.

Реалізація програм міжнародної академічної мобільності в університеті здійснюється за всебічної інформаційної підтримки Управління міжнародних відносин. Оперативне оприлюднення інформації на офіційних сторінках у соціальних мережах та веб-сайті університету забезпечує більш широке залучення представників університетської спільноти до реалізації програм міжнародної співпраці.

3.6. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та ступеня доктора наук

Підготовка здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» та четвертого наукового ступеня «доктор наук» у 2021 році здійснювалась відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 №261 зі змінами у 2019 році.

На 01 січня 2021 року в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна навчалися 333 аспіранти (з них 214 – за денною формою навчання та 119 – за вечірньою та заочною формою навчання) за 24 освітньо-науковими програмами (ОНП) та 4 докторанти. Прийом в аспірантуру та докторантуру в 2021 році здійснювався відповідно до Умов прийому Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна 2021 року. Наказом Міністерства освіти і науки України 2021 р. університету було доведено план прийому до аспірантури у кількості 71 місце за рахунок бюджетного фінансування (в тому числі 58 на очну (денну) форму навчання та 13 місць на очну (вечірню) форму навчання). Планові показники прийому до аспірантури у 2021 році за рахунок бюджетного фінансування були виконані у кількості 69 місць (у тому числі 56 за денною формою навчання та 13 за вечірньою формою навчання). За двома ОНП не були виконані планові показники прийому: 1 місце (очна (денна) форма навчання) за ОНП 111 Математика та 1 місце (очна (денна) форма навчання) за ОНП 292 Міжнародні економічні відносини.

У цілому за ОНП підготовки докторів філософії було прийнято 109 осіб, у

тому числі 66 за очною денною формою навчання (з них 9 контракт), 13 за очною вечірньою формою навчання, 30 за заочною контрактною формою навчання.

Таблиця 3.15

Планові показники прийому до аспірантури у 2021 році за Спеціальностями

Назва ОНП	План		Факт		
	денна	вечірня	денна	вечірня	заочна (контракт)
032 Історія та археологія	2	0	1	0	1
033 Філософія	2	0	4	0	3
035 Філологія	3	0	2	0	0
051 Економіка	3	0	4 (з них 1 контракт)	0	2
052 Політологія	3	0	3	0	0
053 Психологія	0	0	0	0	2
054 Соціологія	0	0	2 контракт	0	0
072 Фінанси, банківська справа та страхування	1	0	2 (з них 1 контракт)	0	1
073 Менеджмент	1	0	1	0	1
081 Право	0	0	0	0	9
091 Біологія	4	0	4	0	0
102 Хімія	5	0	5	0	0
103 Науки про Землю	6	0	3	0	1
104 – Фізика та астрономія	4	0	6	0	0
105 Прикладна фізика та наноматеріали	8	0	9	0	0
111 Математика	1	0	0	0	0
122 Комп'ютерні науки	2	3	6 (з них 4 контракт)	3	0
125 Кібербезпека	2	0	2	0	0
153 Мікро- та наносистемна техніка	0	0	2 (з них 1 контракт)	0	0
222 Медицина	1	0	1	0	5
281 Публічне управління та адміністрування	8	10	8	10	5
292 Міжнародні економічні відносини	1	0	0	0	0
Разом	58	13	66	13	30
	71		109		

Університету було доведено план прийому до докторантури за рахунок бюджетного фінансування у кількості 6 місць.

Планові показники прийому до докторантури у 2021 році за рахунок бюджетного фінансування були виконані у кількості 5 місць за спеціальностями: Спеціальність	План	Факт
091 Біологія	1	1
105 Прикладна фізика та наноматеріали	1	1
122 Комп'ютерні науки	1	0
281 Публічне управління та адміністрування	3	3
Разом	6	5

Не були виконані планові показники прийому до докторантури за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки: 1 місце.

У 2021 році завершили навчання в аспірантурі 80 аспірантів, у тому числі 17 аспірантів захистили дисертацію.

Таблиця 3.16
Випуск за ОНП підготовки докторів філософії у 2021 р.

Спеціальність за ОНП	Кількість аспірантів, які закінчили навчання		Кількість аспірантів, для яких створені разові спеціалізовані вчені ради, або які захистили дисертацію	
	бюджет	контракт	затверджені разові ради	Захист
032 Історія та археологія	1	-	1	
033 Філософія	2	1	3	-
035 Філологія	5	1	4	-
051 Економіка	-	-	-	-
052 Політологія	2	3	3	-
053 Психологія	2	-	1	1
054 Соціологія	3	-	3	-
072 Фінанси, банківська справа та страхування	-	-	-	-
073 Менеджмент	1	1	1	1
081 Право	-	12	7	5
091 Біологія	4	2	3	-
102 Хімія	4	-	3	1
103 Науки про Землю	2	-	1	1

104 Фізика та астрономія	1	-	-	1
105 Прикладна фізика та наноматеріали	3	-	2	1
111 Математика	-	-	-	-
122 Комп'ютерні науки	-	-	-	-
125 Кібербезпека	1	-	-	-
153 Мікро- та наносистемна техніка	-	-	-	-
222 Медицина	-	4	2	1
281 Публічне управління та адміністрування	8	13	2	2
292 Міжнародні економічні відносини	-	1	-	1
293 Міжнародне право	-	2	-	2
Разом	40	40	36	17

В аспірантурі університету навчається 429 аспірантів, з них: 257 – заочною (денною) формою навчання, 172 – заочною (вечірньою) та заочною формами навчання, крім того – 33 здобувача.

У 2021 році завершив навчання в докторантурі 1 докторант.

В докторантурі університету навчається 11 докторантів.

У 2021 році акредитацію на 5 років отримали три освітньо-наукові програми за трьома спеціальностями: 103 Науки про Землю; 052 Політологія; 293 Міжнародне право.

Освітньо-наукова програма Медицина за спеціальністю 222 Медицина отримала умовну акредитацію на 1 рік.

Отримали позитивний висновок ГЕР та очікують рішення Національного агентства з якості вищої освіти освітні програми: 281 Публічне управління та адміністрування; 125 Кібербезпека.

Подали заявки на акредитацію: 061 Журналістика; 222 Медицина.

3.7. Підготовка іноземних здобувачів освіти

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна здійснює підготовку іноземних фахівців за освітніми рівнями: бакалавр, магістр, спеціаліст за спеціальністю – «Медицина» та доктор філософії (табл 3.17).

**Перелік спеціальностей, за якими навчаються іноземні здобувачі
вищої освіти у 2021 році**

№ з/п	Код та найменування спеціальності	Галузь знань
Рівень вищої освіти бакалавр (1-4 курс)		
1.	035 Філологія	03 Гуманітарні науки
2.	051 Економіка	05 Соціальні та поведінкові науки
3.	053 Психологія	
4.	072 Фінанси, банківська справа та страхування	07 Управління та адміністрування
5.	073 Менеджмент	
6.	081 Право	08 Право
7.	091 Біологія	09 Біологія
8.	103 Науки про Землю	10 Природничі науки
9.	104 Фізика та астрономія	
10.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	
11.	122 Комп'ютерні науки	12 Інформаційні технології
12.	123 Комп'ютерна інженерія	
13.	242 Туризм	24 Сфера обслуговування
14.	292 Міжнародні економічні відносини	29 Міжнародні відносини
15.	293 Міжнародне право	
16.	281 Публічне управління та адміністрування	28 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти магістр (1-2 курси)		
1.	032 Історія та археологія	03 Гуманітарні науки
2.	035 Філологія	
3.	051 Економіка	05 Соціальні та поведінкові науки
4.	072 Фінанси, банківська справа та страхування	07 Управління та адміністрування
5.	073 Менеджмент	
6.	081 Право	08 Право
7.	102 Хімія	10 Природничі науки
8.	103 Науки про Землю	
9.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	
10.	222 Медицина	22 Охорона здоров'я
11.	292 Міжнародні економічні відносини	29 Міжнародні відносини
12.	293 Міжнародне право	
13.	281 Публічне управління та адміністрування	28 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти спеціаліст (6 курс)		
1.	222 Медицина	22 Охорона здоров'я
Рівень вищої освіти – доктор філософії		
1.	035 Філологія	03 Гуманітарні науки
2.	091 Біологія	09 Біологія
3.	073 Менеджмент	07 Управління та адміністрування
4.	104 Фізика та астрономія	10 Природничі науки

5.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	
6.	125 Кібербезпека	12 Інформаційні технології
7.	292 Міжнародні економічні відносини	29 Міжнародні відносини

У 2021 році в університеті навчалися 4069 іноземних здобувачів вищої освіти з 68-ми країн світу. Порівняно з 2020 роком (3860 осіб) кількість іноземних здобувачів вищої освіти збільшилась на 5,4%.

Найбільша кількість студентів навчається на медичному факультеті – 3379 осіб (в минулому році кількість студентів на медичному факультеті складала – 3330 особи), що на 1,5% більше ніж у 2020 році).

Серед інших факультетів найбільша кількість іноземних студентів на юридичному факультеті - 376 осіб (на 43% більше ніж у минулому році – 263 особи), в Навчально-науковому інституті «Каразінська школа бізнесу» - 90 осіб (на 9,8% більше ніж у минулому році – 82 особи), на факультеті іноземних мов – 34 особи (майже не змінилась порівняно з минулим роком – 33 особи), на факультеті міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу – 39 осіб (на 7% менше студентів ніж у 2020 році - 42 особи) та в Навчально-науковому інституті «Інститут державного управління» – 76 іноземних студентів.

Збільшилась кількість країн, з яких іноземці прибули на навчання до нашого університету: 58 країн в минулому році та 68 країн в цьому році. Географію країн поповнили: Бангладеш, Кувейт, Монголія, Мозамбік, Сан-Томе і Принсіпі, Руанда. Найбільше навчається громадян з:

1. Республіка Індія – 1232 особи (на 3,7% більше ніж у минулому році – 1188 осіб).
2. Республіка Туреччина – 752 особи (на 25% збільшилась кількість студентів порівняно з минулим роком – 602 осіб, цей показник зростає 3-й рік поспіль).
3. Федеративна Республіка Нігерія – 440 осіб (на 13,7% збільшилась кількість іноземних студентів порівняно з 2020 роком – 387 осіб).
4. Держава Ізраїль – 224 особи (на 25,8% зменшилась кількість іноземних студентів порівняно з 2020 роком – 302 особи).
5. Арабська Республіка Єгипет – 333 особи (на 29,6% збільшилась

кількість іноземних студентів порівняно з 2020 роком – 257 осіб).

6. Республіка Узбекистан – 176 осіб (на 22,8% зменшилась кількість іноземних студентів порівняно з 2020 роком – 228 осіб).

7. Королівство Марокко – 205 осіб (на 6% зменшилась кількість іноземних студентів порівняно з 2020 роком – 218 осіб).

8. Ісламська Республіка Іран – 79 осіб (на 42% зменшилась кількість іноземних студентів порівняно з минулим роком – 136 осіб).

9. Республіка Гана – 58 осіб (на 10,8% знизилась кількість іноземних студентів порівняно з минулим роком – 65 осіб).

10. Держава Палестина – 47 осіб (на 19% знизилась кількість іноземних студентів порівняно з минулим роком – 58 осіб).

За державним замовленням у 2021 році навчалися 12 іноземних здобувачів вищої освіти на факультетах: філологічному (5 осіб), іноземних мов (3 особи), хімічному (1 особа), геології, географії, рекреації і туризму (1 особа), медичному (1 особа), історичному (1 особа). У 2020 році за державним замовленням навчалися також 12 іноземців.

За денною формою у 2021 році навчалися 3959 іноземних здобувачів вищої освіти, це на 3,6% більше ніж у 2020 році – 3820 осіб. За заочною формою навчалися 110 іноземних здобувачів вищої освіти, це майже в 3 рази більше ніж у минулому році – 40 осіб.

У 2021 році в аспірантурі навчалися 15 іноземців, майже вдвічі більше ніж в минулому році.

У поточному році захистили дисертації 2 іноземця - здобувачі третього рівня вищої освіти: спеціальність – 081 «Право» та 292 «Міжнародні економічні відносини».

У 2021 році за денною формою навчання випуск фахівців – іноземних громадян має такі показники: за першим (бакалаврським) освітнім рівнем – 38 осіб (у 2020 році - 26 осіб, випуск збільшився на 46%), за другим освітнім рівнем: спеціаліст – 405 осіб (у 2020 році - 545 осіб, випуск зменшився на 25,7%), магістр – 43 особи (у 2020 році - 32 особи, випуск збільшився на 34,4%) (табл.3.18).

Дипломи з відзнакою в 2021 році отримали 9 випускників – магістрів

Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу».

Випуск за заочною формою навчання серед іноземних громадян у 2021 році: за першим (бакалаврським) освітнім рівнем – 8 осіб (у 2020 році - 7 осіб), за другим освітнім рівнем (магістр) – 3 особи (порівняно з 2020 роком без змін).

Таблиця 3.18

**Випуск фахівців - іноземних громадян у 2020 році та
2021 році(за денною та заочною формами
навчання)**

Форма навчання	Бакалаври		Спеціалісти (медичний факультет)		Магістри*	
	2021 рік	2020 рік	2021 рік	2020 рік	2021 рік	2020 рік
Денна	38	26	405	545	43	32
Заочна	8	7	0	0	3	3
Усього	46	33	405	545	46	35

* випуски - зима та літо

У 2021 році серед бакалаврів денної форми навчання найбільша кількість іноземців закінчила навчання за спеціальностями: «Міжнародне право» - 13 осіб, «Право» – 7 осіб, «Фінанси, банківська справа та страхування» - 6 осіб. Серед магістрів денної форми навчання найбільше випускників за спеціальністю «Менеджмент» – 26 осіб, «Філологія» – 5 осіб (з них 3 за державним замовленням) та «Прикладна фізика та наноматеріали» – 4 особи (з них 1 за державним замовленням). Серед спеціалістів за спеціальністю «Лікувальна справа» було випущено 405 осіб.

Серед усіх випускників 2021 року денної форми навчання найбільшу кількість складають громадяни:

1. Республіка Індія - 152 особи, що на 34,5% більше ніж у 2020 році (113 осіб);
2. Хашимітське Королівство Йорданія – 38 осіб, значно менше на 71% ніж у 2020 році (132 особи);
3. Федеративна Республіка Нігерія – 51 особа, що на 25% менше ніж у 2020 році (68 осіб);
4. Держава Ізраїль – 75 осіб, що на 8,7% більше ніж у 2020 році

(69 осіб);

5. Республіка Туреччина – 16 осіб, що на 51,5% менше ніж у минулому році (33 особи).

Серед загальної кількості іноземних випускників заочної форми навчання найбільшу кількість осіб складають громадяни Республіки Азербайджан – 9 осіб, найбільша кількість завершила навчання за спеціальністю «Право» – 8 осіб.

3.8. Освіта дорослих

Серед одних із пріоритетних завдань Центру післядипломної освіти Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання є створення умов для підвищення кваліфікації викладачів інших закладів вищої освіти та фахової передвищої освіти. У 2021 році підвищили кваліфікацію 55 викладачів (на контрактних умовах навчання).

Упродовж 2021 року 2365 вчителів, директорів та заступників директорів з навчально-виховної роботи, соціальних педагогів, практичних психологів пройшли підвищення кваліфікації за різними освітніми програмами.

В умовах карантину використовувались різні форми навчання: очна (денна), очна (вечірня), дистанційна, змішана, заочна для відповідних груп слухачів та для індивідуальних слухачів. Створена та працює інформаційно-комунікативна платформа «Каразінський освітній форум».

2021 року Центром післядипломної освіти з організаційної підтримки Департаменту соціального захисту населення ХОДА та участі науково-педагогічних працівників соціологічного факультету для 449 соціальних працівників проведено курси підвищення кваліфікації за відповідною освітньою програмою зі спеціальності 231 «Соціальна робота».

Також проведено короткотермінові курси: «Дієтологія та оптимальне харчування», «Сучасні виклики та загрози для педагога та адміністратори закладу освіти в умовах змішаного навчання», «Соціальна робота», «Підготовка до іспиту з української мови як державної».

Таким чином, упродовж 2021 року на базі Центру післядипломної освіти отримали можливість пройти навчання 2869 осіб.

У 2021 році на курсах іноземних мов (англійська, французька, німецька, китайська, японська, іспанська мови, англійська для медиків, курси інтенсивної англійської мови) навчалося 114 слухачів. Під час карантинукурси працюють у дистанційному режимі за допомогою платформ Skype, Zoom, Discord, Google Meet тощо.

При Лінгвістичному центрі впроваджено практикум (зі складанням екзамену) з іноземної мови на отримання сертифікату відповідного рівня знань. У 2021 році екзамен з іноземної мови склали 174 особи з отриманням сертифікату, серед яких більшість є науково-педагогічними працівниками ХНУ імені В.Н. Каразіна.

При Лінгвістичному центрі надається можливість вивчення студентами факультету іноземних мов третьої іноземної мови поза навчальним планом. Іноземну мову як третю вивчало 61 студент, з них 7 іноземних студентів.

Лінгвістичний центр впродовж двох років співпрацює з територіальним управлінням Рахункової палати по Харківській та Сумській областях (у м. Харків) та територіальним управлінням Рахункової палати по Донецькій та Луганській областях.

З метою популяризації японської мови в університеті і Харківському регіоні, Japan Foundation (Японський Фонд) надав грант на виконання освітнього проекту у період вересень 2020-березень 2021 року (Teaching Materials Purchase Grant-Support Program for Organizations in Japanese-Language Education) на суму 94 700 ієн – близько 25 500 грн.

Серед подальших перспектив – організація курсів для складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ) для магістрів надання перекладацьких послуг та розширення переліку інтенсивних курсів.

3.9. Прийом на навчання до університету

Конкурсний відбір вступників на основі повної загальної середньої освіти у 2021 році здійснювався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень, підтверджених сертифікатами Українського центру оцінювання якості освіти. Вступники повинні були мати результати тестування

з трьох загальноосвітніх дисциплін і могли подавати сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти, видані у 2018 – 2021 роках. Якщо як конкурсний предмет було встановлено іноземну мову, вступник мав право подавати оцінку з однієї з іноземних мов (англійська, німецька, французька або іспанська) на власний розсуд. Крім цього, для конкурсного відбору враховувався середній бал документа про повну загальну середню освіту за 200-бальною шкалою. До конкурсної суми балів ці складові входили з коефіцієнтами, визначеними у Правилах прийому. Вступні випробування проводилися лише для абітурієнтів, яким Правилами прийому надане таке право. Прийом абітурієнтів, які вступали на навчання на основі повної загальної середньої освіти, здійснювався за 52 спеціальністю (спеціалізацією) і 106 освітніми програмами.

Денна форма здобуття освіти.

Загальний ліцензований обсяг складав 5495 місць (у 2020 р. – 5172 місця), максимальний обсяг державного замовлення становив 1623 місця, на які було отримано 1322 рекомендації і зараховано разом із подальшими переведеннями 1392 особи (у 2020 році – 1270 осіб). До університету у 2021 р. на *денну* форму здобуття освіти на основі повної загальної середньої освіти було подано 31007 заяв абітурієнтів (у 2020 р. – 22085 заяв). За кількістю заяв від вступників на основі повної загальної середньої освіти університет, як і протягом двох попередніх років, був на сьомому місці в Україні, а за кількістю зарахованих на місця державного замовлення за результатами широкого конкурсу він посів п'яте місце серед закладів вищої освіти нашої країни.

Від абітурієнтів, які претендують на зарахування за квотами, було подано 246 заяв, зараховано на місця державного замовлення 32 особи за квотою-1 і 91 особу за квотою-2.

Конкурс у цілому по університету на *денну* форму здобуття освіти на місця державного замовлення складав 19.1 (у 2020 році – 14.2).

Найбільший конкурс був за такими спеціальностями: 061 «Журналістика» – 141.5; 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» – 100.2; 293 «Міжнародне право» – 85.17; 075 «Маркетинг» – 83.63;

035 «Філологія 035.065 східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська» – 85.17; 081 «Право» – 64.91; 292 «Міжнародні економічні відносини» – 60.55.

Студентами дев'яти факультетів університету стали 19 вступників, які отримали найвищі результати зовнішнього незалежного оцінювання в 200 балів. З них 6 осіб стали студентами факультету математики і інформатики, серед яких Данилов Володимир отримав 200 балів зразу з двох предметів – з математики і з англійської мови. На факультет математики і інформатики вступив володар срібної медалі Міжнародної математичної олімпіади в 2020 і 2021 роках Золотарьов Климентій.

Заочна форма здобуття освіти.

Максимальний обсяг державного замовлення на заочну форму здобуття освіти складав 73 місця, на які було отримано 19 рекомендацій і зараховано 13 осіб (у 2020 р. – 9). Конкурс у цілому по університету на *заочну* форму здобуття освіти на місця *державного замовлення* – 3.11.

Навчання для здобуття ступеня бакалавра з фінансуванням підготовки за рахунок фізичних та/або юридичних осіб.

У 2021 році зараховано на *денну* форму здобуття освіти 1723 абітурієнти (у минулому році – 1570), на *заочну* – 325 (у минулому році – 264).

У цілому кількість зарахованих на навчання на основі повної загальної середньої освіти за денною і заочною формами становить 3452 особи, що на 11% більше, ніж у 2020 році.

Прийом абітурієнтів, які вступали на навчання для здобуття **ступеня магістра**, здійснювався за 46 спеціальностями (спеціалізаціями). На *денну* форму здобуття освіти було зараховано 501 особу на місця державного замовлення (у минулому році – 439) і 265 вступників були зараховані на навчання з оплатою підготовки за кошти фізичних та/або юридичних осіб (у 2020 році – 350). На *заочну* форму здобуття освіти було зараховано 68 абітурієнтів на місця держзамовлення (із них – 43 до ННІ ІДУ) (у 2020 році – 20) і 661 особа зараховані на навчання за контрактом (у 2020 році – 422).

Кількість зарахованих на навчання для здобуття ступеня магістр заденною

і заочною формами становить 1495 осіб, що на 21% більше ніж минулого року.

У 2021 році **прийом на навчання іноземних громадян** проводився з 08 лютого 2021 р. до 15 квітня 2021 р. і з 14 липня 2021 р. до 15 грудня 2021 р.

Для здобуття ступеня бакалавра з фінансуванням підготовки за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб зараховано на денну форму здобуття освіти 120 іноземних громадян (у 2020 році – 139), на заочну форму здобуття освіти – 26 осіб (у 2020 році – 24 особи). Для здобуття ступеня магістра медичного спрямування за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб зараховано 973 іноземці (у 2020 році – 740 осіб). На навчання для здобуття ступеня магістра за іншими спеціальностями зараховано за денною формою 55 іноземців, за заочною формою – 1 особу. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії зараховано 9 іноземних громадян (у 2020 році – 1 особа). Усього у 2021 році було зараховано 1184 особи.

Вступні випробування були проведені в строк, згідно з розкладом. Предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії працювали на високому професійному рівні, чітко та злагоджено.

Комп'ютерне забезпечення роботи приймальної комісії здійснювалося під керівництвом співробітників Навчального центру комп'ютерних технологій Управління якості освіти і було оперативним та чітким.

	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.
ОС бакалавр (магістр медичного спрямування), денна форма				
Загальний ліцензований обсяг	5525	5013	5172	5495
Держзамовлення	1082	1153	1270	1392
Кількість заяв	19205	19006	22085	31007
<i>Контракт</i>	<i>1185</i>	<i>1176</i>	<i>1570</i>	<i>1723</i>
ОС бакалавр, заочна форма				
Загальний ліцензований обсяг	1510	1037	1098	1189
Держзамовлення	28	16	9	13
Кількість заяв	1093	1170	1355	2193
<i>Контракт</i>	<i>203</i>	<i>181</i>	<i>264</i>	<i>324</i>
ОС магістр, денна форма				
Загальний ліцензований обсяг	2686	2385	2584	2649
Держзамовлення	826	626	439	501

Кількість заяв	1917	2084	1954	2244
<i>Контракт</i>	286	240	350	265
ОС магістр, заочна форма				
Загальний ліцензований обсяг	1096	938	971	1773
Держзамовлення	46	29	20	68
Кількість заяв	1025	684	1150	1779
<i>Контракт</i>	434	323	422	661

IV. ЯКІСТЬ ОСВІТИ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

4.1. Університетська система забезпечення якості освіти

Одним із основних завдань «Стратегії розвитку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2019–2025 роки» є забезпечення високої якості освітньої діяльності, яка має відповідати сучасним світовим стандартам.

В університеті п'ятий рік поспіль функціонує система управління якістю освітньої та наукової діяльності відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 і ДСТУ ISO 9001:2015 IDT «Системи управління якістю. Вимоги» та внутрішній аудит згідно з вимогами міжнародного стандарту ISO 19011:2018 і ДСТУ ISO 9001:2019 IDT «Настанова щодо здійснення аудитів систем управління».

Система управління якістю за моделлю ISO 9001 – це дієвий механізм зміцнення конкурентоздатності будь-якої організації на ринку послуг у сфері вищої освіти, демонстрація прозорості управління діяльністю організації, механізм постійного поліпшення системи менеджменту якістю та підвищення ефективності роботи співробітників на всіх рівнях. Також її запровадження підготувало факультети (інститути) університету до нової системи акредитації освітніх програм.

Відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 і ДСТУ ISO 9001:2015 IDT «Системи управління якістю. Вимоги» та стандарту ISO 19011:2018 і ДСТУ ISO 9001:2019 IDT «Настанова щодо здійснення аудитів систем управління» у 2021 навчальному році в університеті було вдосконалено внутрішню систему забезпечення якості:

- Розроблено 5 нових стандартів організації, а саме: Положення Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна про присвоєння звання «Запрошений професор» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Положення про організацію та порядок проведення ректорського контролю

якості знань студентів, Положення про навчання іноземців в клінічній ординатурі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

- оновлено (переглянуто) 12 стандартів організації, що безпосередньо впливають на якість освітньої та наукової діяльності, серед них: Положення про робочі групи освітніх програм, гарантів освітніх програм та групи забезпечення освітніх програм у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна; Положення про організацію та проведення міжнародних літніх та зимових шкіл на базі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Порядок визначення рейтингів науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Порядок преміювання науково-педагогічних та наукових працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна за досягнення у виконанні завдань Стратегії розвитку університету на 2019-2025 роки.

- оновлено (переглянуто) документи, що заявляють про спрямованість здатність університету надавати якісні освітні послуги та здійснювати продуктивні наукові дослідження: «Політика Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості на 2021–2025 роки», Про систему внутрішнього забезпечення якості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

- змінено структуру освітніх підрозділів: відкрито 19 кафедр (на медичному факультеті, на факультеті геології, географії, рекреації та туризму, в ННІ «Інститут державного управління»); закрито 4 кафедри (на факультеті геології, географії, рекреації та туризму, ННІ комп'ютерної фізики та енергетики);

- змінено перелік освітніх програм: відкрито 16 нових освітніх програм, закрито – 3 (освітні програми на факультеті геології, географії, рекреації та туризму). Розроблено і затверджено «Цілі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості на 2021/2022 навчальний рік».

З метою покращення функціонування системи менеджменту якості та підготовки до наглядової інспекції німецької компанії було проведено семінари для факультетів: біологічного, історичного, математики і інформатики. Для

ознайомлення з елементами системи управління якості освіти і науки в університеті біло проведено семінар для завідувачів кафедр ННІ «Каразінський банківський інститут».

У 2021 році аудитори перевірили 35 підрозділів університету (скасовано перевірку відділу аспірантури та докторантури у зв'язку з ліквідацією) та надали рекомендації щодо вдосконалення їхньої роботи. Серед перевірених підрозділів – 23 освітніх підрозділів (факультетів/інститутів), Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання, 2 науково-дослідних інститути, Навчальний центр комп'ютерних технологій Управління якості освіти, Навчальний центр технічного забезпечення та виставкової діяльності Управління якості освіти, Інноваційний центр, Центр документації, Центральна наукова бібліотека, Центр комунікації з випускниками Служби управління персоналом, Українсько-Італійський центр, Українсько-Франкофонний центр, Ремонтно-будівельна служба. Враховуючи епідеміологічну ситуацію в Харківській області внутрішній аудит окремих факультетів (інститутів) було проведено дистанційно (онлайн).

За результатами перевірки шість структурних підрозділів не мали зауважень за стандартом ISO 9001:2015. Це Науково-дослідний інститут хімії, факультети: історичний, психології, соціологічний, ННІ «Каразінський банківський інститут», ННІ комп'ютерної фізики та енергетики.

Значну кількість зауважень щодо неналежного виконання вимог нормативних документів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна було виявлено на факультетах: біологічному, фізичному, радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем.

12-13 травня 2021 року університет проходив наглядову інспекцію від міжнародної агенції TÜV Rheinland Cert GmbH. Аудитори відвідали 14 структурних підрозділів і провели співбесіду з 41 співробітником університету та здобувачем вищої освіти. Результатом цієї роботи стало підтвердження сертифіката відповідності міжнародному стандарту ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги» від німецької компаніи TÜV і Rheinland Cert GmbH.

У 2022 році планується провести кілька семінарів для керівників

структурних підрозділів університету з питань підготовки матеріалів для обрахунку рейтингів кафедр, участі університету в міжнародних рейтингах з подальшим врахуванням цих показників при плануванні роботи кафедри (факультету/інституту), пройти наглядову інспекцію за стандартом ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги».

У 2021 році здійснювалися традиційні заходи з моніторингу організації та якості освітнього процесу: адміністративний контроль проведення занять та екзаменів, ректорський контроль, визначення індивідуальних рейтингів і звітування науково-педагогічних працівників за підсумками навчального року; визначення рейтингів кафедр за підсумками навчального року; опитування студентів; конкурси: на здобуття премій університету; на кращу студентську групу; виставка-конкурс навчальної та наукової літератури. Згадані заходи дають змогу отримувати інформацію про реальний стан справ, наявні проблеми і недоліки, виявляти підрозділи та окремих викладачів, які мають суттєві здобутки та корисний досвід у певних питаннях.

Забезпечення академічної доброчесності є важливим елементом роботи з підвищення якості освіти.

У 2021 році для забезпечення виконання вимог академічної доброчесності проводилися перевірки щодо наявності плагіату в текстах таких робіт:

- кваліфікаційних робіт студентів (бакалавр, магістр);
- дисертацій та авторефератів дисертацій, поданих до захисту;
- статей, що приймаються для публікації в періодичних наукових виданнях університету;
- навчально-методичних праць, монографій;
- збірках матеріалів наукових конференцій, що проводяться в університеті.

Для аналізу текстів робіт щодо наявності в них ознак плагіату в роботах працівників та здобувачів вищої освіти використовувалися антиплагіатні онлайн-системи: Strikeplagiarism.com та Unicheck.com. Під час перевірки тексту роботи його фрагменти порівнюються, з текстами, які розміщені у вільному

доступі в мережі Інтернет, та в базах даних антиплагіатної системи. При виявленні схожості між фразами у тексті роботи та документу з Інтернету (бази даних), такі фрагменти відмічаються, як подібні. Аналіз звіту подібності роботи експертами з даної тематики дозволяє встановити, чи наявні в роботі дослівні копіювання з текстів інших авторів або їх заповзичення з незначною зміною.

Кваліфікаційні роботи студентів із значною кількістю заповзичень з інших документів повертаються студентам на доопрацювання з обов'язковою перевіркою оновленого варіанту роботи. У разі повторного виявлення великої кількості заповзичень з інших текстів кваліфікаційна робота не допускається до захисту. На доопрацювання направлено близько 15% робіт магістрів, які навчалися за освітньо-професійними програмами підготовки та 2.5% випускників освітньо-наукових програм. За результатами перевірки кваліфікаційних робіт бакалаврів на доопрацювання було направлено майже 6% робіт. Приблизно 0.5% студентських робіт від їх загальної кількості не були допущені до захисту через наявність текстових заповзичень, кваліфікованих як плагіат. Проведення перевірок кваліфікаційних робіт щодо наявності в них ознак плагіату збільшує рівень самостійності студентів під час їх виконання.

Дисертації з ознаками плагіату, відповідно до діючого порядку перевірки, не приймаються до захисту, проте всі дисертаційні роботи, які були подані до захисту у 2021 році, успішно пройшли перевірку. Якщо статті та матеріали, надіслані авторами для публікації в наукових періодичних виданнях університету, збірниках наукових праць та матеріалах наукових конференцій, не відповідають вимогам оригінальності, то вони не приймаються до друку. Вживані заходи дозволяють попередити появу плагіату у текстах робіт, що друкуються у виданнях університету.

У 2021 році рішенням Вченої ради університету було затверджено Положення про організацію та порядок проведення ректорського контролю якості знань студентів, яке регламентує проведення цього заходу, спрямованого на підвищення якості освітнього процесу. Ректорський контроль знань студентів був проведений у формі контрольних робіт, які студенти виконували в системі електронного навчання Moodle. Оцінка, яку студенти отримували під час такої

перевірки знань, в переважній більшості випадків визначалася без участі викладача.

У зв'язку із запровадженням в Україні карантинних заходів, пов'язаних із високою захворюваністю на COVID-19, у 2021 році ректорський контроль знань студентів був повністю проведений в дистанційному режимі.

Під час проведення ректорських контрольних робіт проводився як відтермінований, так і поточний контроль знань. Результати відтермінованого контролю демонструють рівень остаточних знань з дисципліни, визначений через певний проміжок часу після її вивчення; ці результати не впливають на оцінки студентів. В той же час результати поточного ректорського контролю обов'язково зараховуються до загальної суми балів, яку студент отримує за роботу з дисципліни протягом семестру.

У весняному семестрі 2021 року відтермінований контроль був проведений у студентів 1-го курсу, а у студентів 2-го курсу – поточний. Під час осіннього семестру 2021 року відтермінований контроль був проведений у студентів 2-го курсу (бакалавр), а поточний – у студентів 1-го курсу, що навчаються в магістратурі.

Результати ректорських контрольних робіт були обговорені на засіданнях ректорату, науково-методичної ради університету, науково- методичних комісій факультетів (інститутів). Аналіз результатів ректорського контролю знань використаний для проведення роботи з вдосконалення викладання дисциплін, а також внесення необхідних змін до робочих програм.

Із 2011 року в Каразінському університеті проводиться визначення рейтингів науково-педагогічних працівників, яке допомагає об'єктивному аналізу якості їхньої роботи і слугує активізації та стимулюванню професійної діяльності викладачів й усуненню наявних недоліків, спрямовує діяльність науково-педагогічних працівників на розв'язання актуальних для університету задач. Відповідно до Порядку визначення рейтингів науково- педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, у червні 2021 року на кафедрах і факультетах визначено рейтингові показники науково-педагогічних працівників за підсумками 2020/2021 навчального року, а

у вересні 2021 року ці результати розглянуто на засіданнях кафедр і учених рад факультетів та оприлюднено на сайтах факультетів.

Із 2006 року проводиться порівняльна оцінка ефективності діяльності (визначення рейтингів) кафедр університету за підсумками навчального року. Метою визначення рейтингів є виявлення підрозділів, що роблять найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців, розвиток наукових досліджень, поширення передового досвіду кафедр. Критерії оцінки охоплюють кваліфікаційні показники науково-педагогічних і наукових працівників, науково-методичну діяльність, видання підручників, навчальних посібників, монографій, статей, підготовку кадрів вищої кваліфікації. У червні – липні 2021 року проведено визначення рейтингу кафедр за підсумками 2020/2021 навчального року. Результати оприлюднено у вересні 2021 року.

Одним із важливих елементів системи моніторингу якості освітнього процесу є конкурси, які проводить Навчальний центр методичної роботи Управління якості освіти. Мета конкурсів – виявити та підтримати підрозділи окремих викладачів, які мають суттєві здобутки і корисний досвід у різних напрямках навчальної та виховної роботи. Переможці конкурсів відзначені грошовими преміями, дипломами та грамотами.

Із метою стимулювання науково-методичної роботи у грудні 2020 року проведено XXI виставку-конкурс навчальної та наукової літератури. Переможцями стали:

За напрямом «Навчальна література для вищої школи» відзначено:
дипломом I ступеня – Сироїд Т. Л. за розробку навчальної літератури з міжнародного публічного права;

дипломом I ступеня – Овчаренко Ю. С. за «Атлас трихоскопії»;

дипломом II ступеня – Кагановську Т. Є., Головка О. М. за підручник «Історія вчень про право і державу»;

дипломом III ступеня – Піхтовнікову Л. С. за підручник «Лінгвосинергетика»;

дипломом III ступеня – авторський колектив під керівництвом Суярка В. Г. за підручник «Інженерна геологія (з основами геотехніки)».

За напрямом «Наукова література (монографії)» відзначено:

дипломом I ступеня – Вінникову Н. А. за монографію «Парадокси політичних рішень в епоху постдемократії»;

дипломом I ступеня – авторський колектив під керівництвом Белозьорова І. В. за монографію «Інтервенційна радіологія в онкохірургії»;

дипломом II ступеня – Родченка В. Б., Навроцького О. О., Матюшенка І. Ю. за монографію «Смарт-розвиток економіки: концепти та інструментарій»;

дипломом III ступеня – Кучера А. В. за монографію «Стратегічні напрями розвитку низьковуглецевого землекористування як запоруки стійкості до змін клімату»;

дипломом III ступеня – Жукову О. А. за монографію «Дидактичні засади формування соціальної компетентності студентів класичних університетів засобами ігрових технологій».

За напрямом «Навчальна література для загальноосвітньої школи» відзначено:

дипломом I ступеня – Зарецьку І. Т. за підручник та навчально-методичний комплекс для 3-го класу закладів загальної середньої освіти «Я досліджую світ»;

дипломом I ступеня – Сотникову С. І. за підручник та навчально-методичний комплекс із німецької мови для 3-го класу закладів загальної середньої освіти;

дипломом II ступеня – Тагліну О. В. за навчальний посібник «Біологія. Інтерактивний довідник-практикум із тестами. Підготовка до ЗНО».

За напрямом «Іміджеві університетські видання» відзначено:

дипломом I ступеня – авторський колектив під керівництвом Бакірова В. С. за видання «Вкарбовані в літопис науки»; дипломом II ступеня – авторський колектив під керівництвом Бакірова В. С. за видання «Класика, що випереджає час»;

дипломом III ступеня – Белозьорова І. В., Посохова С. І., Проценко О. С., Кириченка М. І. за монографію «Медичний факультет Каразінського університету 1805–1920 років».

Із метою підвищення якості навчання та активізації науково-дослідної

роботи студентів, підтримки обдарованої молоді, залучення студентів до громадської діяльності Навчальним центром методичної роботи було організовано та проведено конкурс на кращу студентську групу за підсумками 2020 року. Переможцями цього конкурсу стали:

Серед факультетів природничо-математичного профілю:

перше місце – група ГЦР-32 факультету геології, географії, рекреації і туризму;

друге місце – група ТЯ-41 ННІ «Фізико-технічний факультет»; третє місце – група М-131 факультету математики і інформатики; третє місце – група ДЕ-42 ННІ екології.

Серед факультетів гуманітарного профілю:

перше місце – група ЕФ-31 економічного факультету; друге місце – група ССК-21 соціологічного факультету; третє місце – група ПС-43 факультету психології;

третє місце – група ОФФ-31 філософського факультету.

4.2. Участь університету у міжнародних рейтингах

У міжнародних рейтингах оцінювалися такі напрями діяльності закладів вищої освіти, як наукова, інноваційна, освітня діяльність, підготовка наукових кадрів, міжнародна активність, фінансування освітнього процесу і наукових досліджень.

У 2021 році за дослідженням QS World University Rankings посів позицію у діапазоні 511-520 – найвищу в рейтингу серед українських університетів. У регіональному рейтингу QS University Rankings EESA 2021, до якого входять університети з країн Східної Європи та Центральної Азії, університет посів 67 місце. Це – третя позиція серед українських ЗВО.

Каразінський також брав участь у рейтингу кращих університетів світу Times Higher Education. У загальному дослідженні за 2020 рік університет увійшов до групи 1000+, а в Times Higher Education з фізичних наук Каразінський посів 801+ місце.

У 2020/2021 навчальному році університет вперше взяв участь у Рейтингу впливу університетів (THE University Impact Rankings). Це єдина глобальна система, де оцінюються університети за досягненням Цілей сталого розвитку (ЦСР) Організації Об'єднаних Націй. Тут використовуються ретельно відібрані індикатори, щоб забезпечити всебічне та збалансоване порівняння за трьома широкими областями: дослідження, охоплення й керівництво. У цьому дослідженні Каразінський посів місце у діапазоні 800+.

Також університет взяв участь у рейтингу U-Multirank, запровадженому Європейською Комісією. На відміну від багатьох інших рейтингів, у цьому дослідженні місця ЗВО не визначаються, а подається порівняння з показниками діяльності інших університетів. У дослідженні U-Multirank проаналізовано діяльність 1 600 університетів із 95 країн, порівнювали 2 тис. факультетів та 5 тис. освітніх програм. У галузі освітньої діяльності показники університету оцінено як «дуже хороші» та «хороші», в галузі наукових досліджень та інноваційної діяльності – як нижчі за середні значення, в галузі інтернаціоналізації – як середні. У цілому, показники університету є порівнянними з показниками провідних університетів Східної Європи.

У міжнародному академічному рейтингу університетів (University Ranking by Academic Performance – URAP) за 2020 рік, який опублікував Технічний університет Середнього Сходу (Туреччина), Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна посідає другу позицію серед національних ЗВО після Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Станом на квітень 2021 року до бази даних SCOPUS було включено 177 українських закладів вищої освіти, що на 11 закладів більше порівняно з 2020 роком. Усі ЗВО ранжовано за індексом Гірша – показником, що ґрунтується на кількості наукових публікацій та кількості цитувань.

Найвищий індекс Гірша серед університетів України мають Київський національний університет імені Тараса Шевченка – 101 (93 у 2020 році), Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна – 76 (73 – у 2020 році), кількість публікацій – 11 076, кількість цитувань – 71 003.

Центром зв'язків з громадськістю ведеться робота з аналізу рейтингів

показників Каразінського університету в провідних міжнародних рейтингах, створення та розширення інформаційного банку даних про діяльність університету, а також зі збору та узагальнення даних про роботу структурних підрозділів університету, що впливають на показники в міжнародних та вітчизняних рейтингах закладів вищої освіти.

Протягом року було взято участь у ряді міжнародних онлайн-заходів, організованих рейтинговими агенціями:

- QS MAPLE 2021 virtual conference and exhibition “The Future Today: Sustainable growth towards 2030”, 23-25 March 2021;
- THE Middle East and North Africa Universities Summit, 6-8 April 2021;
- THE Innovation and Impact Summit 2021, 19-22 April 2021;
- THE Digital Universities Week UK, 17-21 May 2021);
- THE Europe Universities Summit, 26-27 May 2021
- THE Webinar: Increasing access with secure, integrated campuses for a new type of student experience, 8 June 2021;
- THE University Impact Forum: Quality Education, 14 June 2021;
- THE University Impact Forum: Health & Well-being, 7-8 July 2021;
- THE World Academic Summit, 1-3 September 2021;
- QS APPLE 2021 conference and exhibition, 1-3 November 2021;
- THE WUR 2022 Analysis Masterclass, 29 November 2021.

Важливою складовою є підтримка комунікацій з менеджерами міжнародних рейтингів. Зокрема, у лютому 2021 р. Каразінський університет відвідав директор рейтингового агентства QS в країнах Східної Європи та Центральної Азії Сергій Христюбов. Восени було проведено онлайн-зустрічі з директором рейтингової агенції QS в країнах Східної Європи та Центральної Азії Сергієм Христюбовим та представником рейтингової агенції THE Анною Орловою.

Також розроблено план програми покращення показників Каразінського університету в рейтингу QS.

Аналіз результатів участі університету у різних рейтингових дослідженнях

свідчить, що сильними сторонами університету є оптимальне співвідношення кількості викладачів до числа здобувачів вищої освіти, порівняно високий відсоток публікацій за участю міжнародних партнерів та велика частка іноземців серед студентів. Найслабкішими (порівняно з іншими університетами світового класу) є такі аспекти, як ознайомлення роботодавців та академічних експертів із роботою університету; низька результативність наукових досліджень та інноваційної діяльності; мала кількість захистів дисертацій.

4.3. Підвищення педагогічної майстерності

Важливим чинником якості освітнього процесу є педагогічна майстерність викладача, його вміння використовувати сучасні методи навчання. Удосконаленню педагогічної майстерності викладачів та впровадженню сучасних методів навчання сприяли методичні конференції й семінари, майстер-класи. Проведено низку конференцій і семінарів міжнародного та всеукраїнського рівнів, зокрема: XIII Міжнародну конференцію «Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: шлях інтеграції школи та ЗВО» (квітень 2021 року), XV Міжнародну науково-практичну конференцію «Якубинська наукова сесія. Соціологія й освіта: сучасні виклики» (квітень 2021 року), II Міжнародну науково-методичну конференцію «Проблеми та шляхи реалізації компетентнісного підходу в сучасній освіті» (травень 2021 року), XXIV Міжнародну науково-практичну конференцію «Викладання мов у закладах вищої освіти на сучасному етапі. Міжнародні зв'язки» (червень 2021 року). Всеукраїнську науково-методичну конференцію «Інноваційні технології та методики в освітньому середовищі: теорія та практика» (листопад 2021 року); Школу-семінар «Нові підходи до навчання іноземних мов: підвищення якості освіти – шлях до формування інтелектуального капіталу». В умовах карантину конференції проводилися в онлайн-режимі.

У межах проєкту 2.11 Стратегії розвитку Каразінського університету до 2025 року здійснюється пілотний проєкт «Школа педагогічної новатики». Головна мета Школи – підвищення педагогічної майстерності викладачів нашого

університету. Проведено Круглий стіл «Комунікація в цифровому просторі в період дистанційного навчання», семінари «Сучасна цифрова культура викладача», «Організація проєктної діяльності у цифровому освітньому середовищі ЗВО», «Інтерактивна презентація як шлях покращення педагогічної майстерності».

Також в рамках проєкту 2.11 з 27 вересня по 1 жовтня 2021 року проведено тиждень «Педагогічна думка в університеті: цінне минуле – перспективне майбутнє». Щодня проходили онлайн-виступи науково- педагогічних працівників факультету психології з таких проблемних питань: самостійна робота студента в сучасних умовах, особливості застосування тренінгових технологій, інклюзивна освіта, ігрові методи викладання, емоційне вигорання викладачів тощо. У заходах взяли участь представники всіх факультетів та навчально-наукових інститутів. 29 вересня 2021 року оффлайн проведено студентський круглий стіл «Сучасний викладач університету очима студентів».

З метою вдосконалення організаційно-методичного забезпечення процесу підготовки та проведення акредитації освітніх програм розроблено відповідні методичні рекомендації та започатковано постійно діючий семінар для гарантів освітніх програм. 10 грудня 2021 р. проведено онлайн-засідання семінару, на якому обговорювалися питання щодо порядку акредитації освітніх програм, особливостей освітньо-наукових програм третього рівня, організації опитувань стейкхолдерів.

Методичні семінари та майстер-класи найкраще організовано на факультетах: психології, іноземних мов, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, соціологічному, ННІ «Каразінська школа бізнесу», економічному. Під час карантину проводилися вебінари. Традиційно на факультетських і кафедральних методичних семінарах обговорювалися питання побудови та оформлення освітніх програм, вимоги до робочих програм навчальних дисциплін і навчально-методичних комплексів, міжнародний досвід організації вищої освіти; проблеми розробки і впровадження сучасних освітніх технологій, удосконалення системи оцінювання якості результатів навчання, організації практичної підготовки студентів, актуальність та особливості

впровадження дистанційної освіти.

Новими темами семінарів стали: «Шляхи недопущення порушення принципів академічної доброчесності під час написання курсових та кваліфікаційних робіт», «Особливості роботи зі студентами з особливими освітніми потребами» (факультет психології), «Особливості роботи факультету і кафедр в умовах змішаної форми навчання (економічний факультет), «Практики в дистанційному форматі: як?» (факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу), «Використання соціальних мереж під час викладання іноземних мов», «Використання соціальних мереж під час викладання блог-технологій у дистанційній освіті», «CLIL на немовних факультетах» (факультет іноземних мов) тощо.

На факультетах накопичено досвід використання діяльнісних освітніх технологій: ділові та рольові ігри (факультети: комп'ютерних наук, економічний, геології, географії, рекреації і туризму, юридичний, іноземних мов, філософський), кейс-методи (факультети: юридичний, біологічний міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, ННІ «Каразінська школа бізнесу»), тренінги (факультети: психології, соціологічний), метод проєктів (факультети: психології, економічний, біологічний), методи, які реалізують принципи проблемності в навчанні (факультети: психології, біологічний), турніри (соціологічний факультет).

Активно використовуються діяльнісні освітні технології на факультеті міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу: проведено моделювання засідань Ради Міністрів ОБСЄ, моделювання дипломатичних переговорів.

Під час карантину значно зросла роль дистанційного та змішаного навчання. Постало питання про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в нових умовах. Факультети та навчально-наукові інститути розв'язували проблеми шляхом створення нових та активного використання вже розроблених дистанційних курсів у системі Moodle, віртуальних лабораторних робіт; розміщення навчальних та методичних матеріалів на платформі Google Classroom, сайтах факультетів (інститутів) і кафедр, гугл-дисках (із посиланням

на них на сайтах) тощо. Можна відзначити плідну роботу таких факультетів: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, економічного, біологічного, ННІ «Каразінська школа бізнесу».

Кращий досвід науково-педагогічних кадрів ХНУ імені В. Н. Каразіна узагальнено у методичних та періодичних виданнях: видано одинадцятий випуск науково-методичних праць «Проблеми сучасної освіти», присвячений загальним питанням сучасної освіти, новітнім освітнім технологіям та методикам викладання, особливостям організації дистанційного навчання в умовах карантину, пов'язаного з пандемією COVID-19, а також актуальним проблемам підготовки вчителів для Нової української школи.

До збірника увійшло 28 статей; 57 авторів збірника – фахівці 12 факультетів, ННІ міжнародної освіти, Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька, Лінгвістичного центру, Музею природи, Харківської медичної академії післядипломної освіти, Таврійського державного агротехнологічного університету.

Факультет геології, географії, рекреації і туризму щорічно видає збірник статей «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії»; ННІ міжнародної освіти – збірник наукових праць «Викладання мов у закладах вищої освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки»; факультет іноземних мов – матеріали шкіл-семінарів «Нові підходи до навчання іноземних мов».

Фахівцями кафедри педагогіки факультету психології видано колективну монографію «Компетентнісний підхід у вищій школі: теорія та практика», в якій аналізується власний досвід авторів з вирішення проблем, пов'язаних з організацією освітнього процесу на основі компетентнісного підходу.

У Каразінському університеті приділяється велика увага виданню навчальної та навчально-методичної літератури. Разом у 2021 році видано 73 підручники та навчальні посібники (у 2020 році – 83), 445 найменувань методичних матеріалів, із них 174 – англійською мовою (у 2020 році – 332) (табл. 4.1).

Найбільша кількість методичних видань – на медичному факультеті (у тому числі – англійською мовою), що пов'язано з необхідністю покращення

забезпечення навчального процесу студентів-іноземців.

Проблеми вдосконалення педагогічної майстерності викладачів університету обговорювалися на засіданнях Вченої та Науково-методичних рад університету. Було визначено основні напрями роботи: підвищення рівня володіння новітніми психолого-педагогічними технологіями, англійською та українською мовами, цифровими освітніми технологіями. Запропоновано у 2022 році:

- активізувати роботу з удосконалення системи підвищення педагогічної майстерності викладачів: Школа педагогічної новатики, курси з організації дистанційного навчання, курси з англійської та української мов, методичні конференції та семінари;

- оновити методичні рекомендації з розроблення навчально-методичного комплексу дисциплін, робочих програм навчальних дисциплін, силабусу, провести відповідні семінари,

- здійснити аналіз методичного забезпечення організації змішаного навчання.

Видання навчальної та навчально-методичної літератури

№ з/п	Структурний підрозділ	Вид літератури			
		Підручники та навчальні посібники		Методичні матеріали	
		2020 рік	2021 рік	2020 рік	2021 рік
1.	Біологічний	6	2	10	11
2.	Геології, географії, рекреації і туризму	3	5	3	10
3.	ННІ екології	2	3	4	6
4.	Економічний	7	3	16	14
5.	Іноземних мов	8	11	21	12
6.	Історичний	0	0	2	4
7.	Комп'ютерних наук	2	4	2	3
8.	Медичний	13	15(4)	224	326(170)
9.	Математики і інформатики	3	6	3	1
10.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	6	4	27	24
11.	Психології	2	0	1	2
12.	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	1	0	0	0
13.	Соціологічний	1	3	0	8
14.	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	0	1	0	3
15.	ННІ «Фізико-технічний факультет»	4	3	1	1
16.	Фізичний	2	0	0	0
17.	Філологічний	2	0	3	6
18.	Філософський	1	1	0	0
19.	Хімічний	0	4	1	1
20.	Юридичний	7	3	4	2
21.	ННІ міжнародної освіти	10	5	5	2
22.	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	3	0	5	4
23.	ННІ «Каразінський банківський інститут»		0		5
	Разом	83	73	332	445

4.4. Електронна (дистанційна) освіта

У Каразінському університеті у 2021 році освітній процес відбувався згідно з наказами ректора в дистанційній (змішаній) формі. Проблеми його організації обговорювалися на засіданнях Вченої та Науково-методичної рад університету. Колективами факультетів та навчально-наукових інститутів, Центру електронного навчання Інституту післядипломної освіти й електронного (дистанційного) навчання проведено значну роботу з реалізації відповідних рішень.

Освітній процес здійснювався за допомогою низки засобів: системи Moodle, платформ зв'язку Zoom, Google Classroom, Google Meet, Skype, WebEx тощо; використовувалися соціальні мережі та месенджери. Успішно проведено семестровий підсумковий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.

Науково-педагогічні працівники університету мали змогу підвищити свою кваліфікацію з організації дистанційної освіти на курсах Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання, університетських і факультетських семінарах та вебінарах.

Факультетами/інститутами проведено роботу із забезпечення онлайн-супроводу освітніх програм, оприлюднення повного комплексу навчально-методичної документації на сайтах факультетів/інститутів та кафедр.

Понад 90 % робочих програм навчальних дисциплін розміщено на сайтах. Також проблеми вирішуються шляхом створення нових та активного використання вже розроблених дистанційних курсів у системі Moodle, віртуальних лабораторних робіт; розміщення навчальних та методичних матеріалів на платформі Google Classroom, сайтах факультетів (інститутів) і кафедр, гугл-дисках (із посиланням на них на сайтах) тощо.

Позитивний досвід використання технологій дистанційного навчання накопичено на факультетах міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, соціологічному, економічному, біологічному, іноземних мов, а також ННІ «Каразінська школа бізнесу», ННІ «Каразінський банківський інститут».

Відповідно до проєкту 2.8 «Електронне навчання» Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки Центром електронного навчання

Інституту післядипломної освіти та електронного (дистанційного) навчання проведено роботу за нижченаведеними напрямками:

- навчання роботі з дистанційними курсами викладачів на курсах:

«Технології дистанційного навчання у закладах вищої та фахової перед вищої освіти» (180 годин) – 44 особи;

«Конструювання дистанційних курсів для системи змішаного навчання у закладах освіти» (180 годин) – 59 осіб;

«Інновації в системі дистанційного (змішаного) навчання» (180 годин) – 46 осіб.

Усього пройшли навчання 149 осіб (з них 7 контрактники) за станом на 2021 р.

- в університетській системі Moodle для навчання студентів використовувалось у весняному семестрі 757 (2020 -801) ДК, навчалось 11441 особа. У осінньому семестрі на 06.12.2020 р. – наступні дані: Студенти навчались на 748 дистанційних курсах (2020р.- 764), 9919 осіб;

- постійно зростає кількість дистанційних курсів, які використовуються у навчальному процесі, сертифікація дистанційних курсів як навчально-методичної праці відбувається постійно, на сьогодні вже 276 курси пройшли сертифікацію (табл. 4.2);

Таблиця 4.2

**Кількість сертифікованих курсів
(станом на 1 грудня 2021 р.)**

Структурний підрозділ	Кількість курсів
Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	44
Економічний	40
Філософський	38
ННІ екології	24
Історичний	16
Геології, географії, рекреації і туризму	14
Юридичний	14
ННІ міжнародної освіти	14
ННІ «Каразінська школа бізнесу»	13
Іноземних мов	12

Соціологічний	9
Медичний	8
Математики і інформатики	7
Фізичний	5
Біологічний	4
Комп'ютерних наук	4
Філологічний	4
Інституту післядипломної освіти та електронного (дистанційного) навчання	3
Психології	2
ННІ Комп'ютерної фізики та енергетики	1
Усього	276

- активно впроваджується система автоматизованого ректорського контролю знань на базі LMS Moodle, до якої у 2021 році внесено 6202 питань. Протягом 2021 р. тестування проводилося за 224 навчальними дисциплінами (22 дистанційних курси) (табл.4.3);

Таблиця 4.3

Динаміка наповнення банку тестових питань

рік	Кількість дисциплін	Кількість тестових питань
2020	155	7597
2021	224	6202

- дистанційна складова курсів підвищення кваліфікації вчителів і викладачів загальноосвітніх навчальних закладів різних типів і форм власності, закладів передвищої і вищої освіти I–II рівнів акредитації, що надають повну загальну середню освіту, проходить за 23 напрямками, які супроводжуються 29 дистанційними курсами. Загальна кількість слухачів цієї групи становила за 2021 р. – 2365 осіб;

- активно реалізується програма Презентаційні відеолекції Karazin Universarium, розміщені на каналах, які підтримує Центр електронного навчання (табл.4.4);

Таблиця 4.4

Загальна кількість переглядів відеокурсів та відео презентацій

Показники	K-Unium	E -Learning Karazin
Відео	0	76
Переглядів	5963	124750
Тривалість	132,5	8600

Нових користувачів	20	1014
Всього користувачів	365	2954

- в рамках дистанційного курсу «Інформаційне освітнє середовище «Каразінський простір» постійно відбувається взаємодія з вчителями, які пройшли курси підвищення кваліфікації. Зараз кількість слухачів цієї платформи становить 1034 особи;

- проведено VII Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Дистанційне навчання – старт із сьогодення в майбутнє» (16-17 квітня 2021 року) в дистанційному форматі де взяли участь 167 учасників із зареєстрованих 577 з міст Києва, Одеси, Чернігова, Харкова та Дніпра;

- розширюється Програма «Відкриті курси Каразінського університету». Зараз на навчання зареєстровано 135 осіб на безкоштовній та 38 на комерційній основі.

Відповідно до рішення ректорату від 18 травня 2020 р. щодо створення кафедральних програм розвитку електронного (дистанційного) навчання проведено опитування викладачів університету «Дистанційна підтримка освітнього процесу на кафедрах у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна». Загальна інформація по всім формам, платформам, відеосервісам дистанційного навчання в університеті за результатами опитування науково-педагогічних працівників «Дистанційна підтримка освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна за 2020-2021 р.р.» у період з 11.05.21 по 15.06.21 р.р. Отримано 1035 відповідей (1549 минулого року) щодо викладання 4992 дисциплін (1620 минулого року). В опитуванні взяло участь 896 науково-педагогічних працівників (959 минулого року) з 124 кафедр університету (119 минулого року).

Результати анкетування було представлено на ректораті (листопад 2021р.) та засіданні науково-методичної ради університету (листопад 2021р.).

V. ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКЕ НАВЧАННЯ. РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДДЮ

Організацію доуніверситетської освіти зосереджено в Центрі доуніверситетської освіти (далі – Центр), який об'єднує підготовчі курси, школи дистанційного навчання і Малий каразінський університет. Організаційну та навчальну роботу в Центрі забезпечують 10 штатних працівників та 44 доценти, викладачів та працівників, які залучені до педагогічної роботи.

Основні завдання цього підрозділу:

- підготовка учнів за предметами ЗНО (зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти); залучення молоді до вступу в університет;
- пошук та підтримка обдарованих дітей, сприяння їхній подальшій освіті;
- профорієнтаційна робота серед школярів;
- виконання функцій інформаційного центру приймальної комісії протягом року – надання інформації та консультацій щодо факультетів, спеціальностей та Правил прийому до університету.

5.1. Підготовка до вступу в університет

Підготовка в університет учнів закладів освіти Харкова та Харківської області здійснюється за предметами ЗНО на підготовчих курсах (дистанційна, вечірня та недільна форми навчання).

У 2021 році у 22 групах за 8 предметами ЗНО навчалися 220 слухачів. Підготовка харківських школярів та учнів з найближчих районів Харківської області здійснювалась залежно від встановленого рівня карантину за змішаною формою (дистанційно або очно в університеті) із дотриманням карантинних обмежень.

Слухачі підготовчих курсів брали участь в дистанційних університетських олімпіадах для вступників.

5.2. Малий Каразінський університет

У 2020/2021 навчальному році в Малому Каразінському університеті навчалися близько 700 учнів віком від 5 до 16 років, які здобували додаткову освіту за напрямками: комп'ютерні науки, математика, українська, англійська, німецька мови, фізика (теоретична та експериментальна), хімія, біологія, психологія, археологія, історія України, фінансова грамотність, «Майстерня історика», підготовка до школи.

Для обдарованих дітей працювали спеціальні групи підготовки до олімпіад, турнірів та конкурсів різного рівня.

У Малому Каразінському університеті у 2021 році працювали Дистанційні школи з математики, фізики, хімії та біології, в яких 90 учнів 7–10 класів із навчальних закладів Харківської області здобували додаткову позашкільну освіту.

Щомісяця учні одержували завдання з методичними вказівками, перевірені завдання та рекомендації щодо їхнього виконання поверталися учням. На жаль, у цьому навчальному році не було можливості провести навчальні дні в університеті.

У травні 2021 року в онлайн-режимі відбулася XX підсумкова наукова конференція Малого каразінського університету, присвячена Дню науки в Україні. На конференції працювало 10 секцій, до яких учнями подано 111 доповідей. Керівництво науковими роботами учнів забезпечували 34 викладачі, аспіранти та студенти університету. До конференції видано тези доповідей, учасників нагороджено грамотами та сувенірами, а їхні наукові керівники одержали подяки від ректора університету. Кожен учасник конференції одержав друкований збірник тез усіх доповідей.

5.3. Робота з обдарованими дітьми

Центр бере активну участь в організації університетських наукових змагань школярів.

30–31 січня та 7 лютого 2021 року відбулися два тури Каразінської

олімпіади з математики Наукові старті, яка проводилася за правилами, аналогічними правилам проведення традиційної обласної учнівської олімпіади з математики. Переможцями олімпіади стали 165 учасників, серед яких 108 – слухачі Малого каразінського університету.

У січні 2021 року відбулася XVII Міжнародна Жаутиківська олімпіада з математики, фізики та інформатики. Організатор олімпіади – Республіканська фізико-математична школа Республіки Казахстан. У зв'язку із пандемією COVID-19 учасники виконували завдання олімпіади у своїх країнах під відеонаглядом організаторів. У цьому році в Жаутиківській олімпіаді вперше взяла участь команда Малого каразінського університету.

У березні 2021 року Центр разом із філологічним факультетом провів ювілейний X Конкурс знавців російської словесності (за дистанційною формою).

12 березня для учнів 4–5 класів та 13–14 березня для учнів 5–8 класів відбулася олімпіада Наукові старті з математики (за очною формою з забезпеченням виконання санітарних норм з урахуванням карантинних обмежень).

11 вересня 2021 року за дистанційною формою відбулася олімпіада Наукові старті з фізики для учнів 8–10 класів. 12 вересня для учнів 4–5 класів та 13–14 вересня для учнів 5–8 класів в університеті з дотриманням санітарних норм з урахуванням карантинних обмежень проведено математичні олімпіади, 19 вересня 2021 року в університеті відбулося урочисте нагородження переможців олімпіад.

27 листопада 2021 року на базі хімічного факультету у дистанційному форматі відбувся турнір імені І.І. Мечникова для школярів 8–11 класів.

У лютому 2021 року за ініціативою Співки ректорів закладів вищої освіти України вперше відбулася відкрита Каразінська олімпіада з математики для учнів 7–11 класів навчальних закладів Харківської області. У ній взяли участь 356 школярів, до фіналу потрапили 195, з них 165 стали призерами олімпіади. За підсумками олімпіади сформована команда Харківської області для участі у Всеукраїнській олімпіаді з математики.

У березні 2021 року Каразінський університет провів математичну

олімпіаду для школярів 5–8 класів. За її підсумками сформована команда Харківської області для участі у Всеукраїнській олімпіаді для 5–7 класів, яку проводить Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

У липні 2021 року троє учнів Малоого каразінського університету вибороли право взяти участь у складі команди України в найпрестижнішому змаганні з математики серед школярів – 62-й Міжнародній математичній олімпіаді (ІМО). Команда України посіла шосте місце серед 107 країн. Троє наших учнів стали переможцями, одержали одну золоту та дві срібні медалі.

З 2021 року вперше Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна став спільно з Міністерством освіти і науки України організатором Всеукраїнської Інтернет-олімпіад з математики, географії і економіки, в яких взяли участь понад 3000 школярів різних регіонів України. Фінальний тур відбувся 17-18 грудня 2021 року в Каразінському університеті, в ньому взяли участь майже 200 учнів з 20 регіонів України.

5.4. Шефська допомога

Як і щорічно, протягом навчального року університет надав можливість особам з інвалідністю, учням Харківської обласної спеціальної школи імені Г.В. Короленка безкоштовно підготуватися за предметами ЗНО та вступних іспитів для вступу в університет та інші навчальні заклади, створюючи для них зручний розклад занять. Протягом року на підготовчих курсах Центру безкоштовно навчалися 14 учнів.

VI. КУЛЬТУРНА, ПРОСВІТНИЦЬКА І СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1. Культурна і виховна діяльність

Значну роль у формуванні світоглядної позиції та ціннісних орієнтацій молоді, передачі їй надбань попередніх поколінь, збереженні і збагаченні культури народу відіграє позааудиторна виховна робота. Вона спрямована на залучення молоді до багатств національної і світової культури та загальнолюдських цінностей, формування у студентів громадської відповідальності, патріотизму, академічної доброчесності, здорового способу життя.

Позааудиторну виховну роботу здійснювали співробітники Культурного центру, Центру позаосвітньої діяльності, заступники деканів із виховної роботи, куратори академічних груп у взаємодії з органами студентського самоврядування.

В університеті й на факультетах відбувалися численні виховні та культурно-просвітницькі заходи. Серед загальноуніверситетських заходів можна відзначити такі:

- відкриття галереї портретів каразінців – лауреатів Національної премії України імені Т.Г. Шевченка (9 березня 2021 року);
- урочистий випуск магістрів 2021 року з концертною програмою (11 червня 2021 року);
- щорічний міжвузівський фестиваль «Каразінські хорові зустрічі» (14-18 червня 2021 року).
- сольні концерти університетського студентського оркестру «Karazin Orchestra» (16 і 18 червня 2021 року);
- посвячення першокурсників у студенти (31 серпня 2021 року);
- музично-поетичний вечір народної артистки України Марії Бурмаки із презентацією проекту «Улюблені класики» (8 вересня 2021 року);
- зустріч із кінорежисером, сценаристом, письменником та громадським активістом Олегом Сенцовим і презентація його фільму «Носоріг» (17 вересня 2021 року);

– щорічний конкурс творчості студентів «Альма матер–2021» (25– 29 жовтня 2021 року) і церемонія нагородження переможців конкурсу творчості «Альма матер – 2021» (17 листопада 2021 року);

Реалізація різноманітних форм та методів культурно-просвітницької роботи здійснюється безпосередньо через творчі об'єднання та колективи Культурного центру університету:

- ансамбль народного танцю «Сонцеворот»;
- академічний студентський хор «Ad libitum»;
- університетський студентський оркестр «Karazin Orchestra»;
- студентський театр;
- факультетські команди КВК;
- клуб шанувальників поезії;
- клуб інтелектуальних ігор «Що? Де? Коли?».

30 березня 2021 року в Центрі культури Київського району відбувся конкурс студентської художньої самодіяльності «Студентська весна – 2021». Перше місце в номінації «Інструментальний жанр» посів студентський оркестр «Karazin Orchestra». Друге місце в жанрі «Бальна хореографія» – студенти факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Анастасія Соломаха та Владислав Сядристий. Також лауреатом конкурсу в жанрі «Акробатика» став студент факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Ярослав Скрипниченко зі своєю партнеркою Марією Тищенко.

Порівняно з 2020 роком зменшилася кількість учасників творчих об'єднань (на 3%) у зв'язку із тим, що студенти першого курсу не були залучені до гуртків через карантинні обмеження. Відбулося зниження кількості заходів культурно-мистецького спрямування на 30% (через запроваджені карантинні заходи).

На 2022 рік заплановано створення нового творчого колективу – жіночого вокального гурту, придбання музичних інструментів для комплектування університетського оркестру, оновлення концертних костюмів для університетського хору.

Центром позаосвітньої діяльності постійно ведеться співпраця із заступниками деканів із виховної роботи з питань координації роботи кураторів академічних груп – проводяться засідання з нагальних питань, електронною поштою регулярно надсилаються методично-інформаційні матеріали (працевлаштування, нові накази, розпорядження, положення та закони, що стосуються освітнього процесу). Крім того, цьогоріч співробітниками центру було розроблено орієнтовний план кураторських годин з урахуванням загальноуніверситетських, міських, національних заходів, пам'ятних дат та свят, спрямованих на національно-патріотичне виховання. Також співробітники Центру забезпечили щомісячний інформаційний супровід кураторських годин із наданням актуальних методичних матеріалів. Для оптимізації роботи щодо інформування студентів через кураторів академічних груп співробітниками Центру щорічно оновлюється база кураторів академічних груп. Також у жовтні було створено інформаційну сторінку «Куратори Каразінського» для кураторів академічних груп Каразінського університету в соціальній мережі Viber, на якій фахівцями Центру постійно публікується актуальна нагальна інформація.

На базі Центру позаосвітньої діяльності працюють кваліфіковані психологи, які щоденно надають безкоштовні психологічні консультації здобувачам вищої освіти Каразінського університету. За 2021 рік психологи надали близько 1337 консультацій та двічі провели тренінгові групові заняття. За період оголошеного загальнонаціонального карантину та під час дистанційного навчання психологи Центру не припиняли своєї роботи, а стали оперативно надавати онлайн-консультації (Telegram, Viber, Zoom та інше). Крім того, вони відзначили, що у цей час збільшилася кількість звернень із запитом «занепокоєння через карантинні заходи» та «проблеми у пристосуванні до дистанційних умов життя». У зв'язку із цим Центром було розроблено та записано інформаційний відеосемінар для кураторів академічних груп на тему: «Як зберегти своє емоційне здоров'я під час дистанційної роботи і навчання в умовах карантину». Також психологи Центру забезпечують постійне інформаційне ведення сторінок «Psy Counseling» з практичними порадами психологів для здобувачів вищої освіти Каразінського університету у соціальних

мережах Facebook та Telegram.

Центр позаосвітньої діяльності щорічно реалізовує впровадження низки конкурсів на базі Каразінського університету для студентів, зокрема цього року було реалізовано відбірний етап міського конкурсу "Молода людина року" (квітень–травень 2021 року). Крім того, Центром було організовано та скоординовано відбір студентів до конкурсів на здобуття іменних стипендій (стипендії Президента України, іменні стипендії Верховної Ради України, імені М.С. Грушевського, академічна стипендія Кабінету Міністрів України обдарованим студентам з-поміж інвалідів, Героїв Небесної Сотні, соціальна стипендія Верховної Ради України), а також до конкурсів на здобуття міських стипендій («Обдарованість», Обласна стипендія Харківської обласної державної адміністрації, персональна стипендія імені О.С. Масельського та стипендія Харківської обласної державної адміністрації для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування).

З метою формування духу корпоративності та збереження традиції відзначення кращих випускників Центром було розроблено та впроваджено "Положення про нагородження випускників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна пам'ятною медаллю «Кращий випускник Каразінського університету», відповідно до якого вже визначено кращих випускників у 2021 році та нагороджено пам'ятними медалями «Кращий випускник Каразінського університету».

З метою формування у студентів громадської відповідальності, патріотизму, академічної доброчесності, корпоративної культури, здорового способу життя, а також організації публічних лекцій та зустрічей з видатними діячами культури, мистецтва, науки, спорту тощо, Центр регулярно організовує та бере участь у різноманітних заходах, а саме з урахуванням карантинних обмежень за звітний період:

- організація та координація долучення Каразінського до міжнародної щорічної скаутської акції «Віфлеємський вогонь миру» з нагоди святкування Різдва Христового (5 січня 2021 року);

- участь в урочистостях з нагоди Дня Соборності України (січень

2021 року);

– спільно із Центром зв'язків з громадськістю організовано та проведено низку заходів з нагоди святкування 216-ї річниці відкриття Каразінського університету: організація, координація та проведення онлайн-конкурсів, квесту містом, онлайн-квесту (січень 2021 року);

– організація та проведення церемонії покладання квітів у Музеї історії Каразінського університету з нагоди Дня Героїв Небесної Сотні, а також для студентів організовано перегляд фільму з онлайн-трансляцією "Герої не вмирають" та спілкування із автором фільму Володимиром Чистиліним (19 лютого 2021 року);

– з нагоди 207-ї річниці від Дня народження Тараса Шевченка Центром організовано вітальне відео, в якому студенти Каразінського із різних міст України читали вірш Максима Рильського "Шевченко". Також організовано покладання квітів до пам'ятника Шевченку делегацією Каразінського університету (9 березня 2021 року);

– участь в урочистостях із нагоди Дня пам'яті та примирення і з нагоди річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (8–9 травня 2021 року);

– організація та проведення онлайн-презентації з прямою трансляцією для представників Каразінського університету української скаутської організації «ПЛАСТ» (31 травня 2021 року);

– організація та реалізація запису вітального відеоролика до Дня вишиванки;

– організація та проведення міжфакультетського круглого столу, присвяченого 25-й річниці Конституції України (червень 2021 року);

– спільно із Центром зв'язків з громадськістю організовано та проведено запис ролика до Дня Конституції України (червень 2021 року);

– організація надання послуг з проведення іспитів на рівень володіння державною мовою (із серпня 2021 року);

– організація та забезпечення функціонування Центру масової вакцинації на базі Північного корпусу Каразінського університету, за підтримки Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації, а

також надання консультаційних послуг щодо отримання COVID-сертифікатів у додатку Дія (із серпня 2021 року);

- участь в урочистостях з нагоди Дня Незалежності України (24 серпня 2020 року);

- організація участі першокурсників Каразінського університету в урочистому міському заході «День знань» (1 вересня 2021 року);

- допомога в організації мистецької акції «Мистецтво об'єднує молодь» та залучення до участі студентів Каразінського (17 вересня 2021 року);

- організація та проведення заходів у Каразінському університеті в рамках загальноміського заходу «Ніч науки 2021» (18 вересня 2021 року);

- організація та проведення публічної лекції генерального прокурора України Ірини Венедиктової для студентів Каразінського (1 жовтня 2021 року);

- організація, координація та участь у вшануванні пам'яті випускника Каразінського Мирослава Мисли з нагоди 5-х роковин його загибелі під час проведення АТО, організація делегації Каразінського університету для вшанування пам'яті в с. Волохів Яр (1 жовтня 2021 року);

- організація та проведення зустрічі студентів Каразінського з представниками управління патрульної поліції в Харківській області з метою підвищення рівня знань та правової освіченості студентів для роз'яснення чинного законодавства, акцентування на важливості дотримання правил дорожнього руху; попередженні протиправної поведінки та негативних явищ у студентському середовищі (6 жовтня 2021 року);

- організація, координація та участь в урочистостях з нагоди Дня Українського козацтва та Дня захисників України (14 жовтня 2021 року);

- участь в урочистостях з нагоди Дня визволення України (28 жовтня 2021 року);

- спільно із Центром зв'язків з громадськістю організовано та проведено низку заходів до Дня студента та Дня народження Каразінського університету (17 листопада 2021 року), зокрема проведення онлайн-вікторин та конкурсів у соціальних мережах, конкурс на найкреативніше привітання, святковий квест та інше;

- організація, координація та участь в урочистостях з нагоди Дня Гідності і Свободи (19 листопада 2021 року);
- організація, координація та участь в урочистостях з нагоди Дня пам'яті жертв Голодоморів (27 листопада 2021 року), а також організація і проведення онлайн-акції «Запали свічку» серед студентів та співробітників Каразінського;
- організація та проведення онлайн-опитування студентів Каразінського стосовно технічних умов під час дистанційного навчання (22- 28 листопада 2021 року);
- організація та координація онлайн-заходів у межах Міжнародної акції «16 днів проти насильства» (25.11 – 10.12.2021 року);
- співпраця з БО «Благодійний фонд соціального здоров'я» в межах інформування студентів щодо постконтактної профілактики ВІЛу «72 години»;
- організація та проведення Дня Донора спільно із профкомом студентів та Харківським обласним центром Служби крові (заплановано на 15.12.2021 року).

6.2. Фізичне виховання і спорт

У 2021 році в університеті розпочато роботу з реалізації «Програми розвитку фізичної культури та спорту», розрахованої на 2021-2025 рр. та «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 рр.».

Протягом року здійснено реорганізацію структурних підрозділів фізкультурно-спортивного спрямування. В університеті створено навчально-спортивний центр «Каразінський», у структурі якого спортивні клуби з атлетизму та єдиноборств, стрільби з лука, а також адміністративно-господарчу службу замість ліквідованого навчально-спортивного комплексу

«Каразінський». Др складу центру також включено спортивні клуби

«Унікорт, «Уніфкхт», «Універ-Локо» і спортивно-оздоровчий центр. У листопаді 2021 року проведено перше засідання оновленої Ради з питань фізичної культури та спорту. На засіданні було розглянуто питання реорганізації та перспективи розвитку спортивних структурних підрозділів університету,

навчально-спортивного центру «Каразінський». За підсумками засідання ухвалено план дій, що допоможе розв'язувати поточні питання проблеми, пов'язані зі спортивними підрозділами університету, популяризувати заняття спортом серед студентської молоді та й надалі розвивати Каразінський як осередок наукового, освітнього, культурного та спортивного життя міста й країни.

Кафедра фізичного виховання та спорту і в умовах карантинних обмежень проводила спортивно-орієнтоване фізичне виховання шляхом організації груп з видів спорту з урахуванням інтересів студентів та можливостей спортивних споруд університету. Реформування вищої освіти, наслідком якого було вилучення дисципліни «Фізичне виховання», як обов'язкової, з навчальних планів на перших курсах, значно зменшило кількість студентів, які займаються фізкультурно-оздоровчою діяльністю на університетських спортивних спорудах. Система організації навчального процесу з фізичного виховання дає змогу кожному студенту університету реалізувати свої потреби у сфері фізичної культури та спорту впродовж усього терміну навчання. У порівнянні з 2020 роком кількість здобувачів вищої освіти, які займались фізичним вихованням та спортом зросла і у 2021 році склала близько 1800 осіб.

Проблема фізичного виховання студентів університету потребує вирішення, особливо це стосується занять студентів першого курсу. Фактичне скасування обов'язкових занять не сприяє формуванню фізичної культури першокурсника, ускладнює проведення традиційних студентських змагань. Наразі кафедрі фізичного виховання та спорту у тісній співпраці з органами студентського самоврядування необхідно впроваджувати нові форми роботи.

Минулого року зусиллями ректорату, студентської профспілкової організації, студентської ради студмістечка і кафедри фізичного виховання та спорту продовжено роботу спортивних кімнат у студентських гуртожитках, де студенти за місцем проживання мали змогу займатися вдосконаленням свого здоров'я засобами фізичної культури.

Основою спортивно-масової роботи в університеті стала якісно спланована робота спортивних секцій і фізкультурно-оздоровчих груп, а також система

спортивних змагань серед факультетів. Але вона була практично паралізована карантинними обмеженнями. 71-а студентську Спартакіаду університету та традиційні турніри на кубки студентського профкому, кубок ректора з футзалу не було проведено.

На жаль, навесні 2021 року проведення спортивно-масових заходів в університеті було обмежене внаслідок карантину. Лише у лютому відбулись змагання з волейболу, бадмінтону, настільного тенісу, футзалу.

У вересні 2021 року спільно з Харківським обласним відділенням Національного Олімпійського комітету України було проведено Олімпійський урок та заходи з нагоди завершення Європейського тижня спорту: презентація університетських видів спорту перед головним корпусом університету, зустріч з учасниками Олімпійських ігор. Змагання зі стрільби з лука «Кубок Каразінського університету» знову було проведено в форматі онлайн, що дозволило залучити до участі 173 спортсмени з 7 країн Європи, Азії та Африки.

Незважаючи на карантинні обмеження провідні спортсмени університету досягли успіхів у всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях найвищого рівня.

На Олімпійських іграх-2020 у Токіо студентка соціологічного факультету Марта Федіна стала дворазовою бронзовою призеркою у змаганнях з синхронного плавання. В активі Марти також чотири золоті та чотири срібні медалі чемпіонату Європи. Чемпіонкою Паралімпіади-2020 з настільного тенісу стала Марина Литовченко (соціологічний факультет). Старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту Віталій Знак був учасником Олімпіади-2020 як тренер. Учасником Олімпійського турніру фехтувальників-шпажистів був вихованець спортивного клубу фехтування та фітнесу «Уніфехт» Роман Свичкарь, а змагання з фехтування обслуговувала технічна група на чолі з заступником директора СКФФ «Уніфехт» Андрієм Макарущенком.

Першокурсник юридичного факультету Микита Дюняшев став переможцем юнацького етапу кубку Європи та учасником чемпіонату світу зі стрільби з лука, переможцем та призером чемпіонату України, призером Кубку України.

Студент магістратури ННІ комп'ютерної фізики та енергетики Микита Кравчук став призером кубку України у командних змаганнях та срібним призером престижного міжнародного турніру «Золота осінь» у Львові.

Команда Каразінського університету виборола звання чемпіонів на чемпіонаті України з футзалу серед закладів вищої освіти та виборола право представляти нашу країну на V Європейських студентських іграх. Однак внаслідок пандемії ці змагання, як і рік тому, було перенесено на наступний рік.

Кількість студентів, які займались у групах спортивного виховання минулого навчального року практично не змінилась і склала 362 особи. Однак щорічні обласні студентські змагання «Спорт протягом життя» стартували лише у листопаді і наразі проведено лише турнір з бадмінтону, на якому Олександра Шляхова (економічний факультет) та Ксенія Бузько (факультет комп'ютерних наук) стали срібними призерами.

VII. ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Протягом 2021 року ЦНБ працювала над виконанням Стратегії Центральної наукової бібліотеки на 2019–2025 роки, яка є базовою основою для підготовки планів, проєктів, програм, які впроваджуються у бібліотеці. Бібліотека, враховуючи зміни, що відбуваються у суспільстві, спрямовує власну діяльність у цифровий простір, розробляє плани щодо забезпечення системного розвитку цифрової модернізації, допомагає користувачам критично оцінювати, аналізувати та синтезувати інформацію, рекомендує ресурси, за допомогою яких можна перевірити інформацію на достовірність. Сучасний бібліотекар повинен володіти цифровим навичками та новими знаннями, ефективно впроваджувати цифрові процеси у діяльність бібліотеки. Молоді, активні, енергійні фахівці запропонували молодіжну раду «Foresight Library» («Погляд у майбутнє бібліотеки»), члени якої готові працювати над втілюванням креативних та перспективних проєктів для успішного розвитку бібліотеки, розвивати особливий стиль бібліотеки, ділитися своїми ідеями, представляти бібліотеку у соціальних мережах, сприяти підтримці комунікації з користувачами, займатися екологічним просвітництвом, медіаграмотністю.

Головне завдання ЦНБ – сприяння підвищенню якості освіти та науки шляхом надання інноваційних бібліотечно-інформаційних продуктів та послуг дослідникам, викладачам, студентам і партнерам університету.

7.1. Комплектування фондів

Бібліотечний фонд формується згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень шляхом придбання наукової, навчальної, довідкової, художньої літератури, періодичних видань, видань наелектронних носіях, електронних баз даних, створених як в Україні, так і за кордоном.

На передплату періодичних видань у 2021 році було витрачено 184 760 грн.. На цю суму замовлено 185 комплектів для поповнення бібліотечного фонду і 37 комплектів для підрозділів університету. У першому півріччі 2022 року планується отримати

154 комплекти газет і журналів, у числі яких, замовлення на періодичні видання для усіх підрозділів університету і поповнення бібліотечного фонду на суму 147 000 грн.

На початку 2021 року було придбано українську базу електронних підручників «Видавництва ЦУЛ» з можливістю віддаленого доступу (близько 1500 найменувань, 49 000 грн.). У травні 2021 року придбано ліцензійний електронний доступ до освітнього програмного забезпечення баз тестів USMLE-Rx 360 Step 1 та USMLE Step 2 (22 доступи, 249 942 грн).

До бібліотеки надійшло 5397 авторефератів, 87 дисертацій. Кошти на придбання друкованих навчальних видань не витрачалися, але фонд поповнювався дарами.

Від окремих осіб та організацій отримано 3214 примірників на суму 393827 грн.

Серед цінних дарів— видання повного нецензурованого академічного

Фонд ЦНБ на 01.12.2021 р.	
Примірників	3 442 241
Книг	2 098 698
Журналів	1 170 600
Газет	9 358
Дисертацій	8 169
Авторефератів	111 212
Рукописів	995
Карт	2516
Звітів	2677
На електронних носіях	3610
Мережні локальні документи	38742
Наукової літератури	1 874 999
Навчальної літератури	1 152 783
Художньої літератури	374 717

зібрання творів та листів Лесі Українки в 14 томах, видане з нагоди 150- річного ювілею; книжкові дари від Академічної бібліотеки Латвійського університету серед яких – книга професора Paula Pumpensa «Single-stranded RNA Phages: From Molecular Biology to Nanotechnology». Від Центрального Європейського Дому Фотографії (Братислава, Словачія) отримано шеститомне видання енциклопедії «Історія європейської фотографії», що охоплює період з 1900 до 2000 року. Передано в дар колекцію книг відомої харківської письменниці, перекладачки Інни Мельницької – усього 1042 примірники. Академік В. С Бакіров передав до ЦНБ 300 томів із особистої бібліотеки.

Після вирішення організаційних питань планується приєднати до фонду ЦНБ фонд бібліотеки навчально-наукового інституту «Інститут державного управління», який увійшов до складу Каразінського університету.

Працівники постійно працюють над станом та змістом фонду, у цьому році розроблено програму «Управління якістю фондів» до якої включено постійне здійснення моніторингу фонду, систематичний аналіз з метою проведення необхідних заходів щодо його збереження, виявлення багатопримірникової і морально застарілої літератури та складання рекомендації щодо її списання. Згідно з напрямками програми планується удосконалити плани робіт відділів зберігання фондів та навчальних абонементів.

У ЦНБ функціонує відокремлена частина фонду, яка використовується для книгообміну і безкоштовної передачі документів бібліотекам державної та комунальної форм власності. У 2021 році за запитом Луганського національного університету імені Тараса Шевченка з обмінного фонду було відібрано і передано на безоплатній основі 4553 примірники наукових і навчальних документів.

За книгообміном було розіслано 289 примірників видань Харківського університету, отримано і включено до фонду бібліотеки 441 примірник.

Упродовж року бібліотека проводила аналітичні дослідження, надаючи за запитами факультетів статистично-інформаційні довідки щодо книгозабезпеченості навчальних дисциплін та освітніх напрямків. Працівники ЦНБ були активно залучені до процесів акредитації освітніх програм шляхом

безпосередньої участі під час онлайн-зустрічей з відповідними комісіями, а також надання інформаційних довідок, презентацій, відеорядів.

7.2. Обслуговування користувачів. Цифровізація бібліотеки.

За єдиним реєстраційним обліком зареєстровано 17654 користувачі, з них 15 287 студентів, у всіх структурних підрозділах бібліотеки обслуговано 63 154 користувачі, видано 476 150 примірники. Студенти та викладачі університету отримують «Єдину картку читача ЗВО Харкова». Картка дає право безкоштовного обслуговування у читальних залах 28 бібліотек- учасниць проекту та доступ до їх електронних ресурсів. Під час запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів обслуговування здійснювалось з дотриманням усіх необхідних вимог.

Основою обслуговування користувачів є сучасна автоматизована інформаційно-бібліотечна система Absotheque Unicode, завдяки якій автоматизовані всі бібліотечні процеси. Сервери бібліотеки працюють в режимі 24/7, забезпечуючи можливість роботи з електронним каталогом, електронним замовленням документів, з електронними архівами цілодобово та щоденно.

Постійно зростає обсяг електронного каталогу ЦНБ, який на сьогодні налічує більш ніж 1млн 073 тис. записів та відображає інформацію про більш ніж 1 млн 576 тис. примірників. До записів електронного каталогу додаються посилання на повні тексти методичних та навчальних посібників, змісти наукових збірок, до яких є доступ тільки у локальній мережі університету. Серед них 1858 документів навчального призначення (навчальні та методичні посібники, презентації лекційного матеріалу тощо). Крім того, у ЕК є посилання на повнотекстові ресурси, які розміщені у електронних архівах eKhNUIR та eScriptorium, що створюються бібліотекою, і представлені у вільному доступі в мережі Інтернет. У 2021 році на сторінці електронного каталогу були оновлені інструкції для користувача задля допомоги у пошуку та замовленні документів.

За минулий рік електронний каталог ЦНБ відвідали майже 89 тис. користувачів з 106 країн світу, зафіксовано біля 110 тис. відвідувань та 218 тис. переглядів сторінок електронного замовлення.

Розширюються послуги бібліотеки в онлайн-режимі, важливим ресурсом для наукової та навчальної роботи університетської спільноти є електронні повнотекстові архіви, які створює і супроводжує бібліотека: eKhNUIR – репозитарій праць вчених Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; eScriptorium – архів рідкісних видань та рукописів для науки та освіти; KARAZIN.Back2News – електронний архів оцифрованих періодичних видань ЦНБ), а також вітчизняні та міжнародні бази даних книг та періодики, наукометричні бази даних.

У 2021 році в архіві eKhNUIR створено розділи ННІ «Каразінський банківський інститут» та ННІ «Інститут державного управління», які увійшли до складу Каразінського університету. На головній сторінці архіву розміщено презентацію «Використовуйте можливості повнотекстових баз даних, які створюються у ЦНБ!», яка допомагає користувачам опанувати пошукові можливості архіву.

За даними Google Analytics, архів eKhNUIR протягом останнього року відвідали майже 69 тис. користувачів зі 150 країн світу, було здійснено 87261 відвідування та 406 692 переглядів сторінок.

У архіві рідкісних видань і рукописів для науки і освіти eScriptorium <http://escriptorium.univer.kharkov.ua> – розміщено 10 365 документів XIV-XX ст. – рукописи та рукописні книги, іноземні стародруки, видання глаголичного, кириличного та гражданського друку, рідкісні українські видання, рідкісні та цінні видання XIX – XX ст., перш за все, харківські видання. Статистика відвідувань архіву за 2021 рік, згідно з Google Analytics: 90 635 користувачів із 145 країн світу, більше 109 тис. відвідувань, близько 732 тис. переглядів сторінок сайту архіву.

У 2021 році в архіві створена колекція «Український Ренесанс» (63 документи), яка присвячена літературі, культурі, мистецтву, науці та освіті в Україні у 20-30 рр. XX століття. Згідно зі Стратегією розвитку університету ЦНБ, наповнюється нова колекція архіву – «Харківський університет сторінками періодичних видань», де розміщуються статті, нотатки про університет з газет «Утро», «Южный край», «Харьковские губернские ведомости». Цікаве видання

часів Української Народної Республіки «Вісник Українського Військового Генерального Комітету» (1917 р., 28 випусків) розміщено у розділі «Українська держава. Історичні документи».

Електронний архів оцифрованих періодичних видань Karazin.Back2News (<http://karazin.back2news.org>) надає можливість пошуку за ключовими словами у текстах документів. На цей час в архіві розміщено 83 77 документів – 7 848 номерів газети «Южный край», 436 номерів ілюстрованого додатку до газети «Южный край», 57 номерів газети «Харьковские губернские ведомости» та 36 номерів додатку до неї (взагалі – 48 015 сторінок). З них розпізнано 8232 номери. У 2021 році його використали 6256 користувачів з 63 країн світу, 13563 відвідувань та 108557 переглядів сторінок. Проведено реставрацію сторінок та відскановано 3478 номерів газети «Харьковские губернские ведомости с прибавлениями» 1847–1883 рр. (22137 сторінок), і ця робота продовжується. Усього за 2021 р. було відскановано 3929 документів (5 067 сторінок).

Для вчених університету, аспірантів, докторантів, студентів забезпечувався доступ до значної кількості найкращих наукових видань, що представлені у світових базах даних.

Завдяки підтримці Міністерства освіти і науки України, у 2021 році бібліотека надавала доступ до наукометричних баз даних WEB OF SCIENCE від компанії Clarivate Analytics; від видавництва Elsevier наданий доступ до БД SCOPUS, до повнотекстових ресурсів (електронних книг) однієї з найбільших онлайн-колекцій опублікованих наукових досліджень, – БД ScienceDirect, а також SciVal – аналітичного інструменту компанії Elsevier.

Протягом року надавався доступ до бази даних наукових публікацій EBSCO і до української бази електронних підручників CUL Online видавництва ЦУЛ.

Уже третій рік поспіль науковці університету, завдяки підтримці почесного доктора університету, члена Наглядової ради О. В. Ярославського, мають доступ до найвідомішої бази даних Oxford University Press.

Користувачі також мають доступи до ресурсів баз даних eLibraryUSA, яка об'єднує 9 потужних повнотекстових баз і надається Держдепартаментом США

через програму інформаційної підтримки американських центрів Посольством США в Україні. Віддалений доступ до ресурсів під час карантину надають компанії Clarivate, Elsevier, EBSCO, ЦУЛ, eLibraryUSA.

У глобальній Інтернет-мережі та у локальній Інтранет-мережі бібліотекою представлені 38 742 повнотекстових документи з власних фондів. З них у Інтернет мережі – 15 716 документів у репозитарії eKhNUIR, 10 365 документів у архіві eScriptorium, 8377 документів у архіві Karazin.Back2News та 2863 документа в архіві LIBRARIA (<http://libraria.ua/>), архів української періодики онлайн, із фондів ЦНБ представлено газети початку ХХ ст. – «Утро», «Літературна газета», «Література і мистецтво» та «Література, наука і мистецтво».

На документи архіву eScriptorium посилаються Всесвітня цифрова бібліотеки WDL та Європейська цифрова бібліотека «Європеана». Головні web-сторінки архівів постійно оновлюється посиланнями на допоміжні для користувача документи та на електронні ресурси ЦНБ та інших бібліотек, які можуть бути цікавими користувачам архівів.

Усім студентам та аспірантам бібліотека Каразінського університету запропонувала заняття на платформі Zoom з інформаційно-бібліографічної освіти та практичне знайомство з інформаційними ресурсами бібліотеки, міжнародними базами даних. Упродовж дистанційного та змішаного періоду навчання в університеті, активно працювали бібліотечні куратори – надавали консультації студентам та викладачам щодо онлайн- послуг, електронних ресурсів бібліотеки та консультативних заходів з інформаційної грамотності (користування повнотекстовими базами даних, вимоги державного та міжнародних бібліографічних стандартів та інше), у тому числі дистанційно. Протягом року проведено понад 106 занять для груп користувачів різної тематики у різному форматі: у бібліотеці, на факультетах, онлайн. Також заняття з наукометрії та з доступу до електронних інформаційних ресурсів проводили фахівці Clarivate, Elsevier, Асоціації «Інформатіо-консорціум».

Розроблені презентації з користування базами даних: «Повнотекстові бази даних бібліотеки Каразінського університету», «Наукометричні бази даних Web

of Science та Scopus», «Можливості повнотекстових баз даних». Значна кількість тем була пов'язана з питаннями культури інформаційної грамотності – державні, міжнародні бібліографічні стандарти, користування спеціальними інструментами (Publons та ResearcherID, Mendeley, EndNote Online) та ін. Користувачам пропонуються курси для дистанційного ознайомлення з вимогами державного стандарту, міжнародних стилів з оформлення посилань і бібліографічних описів та списків (The Chicago Style, The Harvard Style (3 варіанти), The Vancouver Citation Style, The MLA (Modern Language Association) Style, міжнародний стиль цитувань OSKOLA). За замовленням філософського факультету відбулися три навчально-ознайомчі практики – одна для студентів 3 курсу за спеціальністю «Філософія» та дві для студентів 3 курсу за спеціальністю «Культурологія». Студенти виконували завдання, які передбачалися програмою практики: працювали з власними інформаційними ресурсами бібліотеки, міжнародними базами даних, наукометричними та повнотекстовими, знайомилися з державними та міжнародними бібліографічними стилями, правилами цитування, виконували індивідуальні завдання – зібрали матеріали, що мають бути використані для підготовки курсових та дипломних проєктів.

На сайті бібліотеки <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr> представлено 6 віртуальних екскурсій, які було створено за допомогою медіастудії університету. Також бібліотека створила і пропонує на сайті корисні матеріали та посилання на допомогу як студентам «Успішний студент/ Successful student» (українською та англійською мовами), так аспірантам «Успішний аспірант /Successful graduate student».

**Бази даних, доступ до яких надавався
ЦНБу режимі онлайн у 2021
року**

№ з/п	Назва	Зміст
Бази даних, придбані за кошти університету та МОН		
1	Web of Science	БД від Clarivate Analytics - найвідоміша наукометрична бібліографічна база даних наукових статей з престижних періодичних видань, книг та матеріалів наукових конференцій із зазначенням реальної цитованості цих матеріалів.

2	SCOPUS	Найбільша в світі наукометрична бібліографічна та реферативна база даних та інструмент для відстеження цитуємості статей, опублікованих у наукових виданнях.
3	ScienceDirect	Одна з найбільших повнотекстових онлайн-колекцій наукових книг видавництва Elsevier.
4	SciVal	Аналітичний ресурс від компанії Elsevier, який дозволяє здійснювати аналіз та моніторинг наукових досліджень.
5	Oxford University Press	Одна з найбільших й поважних колекцій академічних журналів з різних галузей знань – публікації Оксфордського університетського видавництва. Понад 300 журналів мають високий рейтинг у світовій науці та охоплюють природничі науки, математику, гуманітарні та соціальні науки, економіку та фінанси, юриспруденцію, особливо цінні в колекції видання з біології та медицини.
6	EBSCO	Мультидисциплінарна англійська повнотекстова база, яка містить понад 10000 назв періодичних видань з усього світу.
7	USMLE	Програма - інструмент оцінки знань студентів медичних ЗВО для підготовки до державних іспитів КРОК.
8	CulOnline	База підручників для вищої школи видавництва ТОВ "Центр учбової літератури". Зібрання нараховує понад 1200 книг власного видання за різними тематиками: аудит, бухгалтерський, кадровий облік, фінанси, економіка, менеджмент, маркетинг, правова література, гуманітарні науки, природничі та технічні науки.
Тестові доступи, що надавалися протягом року		
1	Bentham Science	Bentham Science Publishers - компанія, яка видає науково-технічні та медичні журнали та електронні книги. Вона видає понад 120 академічних журналів на основі передплати та
№ з/п	Назва	Зміст
		понад 60 журналів з відкритим доступом.
3	Lyellcollection	Колекція Лайєля є однією з найбільших інтегрованих колекцій літератури про Землю у світі. Це онлайн-колекція, що складається з назв журналів товариства, спеціальних публікацій та основних книжкових серій, а також журналів, що публікуються від імені інших товариств.
4	ASME	Американське товариство інженерів-механіків (англ. American Society of Mechanical Engineers, англ. ASME) - є одним з найбільших у світі видавництв технічних стандартів. Понад 735 найсучасніших кодексів та стандартів у поточній колекції, що охоплюють багато технічних областей.
5	CEEAS	CEEAS - Central & Eastern European Academic Source проводиться провайдером EBSCO-Host за підтримки його українського партнера - компанії "Інформатіо" (тов) та Асоціації "Інформатіо-Консорціум". Це база даних повнотекстових наукових журналів, опублікованих у країнах Центральної та Східної Європи. БД нещодавно оновлена, включає біля 2000 журналів, більшість з яких є реферованими.
Бази даних, придбані за кошти Посольства США в Україні		

1	eLibraryUSA	<p>eLibraryUSA – це велика електронна бібліотека, що включає в себе 9 баз різної тематики з повними текстами статей з газет та журналів, а також з документальними фільмами;</p> <p>PressReader: Популярні періодичні видання з усього світу у простому для читання та перегляду форматі; Flipster: Доступ до популярних у США журналів, включаючи National Geographic, Entrepreneur, Wired, Fast Company та Popular Science.; Gale Academic OneFile: Ресурс для студентів та викладачів для досліджень та вивчення, теми висвітлені у 8000 академічних журналах; JSTOR: База даних із статтями з журналів, присвяченими соціальним наукам, економіці та історії. ProQuest Dissertations & Theses Global: Містить 1,5 мільйона дисертацій та тез, написаних аспірантами понад 700 університетів. Gale In Context: Middle School: Матеріали з понад 1000 журналів та газет. Орієнтований на учнів 11-13 років. Gale in Context: Opposing Viewpoints: Представляє думку експертів щодо суперечливих та дискусійних тем та статті з цих тем з різних періодичних видань. BookFlix: Ресурс для вивчення англійської мови для початківців, який поєднує анімаційні вигадані історії з пов'язаними документальними книгами.</p> <p>Капору: Колекція документальних фільмів, які досліджують найцікавіші сучасні теми у Сполучених Штатах</p>
---	-------------	--

Фахівці ЦНБ були залучені до запровадження навичок цифрової освіти та популяризації цифрових сервісів. У листопаді 2021 року за підтримки Програми розвитку ООН та Міністерства цифрової трансформації України відбулася стратегічна сесія «Розвиток бібліотек як Хабів цифрової освіти», в якій брав участь фахівець ЦНБ. Для користувачів проводяться заходи із медійної грамотності. Представник ЦНБ, амбасадор платформи «Дія. Цифрова освіта», проводив консультування із проходження освітніх програм та реєстрації на порталі Дія для перевірки цифрових навичок через онлайн-тестування Цифрограм. У центрі "Вікно в Америку" ЦНБ було забезпечено комп'ютерне обладнання для ознайомлення з освітніми серіалами із цифрової грамотності для відвідувачів бібліотеки.

Згідно договору між університетом та Державною комісією зі стандартів державної мови, в липні 2021 р. у ЦНБ створена локація для проведення іспитів на визначення рівня володіння державною мовою для виконання службових обов'язків. Фахівці ЦНБ технічно супроводжують іспити.

До складу Комісії МОН України з питань доступу до електронних баз даних наукової інформації включено завідувача сектору інформаційно-наукової

комунікації ЦНБ.

Бібліотека має власний WEB-сайт та свої сторінки у Facebook, Twitter, Instagram та Telegram. Вони інформують користувачів про новини у житті ЦНБ, пропагують бібліотечний фонд, електронні архіви, бази даних.

7.3. Партнерська та міжнародна діяльність бібліотеки

Протягом року ЦНБ продовжувала співпрацю з бібліотеками, інформаційними центрами та громадськими товариствами країн Євросоюзу, Відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні, підтримувала ділові та дружні стосунки з Генеральним Консульством Республіки Польща у Харкові, Фондом Грецької Культури (Одеська філія). У 2021 році було підписано новий Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю між Посольством США в Україні та ЦНБ. Налагоджено співпрацю з Бібліотекою Амброзіана (Мілан, Італія). Усі ці контакти підтверджують статус ЦНБ як важливого освітнього та наукового центру для фахівців та науковців світу. ЦНБ також підписано угоду про співпрацю між Всесвітньою цифровою бібліотекою (World Digital Library) www.wdl.org, яка у вересні 2020 року була оновлена. ЦНБ є партнером Європейської цифрової бібліотеки «Europeana» www.europeana.eu.

Сектор міжкультурної комунікації та проєктної діяльності ЦНБ координує роботу всіх підрозділів бібліотеки у напрямку міжнародної співпраці, культурної та проєктної діяльності бібліотеки. Активно працюють Центр «Вікно в Америку», Кирило-Мефодіївський центр та Еллада-Центр.

За підтримки Посольства США в Україні завершено роботу з реалізації грантового проєкту із створення нового технологічного бібліотечного простору – Idea Space. Відкрито міжкультурну інноваційну кімнату креативних ідей (МІККІ) для розвитку творчих здібностей користувачів. Було придбано нове технічне обладнання – інтерактивну панель, комп'ютери, відео-камери, відео- та аудіо-мікшери, міді-клавіатуру, професійне освітлення для зйомок та звукове обладнання. Також для приміщення МІККІ було придбано меблі та замінено вікна. Усього за грантом було придбано обладнання на 438 тис. грн.

До Посольства США в Україні були подані проєкти для проведення

семінарів-тренінгів під назвою «Бізнес для молоді (Від ідеї до реалізації стартапу)», «Моя медіа супер сила», «Антикорупційний дискусійний клуб», «Екологічний проєкт «WOA for Future». З квітня по червень 2021 року було реалізовано грант на проведення заходів із медійної грамотності, загальна сума гранту склала 27 900 грн. Проведено 7 тренінгів для школярів та студентів із медійної грамотності, перевірки фактів та створення та просування подкастів та блогів.

З листопада 2021р. по червень 2022 р. ЦНБ надано грант для покращення технічного забезпечення центру "Вікно в Америку" та проведення заходів для відвідувачів бібліотеки. На кінець року за грантом було переведено перший транш у розмірі 166 972 грн. на рахунок університету.

«Еллада»-центр у цьому році розпочав зустрічі поціновувачів грецької мови, де учасники практикують розмовну мову та покращують свої комунікаційні навички. Продовжується активна співпраця з Харківським міським товариством греків «Геліос». Традиційними є культурні заходи до днів грецької культури, що відбуваються за підтримки Харківської обласної державної адміністрації. У 2021 році було організовано низку заходів, присвячених святкуванню 200-річчю Грецької революції, у змішаному форматі, серед яких: онлайн-презентація книги «ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ. Пам'яті К. Е. Гриневича». (З вдячністю. Пам'яті К. Е. Гриневича)), а також наукові коментарі викладача філологічного факультету О. Сучалкіна до твору давньогрецького письменника Плутарха «Порівняльні життєписи», що був надрукований при підтримці Харківської обласної адміністрації.

За підтримки Генерального Консульства Республіки Польща в Харкові багато років проходять симпозиуми та видається альманах, присвячений польської тематиці, долі поляків на Харківщині та науковців, чий імена пов'язані з університетом. У травні 2021 року відбулася презентація 10 випусків «Польського альманаху» та книги «Долі поляків Харківщини у роки більшовицьких репресій на Україні», що була підготовлена членами Дома Полонії на Сході та також видано за сприяння Генерального Консульства Республіки Польща в Харкові. У презентацій брали участь ректорат

Каразінського університету, науковці університету та міста, громадські організації, ЗМІ, Генеральний консул Республіки Польща в Харкові Пьотр Стаханчик, віце-консул Генерального Консульства Республіки Польща в Харкові Барбара Качмарчик. Онлайн до заходу долучилися: Генеральні консули Республіки Польща в Харкові, які обіймали ці посади в попередні роки, зокрема пан Ярослав Ксьонжек, пан Гжегож Серочинський та віце- консул пані Аніта Сташкевич,

17 липня 2021 року Каразінський університет брав активну участь у проведенні «Польського дня» у Харкові. Генеральне консульство Республіки Польща у Львові вже п'ятнадцятий раз підтримує проведення Польсько-кримськотатарсько-єврейсько-українського семінару «КОВЧЕГ».

«Польський день» цього року відбувся у Харкові за підтримки Генерального консульства Республіки Польща у Харкові. У проєкті брала участь українська молодь, переважно студенти, які представляли різні етнічні та релігійні групи, що проживають в Україні. Зустріч проходила в історичному приміщенні бібліотеки, фахівці наукової бібліотеки, університету познайомили учасників проєкту з трагічними сторінками Харківської Катині, історією першої спеціальної бібліотечної будівлі у Харкові, яка була створена за проєктом університетського архітектора Віктора Величка, а також підготували виставку рідкісних українських, польських, єврейських, кримськотатарських книг.

За участі американських дипломатів та тимчасово повіреної у справах США Крістіни Квін у Центрі «Вікно в Америку» було проведено круглий стіл із протидії дезінформації з громадськими активістами та представниками громадських об'єднань. У 2021 році ЦНБ відвідали такі поважні гості: Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Кіпр в Україні Луїс Телемаху та співробітник Посольства Грігоріос Міхаїл; Надзвичайний і Повноважний Посол Бельгії в Україні пан Алекс Ленартс; віце-консул Посольства США в Україні Костянтин Аврамов; прес-аташе Посольства США в Україні Деніел Ленгенкемп; аташе з питань викладання англійської мови Посольства США в Україні Лотті Бейкер та помічник аташе ЛіліяШило.

Директор Центру рукописів Університету імені Фатіха Султана Мехмета

(Туреччина) професор кафедри історії Самі Арслан працював у відділі книжкових пам'яток, де досліджував турецькі рукописи із колекції рукописного фонду відділу.

Популярні серед відвідувачів онлайн розмовні клуби англійською мовою із американцями (волонтером Корпусу Миру Скоттом Буколцом та випускницею програми Фулбрайт Клер Маннінг). Зустрічі клубу проводяться онлайн на платформі ZOOM на регулярній основі та були присвячені обговоренню актуальних питань.

У 2021 році на базі Кирило-Мефодіївського центру діяли два клуби — «Слов'янські виміри», болгарський розмовний клуб «Lingua Vulgarica». Учасники останнього — студенти і викладачі Каразінського університету, які прагнуть дізнатися більше про Болгарію та набути перші навички володіння болгарською мовою.

7.4. Культурно-просвітницька діяльність

У своїй культурно-просвітницькій роботі бібліотека орієнтується на Кодекс цінностей університету:

Протягом 2021 року у ЦНБ було організовано 119 книжково-ілюстративних виставок, з них 28 віртуальних.

Патріотичний напрямок залишається надалі пріоритетним у виставковій діяльності ЦНБ. Протягом року були організовані: постійно діюча виставка «О мово рідна! Все в тебе прекрасно»; До Дня пам'яті Героїв Крут; «Заради нашого життя» (Героям Небесної Сотні); «28 червня – День Конституції України», до Дня Гідності і Свободи. Представлену велику експозицію до 30 - річчя Незалежності України.

До роковин Чорнобильської катастрофи було підготовлено цикл виставок, щорічно експонується виставка до Дня пам'яті жертв Голодомору.

Організуються виставки відомим діячам. До ювілею видатного фізика і електротехніка, винахідника “X”-променів, перекладача Біблії та Псалтиря, відомого громадсько-політичного діяча, вченого і патріота України – І.П. Пулюя ЦНБ спільно з кафедрою експериментальної фізики фізичного

факультету організували книжково-ілюстративну виставку «Іван Пулюй: життя в ім'я науки». До 90-річчя від дня народження Григора Тютюнника, українського письменника, вихованця університету експонувалася виставка в холі ЦНБ. До 100-річчя видатного археолога, професора університету, почесного громадянина Харкова Б. А. Шрамка спільно з кафедрою історіографії, джерелознавства та археології було презентовано ювілейну виставку.

До святкування Міжнародного Дня жінок та дівчат у науці експонувалася книжково-ілюстративна виставка «Горді, розумні, прекрасні», на який були представлені праці жінок-вчених Харківщини.

9 березня 2021 р. в університеті відбулося урочисте відкриття галереї портретів каразінців, які стали лауреатами Шевченківської премії. Навідкритті ЦНБ представила книжкову виставку прижиттєвих та рідкісних видань творів Т.Г. Шевченка, які зберігаються у фонді книжкових пам'яток ЦНБ.

До 30-річчя Незалежності України і Дня міста Харкова громадське об'єднання «Вітальня на Дворянській» та культурно-діловий центр «Рубаненко і партнери» презентували документально-художню виставку «Великі земляки. Григорій Сковорода». На урочистому відкритті виставки експонувалися 6 стародруків із фонду книжкових пам'яток ЦНБ, котрі відносилися до періоду життя та діяльності Г. С. Сковороди та раніше належали до зібрання Харківського колегіуму, в якому викладав великий філософ-мислитель.

За ініціативи Департаменту освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації у ЦНБ відбулася презентація книги-фотоальбому відомого дослідника історії Слобожанщини, засновника і директора приватного музею міської садиби Андрія Парамонова «Харків. Німецький альбом, ХХІ століття». ЦНБ передано наклад книги для розповсюдження бібліотекам Харкова, України та зарубіжжя, експонувалася виставка «Німецькі викладачі Харківського університету». Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна презентував виставку плакатів «Рєпін ХХІ століття» у холі бібліотеки. Приміщення бібліотеки у Головному корпусі та в історичній будівлі постійно використовуються для фото та відеозйомок. Так, відомий український музикант, актор, співак Сергій Бабкін використав локації бібліотеки у власному проєкті

«Квінтесенція». Локації бібліотеки були задіяні у проєкті «Як звучить світ. Україна».

7.5. Наукова і методична діяльність ЦНБ

Бібліотека організує та бере участь у наукових конференціях, представляє власний досвід досліджень з бібліотечної тематики, проводить книгознавчі розвідки, створює бібліографічні покажчики. Працівниками підготовано і опубліковано 15 статей про діяльність бібліотеки та з краєзнавчої тематики. Проведено велику роботу з укладання та редагування бібліографічних покажчиків:

Вийшли друком видання, у яких брали участь фахівці бібліотеки:

- Борис Андрійович Шрамко: сторінки біографії, підсумки досліджень, спогади про вченого [Електронний ресурс] / відп. ред.: С. Посохов ; уклад. бібліогр. С. Р. Марченко. Харків–Котельва, 2021. С. 248–253.

Плутарх. Порівняльні життєписи (фрагменти, коментар) / авт.-укладач О. В. Сучалкін. – Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 120 с. – (Вибрані фрагменти грецьких авторів).

Підготовлено до видання:

- Харківська школа історичної болгаристики: (до 175-річчя наукової традиції) : бібліогр. покажчик / уклад. О. С. Журавльова, М. Г. Станчев, С. Ю. Страшнюк ; вступ. ст. С. Ю. Страшнюка ; наук. ред. С. Ю. Страшнюк ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька, Ю. Ю. Полякова. — Харків : Харків. нац. ун-т імені В. Н. Каразіна, 2021. (спільно з Центром болгаристики і балканських досліджень ім. Марина Дрінова та історичним факультетом).

- Максим Максимович Ковалевський : біобібліогр. покажч. / авт. передм. д-р іст. на-ук, проф. О. М. Богдашина ; уклад. О. М. Богдашина ; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька. Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 196 с.

- Сергій Михайлович Куделко: біобібліогр. покажч. / уклад. С. Б. Глибицька. Харків, 2021.

Завдяки підтримці МОН України, проводиться постійна робота зі збереження наукового об'єкту, що має статус національного надбання «Фонд

книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна».

У 2021 р. проведено реставрацію трьох українських стародруків з дотриманням національних і світових норм збереження рукописного надбання у Центрі консервації і реставрації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського:

1. *Галятовський Іоаникій. Душі людей умерлих...Чернігів,1687. – [53 арк.]розмір: 16x19 см.*

2. *Беринда Памва. Лексикон славенорусский мен толкование. – 2-е вид. – Кутейн, 1653. – 165 арк. Розмір: 15,5x20 см.*

3. *[Могила Петро]. Зобраниє короткоє науки о артикулах віри. – Москва, 1649. – 95 арк. Розмір: 10x15 см*

Українські стародруки з фонду ЦНБ є унікальними пам'ятками писемності і культури, документами великого історико-культурного значення та представляють значний інтерес для вивчення історії України. Стародруки потребують поглибленого вивчення і є невичерпним історичним джерелом і документальною базою для численних наукових розвідок і досліджень вчених. Створюються паспорти на колекції книжкових пам'яток з попримірниковим описом та з урахуванням особливостей друку, оправи, побутування у часі, наявності провенієнцій та маргіналій. Продовжувалася робота над укладанням наукового покажчика стародруків з особистоїбібліотеки видатного богослова, філософа, письменника кінця XVII початку XVIII ст. Стефана Яворського.

Важливим є застосування превентивних заходів зі збереження документів: продовжується створення цифрових копій однієї з перших харківських газет XIX- поч. XX ст., «Харьковские губернские ведомости» та ілюстрованих додатків до неї з метою подальшої консервації оригіналів для їх збереження, а також забезпечення вільного доступу до їх повних текстів через Інтернет для використання у наукових дослідженнях істориків, краєзнавців та інших не тільки в Україні, а й за її межами.

Продовжується застосування превентивної, фазової консервації, як технології збереження унікальних документів: придбання і застосування

спеціальних картонно-паперових та інших матеріалів для реставрації та ремонтно-палітурних, консерваційно-реставраційних робіт, придбання папок, футлярів, коробок, контейнерів, що дозволить забезпечити технологію зберігання унікальних документів, так як це практикується в найкрупніших світових бібліотеках. Паралельно досліджується фізичний стан фонду книжкових пам'яток: проведення моніторингу рукописних документів з метою вивчення їх стану збереженості для подальшої консервації і реставрації.

Захист, збереження рідкісних, цінних видань та рукописів передбачає цілий комплекс заходів, в тому числі і під час відвідування бібліотеки користувачами та під час їх обслуговування. У 2021 році у приміщеннях історичної будівлі бібліотеки встановлено систему відеоспостереження для посиленої охорони при вході та виході відвідувачів, більш пильного та дбайливого контролю за процесом обслуговування користувачів, їх роботою з рідкісними і цінними виданнями.

Одним з напрямів наукової діяльності ЦНБ є організація та участь у наукових семінарах і конференціях, вебінарах. Учасники заходів отримали 160 сертифікатів.

Протягом 2021 року ЦНБ було організовано та проведено онлайн III Міжнародну конференцію з циклу «Бібліотека I покоління: виклики, проєкції, очікування». Тема цього року: «Шляхом до істини...» або про вплив бібліотекарів на академічну доброчесність в освітньому та науковому середовищі університету». Учасники заходу (бібліотекарі, вчені, студенти університетів) обговорювали проблеми академічної доброчесності та її впливу на розвиток сучасних наукових досліджень, роль бібліотеки у формуванні критичного мислення студентів, бібліотечної статистики з точки зору академічної доброчесності, роль університетської бібліотеки у гармонізації спеціальних компетентностей та етичних орієнтирів майбутніх фахівців.

У червні для фахівців компанією «Архівні інформаційні системи» (м. Київ) було організовано практичний семінар, присвячений новій концепції бібліотечного сервісу, у т. ч., знайомству з роботою планетарного сканера нового покоління ZETA для самообслуговування користувачів.

У наступному році намічається провести Міжнародну науково-практичну конференцію «Культурна дипломатія бібліотеки» спільно з Одеською національною науковою бібліотекою, Академічною бібліотекою Латвійського університету та за сприяння та партнерської участі Посольства США в Україні, Посольства Латвії в Україні, Фонда Грецької Культури (Одеська філія).

Також планується організувати тематичні семінари з культури у цифровому середовищі, психології спілкування, медіаграмотності, реставраційної майстерності.

ЦНБ Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна очолює Харківське зональне методичне об'єднання бібліотек закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації. На кінець 2021 року – це 33 бібліотеки вищів державної форми власності Харківської, Полтавської і Сумської областей. Протягом 2021 року триває реорганізація ЗВО м. Харкова.

Головне завдання ЦНБ як методичного центру – надавати постійну науково-дослідну, науково-методичну та організаційну підтримку інноваційній діяльності бібліотек закладів вищої освіти регіону у співпраці з Українською бібліотечною асоціацією та професійними бібліотечними об'єднаннями.

VIII. МУЗЕЙНО-ВИСТАВКОВИЙ КОМПЛЕКС УНІВЕРСИТЕТУ

8.1. Музей історії університету

Співробітники музею проводять екскурсійну, фондову, виставкову, методичну, науково-дослідну, навчальну, профорієнтаційну та просвітницьку роботу.

У 2021 році у порівнянні з показником 2020-го кількість відвідувачів зросла майже вдвічі та склала 2126 осіб. Співробітниками Музею було проведено 114 екскурсій студентам, школярам Харкова, області та інших міст України, мешканцям та гостям Харкова тощо. Гостями Музею були посли Бельгії, Кіпру та Узбекистану, консул Туреччини, Тимчасова повірена у справах США та гості з Болгарії, Польщі, Азербайджану, Казахстану, Нігерії.

У звітний період було підготовлено та презентовано 3 тимчасові виставки у приміщенні Музею: «Математичне сузір'я Каразінського»,

«Документи з архівного фонду родини Натушилів», «Студентські документи ХІХ – початку ХХІ ст.». Музей взяв участь в акції до Дня вшанування пам'яті жертв голодоморів, у Ночі науки та у Дні випускника, а також підготував два відеопроекти – до 35-ї річниці аварії на Чорнобильській АЕС та до Дня пам'яті жертв голодоморів (відеосюжети були підготовлені спільно з університетською медіастудією).

Співробітники музею підтримують роботу офіційних груп Музею в соціальних мережах Фейсбук та Інстаграм, зокрема, ведуть постійні авторські рубрики, серед яких «Цікавинки музейної колекції онлайн», «Думки про університет», «Студентські історії», «Університетський ювілей», «Спогади про Каразінський» тощо.

На базі музею було організовано заняття зі спецкурсу «Інновації в музейній справі» (1 курс магістратури) та музейну практику (2 курс) для студентів історичного факультету, а також курсу «Музейний менеджмент» для студентів факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу.

Упродовж року в музеї відбувалися засідання Клубу університетських історій в різних форматах. До Дня Музеїв було організовано круглий стіл (в онлайн-форматі), присвячений колоризації старих фотографій.

У 2021 році фонди Музею поповнилися новими надходженнями, зокрема, був переданий комплекс документів родини Нетушилів, поповнювалася та упорядковувалася музейна бібліотека, продовжувалася каталогізація фотоархіву та створення електронного каталогу фондів.

Триває робота з оновлення наявного контенту інтерактивних панелей. У музеї щороку складається «Календар пам'ятних дат університету», ведуться електронні книги «Почесні доктори» та «Заслужені професори» Харківського університету, «Хроніка подій університетського життя». Створюються бази даних університетських «місць пам'яті», іменних аудиторій університету, пам'ятних дощок, присвячених професорам і видатним особам, пов'язаним із діяльністю університету.

На базі музею спільно з історичним факультетом триває реалізація усноісторичного проєкту «Образи науки: Харківський університет в 1940 – 1980-х рр.». Наразі зібрано більш ніж 400 інтерв'ю вихованців, викладачів та співробітників університету.

8.2. Музей природи

Діяльність Музею природи у 2021 році була спрямована на проведення наукової, науково-експозиційної, фондової, навчальної та освітньої роботи. Пріоритетним напрямком у роботі музею є реалізація програми «Стратегія розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки», а саме – проєкт 4.6 «Модернізація музейного комплексу». У цьому напрямку, згідно із затвердженим планом, активно продовжувалися роботи з реконструкції наявних наукових експозицій, які впродовж багатьох років свого існування частково або повністю втратили наукову та інформаційну цінність і дизайнерську оригінальність. Науковими співробітниками спільно з художньо-реставраційним відділом активно ведеться робота з впровадження нових наукових експозицій, під час створення яких використовуються новітні сучасні технології та матеріали. За макетом, що був виготовлений художниками музею, повністю було завершено роботу з монтажу, освітлення та художнього оформлення науково-експозиційної діорами «Великі змії». Діораму було доповнено натурними експонатами різних видів змій великих розмірів. У залі «Плазуни»

змонтовано нові біогрупи «Сітчастий пітон» та «Анаконда». Наближається до завершення створення експозиції «Змії». Завершено роботу з реставрації діорам «Рибалочка, золотиста щурка, сизоворонка» та «Амазонка». Триває робота зі створення експозицій у залі «Комахи», а саме: завершено монтування вітрини для експозиції «Жуки», продовжується робота з реставрації натурального матеріалу та його наукового визначення. Ведеться робота з художнього оформлення фризу до експозиції «Жуки», що є необхідним інформаційним додатком для розкриття основної теми експозиції.

Після завершення ремонту зали «Походження людини» площею 116 м², згідно її перспективного плану розвитку, для наукових експозицій частини зали створено фотоексізі та розроблено план-схему розміщення експонатів за деякими науковими темами. Завершено роботу з реекспозиції науково-експозиційних комплексів «Породи голубів», «Сорти плодкових і ягідних культур» та «Сорти груш». Завершено роботу зі створення унікальної яскравої експозиції «Флуоресцентні мінерали». Почато науково-експозиційну роботу у залі «Метеорити».

Надалі нові наукові експозиції будуть використані для проведення навчальних занять, просвітницької діяльності, поширення наукових знань серед населення, популяризації різноманітних напрямків біологічних та геологічних наук, екологічних і природоохоронних знань, підвищення освітнього і культурного рівня громадян.

На жаль, запланований монтаж деяких нових експозицій було не реалізовано у зв'язку з відсутністю закупівель обладнання та необхідних матеріалів.

Науковці музею беруть участь у науково-практичній конференції «Наукові дослідження на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду Харківщини», що проходила у Головному корпусі університету імені В. Н. Каразіна. Також під патронатом міжнародного об'єднання музеїв та професійних музейних працівників ICOM України взяли участь (онлайн) у вебінарі «Залучення спільноти: надихаюча взаємодія», організованому Британською Радою в партнерстві з ICOM UK й Асоціацією музеїв. Також

співробітники музею взяли участь у конференції (онлайн) CIDOC9 «Цифрова трансформація у закладах культурної спадщини», у вебінарі ICOM США (онлайн) «Що таке музей?», у 44-й щорічному онлайн-симпозіумі «Деколонізація музеєзнавства» ICOFOM – ICOM та онлайн-участь у Міжнародному симпозіумі ICOM Prague, «Гадюка та її місця перебування в Паннонському регіоні (LIFE18 NAT/HU/000799)», м. Будапешт, Угорщина, онлайн-тренінгу з основних методів музейного збереження, що проводився Берлінським музеєм природничої історії, XI міжнародна конференція герпетологічного товариства, II ENETWILD Annual General Meeting Online workshop, Harmonized national and international wildlife monitoring and coordinated decision-making in Europe, семінарі SCGIS «Природоохоронні ГІС», семінарі, присвяченому початку програми ЛАЙФ «Підвищення життєздатності популяцій Угорської лучної гадюки».

За результатами наукових досліджень науковими співробітниками Музею було опубліковано 15 наукових статей у фахових міжнародних і вітчизняних видавництвах та виданнях, які реферуються сервісами Web of Science, Scopus. До друку було передано 2 наукові праці, у тому числі – тези статей до участі у наукових конференціях.

Надрукована монографія «Rearing mining flies (Diptera: Agromyzidae) from host plants as an instrument for associating females with males, with the description of seven new species». *Zootaxa*, 5014(1), 158 pp. DOI: 10.11646/zootaxa.5014.1.1.

Підготовлено до друку каталог колекції проф. О.О. Браунера. Продовжується робота над нарисами для нового видання Червоної Книги України.

Важливим напрямом роботи наукових співробітників Музею природи є фондова робота з поповнення музейних біологічних та геологічних колекцій, збереження експонатів, інвентаризації, визначення, консервації та їхньої реставрації. Співробітники музею тільки за поточний рік опрацювали з нових надходжень 256 одиниць збереження (577 екземплярів). У зв'язку з демонтажем експозиції під час проведення реставраційних та реекспозиційних робіт і переміщенням експонатів склалися тимчасові описи експонатів. Триває робота з пошуку та внесення в електронний каталог музею українських назв тварин.

Продовжується фотоінвентаризація фондового матеріалу. Ведеться робота зі створення електронної бази даних фондового та експозиційного матеріалу, а також фотокаталогу експозиційного матеріалу музею. Спільно зі співробітниками Інституту зоології імені І.І. Шмальгаузена у межах проєкту НФД були зацифровані експонати остеологічної колекції – такі, як скелети китів, вимерлої стелерової корови та плезіозавру, які надалі будуть демонструватися у 3D- зображенні в інформаційному просторі. Підготовлено і передано у GBIF наукову інформацію про амфібій, рептилій та дрібних ссавців України, що зберігаються в Музеї.

Наукові співробітники проводили роботи з визначення біологічного матеріалу та наповнення бази даних Національної мережі інформації з біорозмаїття UkrBin. Диджиталізовано та подано до Global Biodiversity Information Facility понад 500 записів із каталогів амфібій та рептилій музею, створено описи колекцій мікромамалій (2000 записів). Продовжено роботу з колекцією павуків музею зі створення бази даних згідно із сучасним електронним каталогом павуків світу «The World Spider Catalog by Norman I. Platnick».

Згідно з науковими договорами Музей природи співпрацює з Національними природничими парками: «Кармалюковим Поділлям» Вінницької області, «Ужанським» Закарпатської області. Укладено угоду про співробітництво з проведенням спільних наукових досліджень з Інститутом біології ссавців Польської Академії Наук. Завершується робота з укладення договору про наукове співробітництво між палеонтологічними музеями Львівського національного університету та нашим музеєм. Укладено угоду про наукову співпрацю з ГО «Українська природоохоронна група» (Київська область), укладено договір з Харківською державною академією дизайну і мистецтва щодо проведення практики студентів.

Музей є консультативним науково-методичним центром для краєзнавчих музеїв України, для викладачів вищих та середніх навчальних закладів, фахівців науково-дослідних установ. Експозиції та наукові колекції використовуються для підготовки курсових і дипломних проєктів студентами ХНУ імені В.Н. Каразіна та інших ЗВО міста. Колекції музею широко використовуються в дослідженнях, які проводяться фахівцями музею, вітчизняними вченими та

спеціалістами з-за кордону.

Наукові співробітники взяли участь у суддівстві міського конкурсу з мінералогії «Юний геолог», спільно із ЦДЮТ № 1 та КЮБЗ Харківського зоопарку, в організації та проведенні занять для юннатів, в організації та проведенні онлайн-занять для юннатів, спільно із ЦДЮТ № 1 взяли участь в онлайн-конференції з доповіддю про музейну освіту.

Брали участь у виїзному семінарі керівників краєзнавчих гуртків та вчителів географії (ОблСЮТур) на геологічну пам'ятку «Кам'янські заголення» Ізюмського р-ну.

Колектив Музею природи є повноправним членом міжнародного об'єднання музеїв та професійних музейних працівників ICOM і бере активну участь у його роботі, де має свого представника у Раді.

Музей має свій сайт, на сторінках якого висвітлюються всі новини життєдіяльності музею. Відвідувачі сайту мають змогу віртуально оглянути експозицію за допомогою 3D-панорамної екскурсії залами музею. За звітний час сайт Музею природи відвідало 8572 особи.

Продовжується робота з розвитку туристичного проекту Izi.Travel. На експонатах в експозиціях з'являються QR-коди, завдяки чому відвідувач за допомогою мобільного пристрою може отримати поширену особисту інформацію про них різними мовами.

Музей взяв участь у міському заході «Ніч науки» (проведено 33 екскурсії), а також у виставці, присвяченій 215-річчю від дня заснування Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

З метою поширення науково-природничих знань серед населення Музей природи веде екскурсійно-лекційну роботу за 16 темами. Екскурсії проводяться українською, англійською та російською мовами. Також Музей проводить благодійні екскурсії для малозахищених верств населення.

8.3 Музей археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

У 2021 році Музей археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна продовжував працювати як навчальний, науковий та музейно-методичний центр. Музей працював за декількома основними

напрямами: екскурсійна діяльність, наукові дослідження, фондово-архівна робота та навчальна робота зі студентами та школярами.

У 2021 році до фондів Музею надійшло 9 060 одиниць зберігання зі старих фондів (звірені, оцифровані), із середньовічної колекції музею упорядковано 2160 одиниць зберігання, підписано та розкладено 53 шухляди. Архів Музею поповнили 5 наукових звітів про розкопки та розвідки в Харківській та Полтавській областях. Постійну експозицію оглянули більш ніж 1800 відвідувачів. Разом за навчальний рік було проведено 176 екскурсій. Під час Ночі науки Музей відвідало понад 600 відвідувачів.

У 2021 році Музей відвідали такі поважні гості, як заступник Міністра освіти і науки України Ігор Гарбарук, народний депутат України, випускниця університету Марія Мезенцева, Генеральний Консул Республіки Польща у Харкові пан Пьотр Стаханчик, віцеконсулка Генерального Консульства Республіки Польща у Харкові пані Барбара Качмарчик, голова Харківської обласної ради Артур Едмарович Товмсян, Надзвичайний і Поважний Посол Республіки Узбекистан в Україні пан Алішер Анварович Курманов та Перший секретар Баходір Юлдашевич Ібрагімов, делегація з Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, представники Британської Ради, Директор Британської Ради в Україні Ніколас Томас, керівник відділу освітніх проєктів Британської Ради в Україні Людмила Таценко, представники з Харківського офісу Фонду Конрада Аденауера в Україні.

Завдяки активній роботі чотирьох археологічних експедицій університету щорічно поповнюються фонди Музею. Зокрема, за 2021 рік до Музею надійшли цікаві артефакти доби раннього заліза, пізнього римського періоду та епохи раннього середньовіччя.

Колектив Музею веде активну наукову роботу. Працівники Музею є керівниками археологічних експедицій, що проводять дослідження на території Полтавської (Більське городище) та Харківської (багатошарове поселення «Дергачі-Луки») областей, брали участь у дослідженнях могильників VIII–X століть Верхній Салтів – III та Хотемельський. Спільно з історико-культурним заповідником «Більськ», досліджували курган у некрополі Скоробір. Експедиції оснащені сучасними геодезичними приладами та пошуковою технікою.

На базі Музею археології відреставровано 7 предметів із кераміки,

проведено консерваційно-реставраційні заходи з музейними предметами з металу, кістки та скла (за 2021 рік – 485 предметів, серед яких – унікальні речі скіфського часу, доби раннього та розвинутого середньовіччя).

У березні 2021 року співробітники Музею репрезентували результати новітніх досліджень Більського городища на науковій конференції у м. Люблін (Польща). Вони підтримують тривалі наукові зв'язки з вченими різних країн. У квітні 2021 року в межах договору про наукове співробітництво з Туринським університетом (Італія) оброблена колекція скляних виробів скіфського часу.

Протягом 2021 навчального року науковці Музею підготували 14 наукових статей, у тому числі – індексованих у Scopus, взяли участь у роботах наукових конференцій, у тому числі 5 міжнародних. За участю Музею було підготовлено 2 наукові видання: «Борис Андрійович Шрамко: сторінки біографії, підсумки досліджень, спогади вченого», «Ранній залізний вік Східної Європи».

Важливим напрямом діяльності музею є виставкова робота. Щорічно за участю його співробітників проводяться тематичні виставки. У січні 2021 року працювала виставка «У пошуках археологічних пазлів: до 120-річчя відкриття салтівської культури». У травні 2021 року відкрилася виставка, присвячена 100-річчю видатного харківського археолога Б. А. Шрамка «Археологія як сенс життя», на якій вперше були репрезентовані рідкісні артефакти (меч із золотим руків'ям та срібний із позолотою ритон) із розкопок вченого.

У грудні 2021 року відбудеться відкриття виставки за підсумками археологічного польового сезону 2020–2021 років.

На базі Музею працюють археологічні гуртки для школярів та студентів. У 2021 році школярі брали участь в археологічних розкопках на Харківщині. Для оформлення музейної виставки члени студентського археологічного гуртка, разом зі співробітниками музею виготовили 3 масштабовані макети житлових і поховальних споруд доби раннього заліза та раннього середньовіччя, працювали в камеральній лабораторії Музею, допомагали опрацьовувати матеріали фондів та проводили екскурсії.

8.4. Навчальний центр «ЛандауЦентр»

За 2021 рік «ЛандауЦентр» зусиллями Каразінського університету, а також

різноманітних організацій та інституцій проводив активну просвітницьку, популяризаторську і профорієнтаційну роботу. У 2021 році «ЛандауЦентр» відзначив свої перші 7 років роботи.

За звітний період «ЛандауЦентр» відвідало більш ніж 20 тис. осіб – переважно це екскурсійні групи школярів та родини. Проте завдяки роботі просвітницького проєкту «Пересувна виставка цікавої науки» від «ЛандауЦентру» до нас приїжджають групи з усієї України. Полтава, Суми, Мелітополь, Запоріжжя, Слов'янськ, Краматорськ, Новомосковськ, Дніпро, Енергодар, Кременчук, Черкаси та інші – така географія відвідувачів «ЛандауЦентру». Центр плідно співпрацював з туристичними фірмами, а саме: «Аби не вдома», «Краєвид» (м. Полтава), «Ново-Тур» (м. Новомосковськ), «Веселий глобус» (м. Енергодар), «Веста-Тревел» (м. Запоріжжя) та іншими.

У «ЛандауЦентрі» суттєво поповнився парк наукових експонатів – насамперед науковими зразками з фізики, оптики, механіки, біології та інших наук. Було розширено курси для дітей із програмування, робототехніки та 3D-моделювання. На цих курсах діти формують сучасне уявлення про технології, набувають практичного досвіду в розробці проєктів із застосуванням електроніки, а також виконують власні, які додаються до експозиції центру, і цей процес відбувається згідно з основними цілями «ЛандауЦентру».

Найбільше «ЛандауЦентр» співпрацює з факультетами: біологічним, фізичним, хімічним, психології, ННІ комп'ютерної фізики та енергетики.

8.5. Культурно-просвітницький центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр»

У 2021 році в ЄрміловЦентрі було проведено 6 виставкових проєктів.

- У лютому–квітні 2021 року відбулася виставка «Штучний біль» під кураторством Кшиштофа Бяловича та Наталії Іванової у співпраці із ЦСМ «Знаки часу» в Торуні (Польща). Цей виставковий проєкт презентував українське сучасне мистецтво в Польщі у 2020 році. Під час показу виставки в ЄрміловЦентрі відбулися artist talk з митцями – учасниками виставки, дискусії, кураторські екскурсії.

- XI міжнародна трієнале екоплаката 4th Block під назвою Changes.

Зміни відбулася у ЄрміловЦентрі у квітні–травні 2021 року. На трієнале було репрезентовано плакати дизайнерів – графіків із 53 країн світу. У межах виставки проходили zoom-зустрічі з членами журі – всесвітньо відомими дизайнерами: Джонатаном Барнбруком (Велика Британія), Анабеллою Салем (Аргентина), Ольгою Севериною (США), Біонг Іл Саном (Південна Корея), Сергієм Серовим (Росія), Іллею Павлов (Австрія).

- Виставка Харківської школи фотографії «Автор у грі» відбулася протягом травня – липня 2021 року. Виставку організовано спільно з Музеєм Харківської школи фотографії. Кураторами цієї виставки стали Сергій Лебединський, Олександра Осадча та Надія Бернар-Ковальчук. За час проєкту були організовані кураторські екскурсії, зустрічі з відомими харківськими фотографами та презентація книги «Харківська школа фотографії: гра проти апарата».

- У вересні 2021 року пройшла велика виставка херсонського художника Стаса Волязловського (1971–2018). «Волязловський і все його творче життя». Її кураторами виступили Вікторія Бавикіна, Олександр Соловійов та Олена Афанасьєва. У межах виставки відбулися три кураторські екскурсії, презентація книги «Волязловський. Стереоскопічно», artist-talk Алевтини Кахідзе «Як художниця про художника» та зустріч з Оленою та Максимом Афанасьєвими.

- Виставка «АТО-ООС: очима сучасних митців» відбулася на початку жовтня 2021 року і була організована Національною спілкою художників України.

- З 15 жовтня до 15 грудня включно відбувся виставковий проєкт «Олександр Дубовик. Знаки». Це – виставка робіт українського шістдесятника, представника генерації неоавангардних художників. У проєкті було показано різні напрямки творчості художника: від перших знакових малярських «букетів», створених у 1960-х і серій гуашей до унікальних артбуків, у яких художник втілював свої найбільш сміливі ідеї.

Окрім виставкових проєктів, у центрі сучасного мистецтва

«ЄрміловЦентр» проходило багато різноманітних культурно-просвітницьких заходів – таких, як зустрічі з митцями (з К. Зоркіним, Р. Мініним, А. Рачинським та Д. Ревковським, Р. Пятковкою, І. Чекачковим, А. Клейтман, А. Кахідзе), кураторські екскурсії, дискусії з культурними менеджерами, художниками та фотографами, zoom-зустрічі з дизайнерами, презентація книги Надії Бернар-Ковальчук «Харківська школа фотографії: гра проти апарата» у діалозі з арткритиком, редактором видавництва IST Publishing Борисом Філоненком, презентація енциклопедії «Історія європейської фотографії».

8.6. Художня галерея імені Генріха Семирадського

Упродовж 2021 року в Художній галереї імені Генріха Семирадського відбулися виставкові проекти:

З 4 лютого до 5 березня 2021 року включно було організовано виставку Олега Калашника «Висота», де митець репрезентував скульптурні й малярські роботи, а також власний каталог.

Творчі роботи Гайрата Байматова, заслуженого діяча мистецтв Узбекистану, були репрезентовані на виставці «Метаморфози» і доступні для перегляду у березні – квітні 2021 року. Під час виставки було організовано зустріч із художником.

За підтримки Українського культурного фонду було реалізовано дитячу програму 11 Міжнародного трієнале 4 Блок під назвою «Ковчег», що проходила у квітні – травні 2021 року. У межах події також провели

«майстерню візуального сторітелінгу», майстер-класи від студії D16 art lab і

«лабораторію креативної журналістики» для дітей та дорослих.

З 24 вересня до 20 жовтня 2021 року включно в галереї проходила виставка за результатами резиденції «ART KUZEMYN», учасниками якої були: Анна Іванова, Артем Волокітін, Богдан Локатир, Віталій Кохан, Костянтин Зоркін, Тетяна Зоркіна, Оксана Солоп, Маргарита Журунова, Олег Калашник, Сергій Якименко, Тетяна Малиновська. Кураторка проекту Наталія Іванова. За час експонування виставку відвідали: Директор Британської Ради в Україні Ніколас

Томас, Надзвичайний і Повноважний Посол Словенії в Україні Томаж Менцін, а також Тимчасово повірена у справах США в Україні Крістіна Квін.

З 25 жовтня до 31 жовтня 2021 року включно проходила виставка робіт французького фотографа Фредеріка Шобена «КАМ'ЯНЕ СТОЛІТТЯ». На виставці було репрезентовано фотографії більш ніж 40 локацій з 21 країни Європи, що розкривають історію та архітектуру середньовічних замків континенту. Виставку організовано у співпраці з Альянс Франсез м. Харкова та Французьким Інститутом в Україні.

Виставка «НАШІ У ПОМПІДУ» (5–27 листопада 2021 року) з колекції Тетяни та Бориса Гриньових презентувала твори українських митців, чії роботи потрапили в постійну колекцію Центру Помпіду. У цій експозиції репрезентовано роботи Сергія Ануфрієва, Леоніда Войцехова, Стаса Волязловського, Нікити Кадана, Жанни Кадирової, Сергія та Віктора Кочетових, Олега Мальованого, Володимира Наумця, Євгенія Павлова, Романа Пятковки, Олександра Ройтбурда, Юрія Рупіна, Олега Соколова, Сергія Солонського, Олександра Супруна, Іллі Чичкана, Федора Тетянича, групи «Шило».

У грудні 2021 року відбулася виставка живопису видатного харківського графіка, плакатиста, живописця та педагога Ільдана Яхіна. Виставка ретроспективна, присвячена ювілею автора.

Діяльність галереї включає також кінопокази, творчі вечори та зустрічі з митцями. Працює студія вечірнього малюнка та скульптури.

8.7. Центр краєзнавства імені академіка П.Т. Тронька

Протягом 2021 року колектив Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька продовжував діяльність, спрямовану на вивчення і популяризацію історико-культурної спадщини Слобожанщини, Харківщини, Харкова та Каразінського університету, поєднуючи науково-дослідну, навчальну та виробничу складові.

Тривала робота над новими виданнями з регіональної та університетської історії. Дві книги, співавторами яких були співробітники ТронькоЦентру (біографічний довідник «Вкарбовані в літопис науки» і колективна монографія

«Класика, що випереджає час: до 215-річчя Каразінського університету»), стали переможцями XXI виставки-конкурсу навчальної та наукової літератури Каразінського університету в номінації «Іміджеві університетські видання».

ТронькоЦентр надавав інформаційно-консультативну допомогу під час створення в ХНУ імені В. Н. Каразіна галереї Шевченківських лауреатів. Підрозділ продовжував роботу з вивчення пам'ятників і меморіальних дощок, пов'язаних з історією Каразінського університету (у звітному періоді вийшли друком перші два томи багатотомного довідника «Скрижалі історії Харкова»), а також дослідження некрополя Каразінського університету (ведеться збереження та систематизація інформації про місця поховання його випускників та співробітників). Працівники підрозділу взяли участь у підготовці чергового тому багатотомного біографічного видання «Генерали», де, зокрема, вміщено й біографії вихованців Харківського університету.

Продовжувалася співпраця з редакціями енциклопедичних видань («Енциклопедія сучасної України») та регіональними засобами масової інформації (зокрема газетою «Харківський університет»).

Співробітники Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька спільно з представниками історичного факультету та інших підрозділів Каразінського університету брали участь в реалізації наукового проєкту «Практики саморепрезентації багатонаціональних міст в індустріальну і постіндустріальну добу» (грант Канадського інституту українських студій). За результатами проєкту підготовлено колективну монографію, яка має вийти друком до кінця 2021 року.

Підтримувалася співпраця з іноземними партнерами відповідно до чинних Договорів про співробітництво (Академічна бібліотека Латвійського університету (м. Рига), відповідальний за виконання – директор ТронькоЦентру С. М. Куделко; Заклад освіти «Вітебський державний університет імені П. М. Машерова» (Республіка Білорусь), відповідальна за виконання – заступник директора ТронькоЦентру О. І. Вовк). Співробітники підрозділу брали участь у прийманні іноземних делегацій, що прибували до Каразінського університету з Туреччини, Польщі, Узбекистану, Казахстану та інших країн, проводили для них

екскурсії Харковом (зокрема англійською мовою).

Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька виступив співорганізатором низки наукових заходів, що були проведені в Каразінському університеті. Зокрема, це 39-а Міжнародна краєзнавча конференція молодих учених «Краєзнавство у системі науки та освіти: досвід і перспективи», присвячена 100-річчю створення Харківського інституту народної освіти імені О. О. Потебні, в роботі якої взяли участь майже 100 молодих науковців із семи країн (Україна, Бельгія, Білорусь, Латвія, Польща, Туреччина та Угорщина); 6-а Всеукраїнська наукова конференція «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 160-річчя від дня народження Євгена Чикаленка»; 11-а Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Пам'яткоохоронні традиції Слобожанщини», присвячена 100-річчю від дня народження відомого історика й археолога, професора Харківського університету Б. А. Шрамка.

Традиційно ТронькоЦентр виступав як база практики студентів денного відділення історичного факультету. На платформі Moodle розроблено дистанційний курс, який у квітні 2021 року пройшов сертифікацію і був визнаний навчально-методичною працею; виданий навчально-методичний посібник «Краєзнавча навчально-виробнича практика». Загалом у 2021 році краєзнавчу практику пройшло 66 студентів. Також на базі підрозділу проходили заняття з курсу «Харківщинознавство» у межах підвищення кваліфікації викладачів закладів середньої та професійно-технічної освіти, відбувалися заняття з курсу «Екскурсологія» для студентів-географів тощо.

Колектив Центру краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька брав активну участь у профорієнтаційній діяльності. Зокрема, директор Центру С. М. Куделко виступив співкерівником журі міського етапу Турніру юних істориків. Співробітники підрозділу були експертами під час віртуальної краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Мій Харків – моя Батьківщина» (реалізований за підтримки Департаменту освіти Харківської міської ради), а також керували науково-дослідними роботами учнів – членів Малої академії наук з історичного краєзнавства, які вибороли призові місця на II етапі Всеукраїнського конкурсу-

захисту. Продовжив роботу щорічний літній учнівський краєзнавчий табір, організований спільно з Харківською гімназією № 178 «Освіта», для учасників якого були проведені екскурсії Харковом та Каразінським університетом. У 2020/2021 навчальному році співробітники ТронькоЦентру підготували низку онлайн-виставок, які висвітлили історію Каразінського університету в ширшому контексті розвитку вітчизняної та світової культури. Серед них – «Фантастичний В. Н. Каразін», «Вогнем досвітнім освітила: до 150-річчя від дня народження Лесі Українки», «Тисячолітня українська історія – на банкнотах: до 30-річчя Незалежності України», «Каразінський університет: погляд крізь роки» тощо.

Продовжувалася співпраця з органами місцевої влади та самоврядування, а також бібліотеками, архівами та музеями, іншими закладами в галузі культури і туризму Харкова і Харківської області, національно-культурними та релігійними об'єднаннями. Були підписані угоди про співробітництво з Відділом «Україніка» імені Т. Г. Шевченка Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка та Центром медичного краєзнавства імені професора В. Д. Отамановського Харківського національного медичного університету. Директор ТронькоЦентру С. М. Куделко відзначений званням «Заслужений викладач Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» та нагороджений знаком «За служіння Каразінському університету». Заступник директора О. І. Вовк отримує стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених. Співробітники Центру краєзнавства (С. М. Куделко, О. І. Вовк) беруть активну участь у роботі різних міських та обласних комісій та рад: Топонімічній при Харківському міськвиконкомі, Комісії з присудження «Почесний громадянин міста Харкова», Науково-методичній раді ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму», Комісії з охорони культурної спадщини при обласному управлінні культури. Вони є членами науково-методичних рад музеїв та архівів Харкова й області (Національний музей «Висота маршала І. С. Конєва», Державний архів Харківської області, Центральний державний науково-технічний архів України тощо).

IX. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У 2021 році Управління міжнародних відносин активно сприяло розвитку співробітництва з провідними світовими університетами за програмами академічної мобільності, поглиблювало співпрацю з міжнародними партнерами за грантовими проектами, розширювало напрями міжнародної роботи, забезпечувало сервісну, консультативну та інформаційну підтримку стейкхолдерів за основними напрямками міжнародної співпраці у галузі академічних обмінів і проектної роботи за грантовими програмами.

Узагальнення актуального міжнародного досвіду факультетів та ННІ університету дозволило інтенсифікувати процес розробки власної концепції інтернаціоналізації вдома із застосуванням провідних європейських практик академічної мобільності, адаптованих до ситуації карантинних обмежень в умовах пандемії COVID-19.

9.1. Договірні засади з міжнародного співробітництва

На сьогодні університет має двосторонні договори про співробітництво з 201 ЗВО/організацією-партнером 49 країн світу, в тому числі – 18 країн Європейського Союзу. Протягом року проводилися заходи щодо оптимізації їхньої кількості та показників результативності відповідно до чинних положень кожного договору. Слід зазначити, що факультети та інші структурні підрозділи університету мають активізувати роботу із зарубіжними партнерами, в першу чергу – за тими договорами, ініціаторами яких вони були та за які вони відповідають згідно із наказами ректора. У 2020/2021 навчальному році найбільш успішне співробітництво в умовах пандемії проводилося з Болгарською академією наук, Технічним університетом – Варна (Болгарія); Університетом Кампанії «Луїджі Ванвітеллі», Університетом Турина, Університетом м. Палермо (Італія); Аньхойським університетом (КНР), Балтійською міжнародною академією (Литва), Лодзьким університетом, Університетом Марії Кюрі-Склодовської в Любліні, Університетом Миколая

Коперника в Торуні, (Польща); Університетом Артвін Чорух (Туреччина); Університетом Лілль 1, Університетом Лазурового берега, Університетом Париж-Сакле, Університетом Поля Сабатьє Тулуза III (Франція); Інститутом фізики імені Макса Планка (ФРН). У співробітництві взяли участь такі факультети, ННІ та підрозділи університету: біологічний, іноземних мов, математики і інформатики, медичний, міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, психології, соціологічний, фізичний, філологічний, хімічний, ННІ «Каразінський банківський інститут», ННІ «Каразінська школа бізнесу», ННІ «Фізико-технічний факультет», Управління міжнародних відносин, кафедра фізичного виховання та спорту, Центральна наукова бібліотека.

Університет підписав нові договори та угоди про співробітництво з Пізанським університетом, з Бібліотекою Амброзіана (Амброзіанська бібліотека), Університетом Турина (Італія), з Сичуанським університетом науки і техніки (КНР), Громадською організацією «Український центр управління освітою та науковими технологіями», з Академією економічної освіти Молдови, з громадською організацією «Альянс Франсез м. Харкова» (Франція).

Підписано Угоду про продовження дії Угоди про взаємопов'язані міжнародні освітні магістерські програми подвійного диплома з Вищою школою Вісмара – університетом прикладних наук, технологій, бізнесу і дизайну (Німеччина); Додаток до договору про співробітництво від 5 травня 2011 року з Лодзьким університетом (Польща), Партнерську угоду щодо реалізації проєкту «Майбутнє державного управління» з Університетом імені Павла Йозефа Шафарика в м. Кошице (Словаччина), Договір про академічне співробітництво для отримання подвійного диплома програми «Магістр 2» в галузі «Фізична та аналітична хімія» та Договір про академічне співробітництво для отримання подвійного диплома програми «Магістр 2» у галузі «Хімія / передова спектроскопія в хімії» з Лілльським університетом, Міжнародну угоду щодо спільного керівництва дисертаційною роботою з Університетом Поля Сабатьє Тулуза III (Франція).

Підписано Меморандуми про взаєморозуміння з Південно-Західним

університетом імені Неофіта Рильського, Технічним університетом – Варна (м. Варна, Болгарія), з Консорціумом «Дослідницька інфраструктура Європланета 2024» (Велика Британія), з Університетом імені Миколаса Ромеріса (Литва); а також Виконавче розпорядження щодо впровадження Угоди про співпрацю з Шаньдунським університетом науки і технології та Меморандум про науково-технічне співробітництво з Пекінським транспортним університетом (КНР).

9.2. Виїзди за кордон

Разом за 2021 рік (календарний) кількість відряджених за кордон викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів і студентів університету за всіма напрямками склала 237 осіб (із них науково-педагогічних працівників – 120 осіб, співробітників – 20 осіб; здобувачів вищої освіти: аспірантів – 13 осіб, студентів – 84 осіб), які виїздили до 33 країн. Найбільше закордонних відряджень було на таких факультетах: іноземних мов, медичному, філологічному, економічному та хімічному, в ННІ «Каразінська школа бізнесу».

У зв'язку із запровадженням карантинних обмежень більшістю країн світу через значне поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 деякі виїзди були скасовані або перенесені на 2022 рік.

2021 року переможцем конкурсу американської урядової програми навчання для студентів бакалаврату «Global UGRAD» стала студентка 3 курсу економічного факультету – Довга Анна. «Global UGRAD» – програма культурного обміну, яка здійснюється Бюро у справах освіти та культури Державного департаменту США і підтримується народом Сполучених Штатів Америки.

За різними проєктами програми «Еразмус+» Європейського Союзу до Естонії, Іспанії, Італії, Словаччини, Франції, Нідерландів, Польщі, Румунії, Греції виїхали 73 особи, в тому числі 27 науково-педагогічних працівників, 3 співробітники, 4 аспіранти та 26 студентів, які репрезентували факультети: іноземних мов, географії, геології, рекреації і туризму, хімічний, соціологічний, юридичний, філософський та ННІ «Каразінська школа бізнесу».

15-23 жовтня 2021 року – навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу» у партнерстві з Університетом економіки у м. Бидгощі (Польща) реалізували молодіжний обмін за проєктом «Відкриваємо молодіжне підприємництво разом!» Українсько-польської ради молодіжних обмінів за підтримки Міністерства молоді та спорту України. Під час заходу група молоді (студенти, аспіранти та викладачі) з Каразінської школи бізнесу відвідала Університет економіки у м. Бидгощі для обміну досвідом у сфері підприємництва та стартапів із польською молоддю.

26 жовтня 2021 року – представники Каразінського університету відвідали Університет Миколаса Ромеріса у межах проєкту Erasmus+ «Інтеграція та адаптація іноземних студентів / INTERADIS».

25–29 жовтня 2021 року в межах проєкту Erasmus+ «Інтеграція дуальної вищої освіти в Молдові та Україні / COOPERA» представники навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» у складі заступника директора Антона Квітки, директора Каразінського центру підприємництва, доцента Дениса Давидова, доцентів кафедри управління та адміністрування Юлії Прус та Олени Пархоменко відвідали Університет банківської справи в м. Домброва-Гурнича (Польща).

27–28 жовтня 2021 року делегація Каразінського університету на чолі з ректором Тетяною Кагановською взяла участь у засіданні Керівного комітету Міжнародного дослідницького проєкту «Розробка детекторних систем для експериментів на прискорювачах і технологій для фізики прискорювачів» (IRP IDEATE). Під час візиту проведено зустрічі з керівництвом Університету Париж–Сакле (Орсе, Франція), зокрема, з проректором із питань міжнародного співробітництва, професором Сандрін Лякомб, на яких обговорено стан та перспективи розвитку співробітництва між Університетом Париж–Сакле та Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна з метою реалізації спільних проєктів у межах програми Європейського Союзу «Еразмус+».

16 листопада 2021 року – у межах реалізації проєкту Erasmus+ «Інтеграція дуальної вищої освіти в Молдові та Україні / COOPERA» делегація Каразінського університету на чолі із заступником директора

навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» Антоном Квіткою взяла участь у навчальному візиті до Університету Ллейда (Іспанія).

Восени 2021 року представники факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем взяли участь у міжнародній оборонно-аерокосмічній виставці SANA EXPO в Туреччині з метою популяризації наукових досягнень, пошуку потенційних замовників наукової продукції університету та налагодження партнерських зв'язків із представниками закордонних делегацій.

9.3. Офіційні прийняття

Серед візитів іноземних дипломатів можна відзначити:

– візит 4 лютого 2021 року Сергія Христюлюбова, регіонального директора QS у країнах Східної Європи та Центральної Азії з метою зустрічі з ректором Вілем Бакіровим для обговорення перспектив долучення українських ЗВО до рейтингу QS;

– візит 1 квітня 2021 року делегації з Болгарії — представників Варненського технічного університету у складі проректора Варненського технічного університету Кирила Кірова, заступника директора Професійної гімназії комп'ютерного моделювання та комп'ютерних систем Гешо Любено;

– візит 9 квітня 2021 року Надзвичайного і Повноважного Посла Бельгії в Україні Алекса Ленартса для знайомства та обговорення стану й перспектив двосторонніх зв'язків в освітній та науковій галузях;

– візит 21 травня 2021 року Генерального консула Республіки Польща у Харкові пана Пьотра Стаханчика та віцеконсулки Генерального Консульства Республіки Польща у Харкові пані Барбари Качмарчик з метою знайомства та обговорення стану й перспектив двосторонніх зв'язків в освітній та науковій галузях і участь у проведенні презентації спільних проєктів, а саме: 10-го випуску «Польського альманаху» та книги «Доля поляків Харківщини у роки більшовицьких репресій на Україні», виданої за ініціативи Дома Полонії на Сході при підтримці Генерального Консульства Республіки Польща у Харкові;

– зустріч 26 травня 2021 року з другим секретарем Посольства

Турецької Республіки в Україні паном Бюлент Баран та радником Посольства з питань освіти паном Уміт Йлдиз;

– візит 8 червня 2021 року Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Кіпр в Україні пана Луїса Телемаху та співробітника із комунікацій Посольства Георгіоса Міхаїла з метою зустрічі з керівництвом університету для обговорення поточного стану українсько-кіпрських відносин, налагодження співпраці у сфері освіти;

– візит 17 серпня 2021 року до Каразінського університету Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Узбекистан в Україні Алішера Курманова.

- 29 вересня 2021 року – Каразінський університет відвідала італійська делегація у складі Посла Італійської Республіки в Україні П'єра Франческа Дзадзо, заступника Голови Місії, Першого секретаря Посольства Італійської Республіки в Україні Енріко Барбато, директора Італійського інституту культури в Україні Едоардо Крізафуллі, директора Відділу розвитку торговельного обміну Посольства Італійської Республіки в Україні Тоні Коррадіні, помічника Посла Італійської Республіки в Україні Володимира Кужома;

- 1 жовтня 2021 року – Підписано меморандум із Семипалатинським державним педагогічним інститутом (Республіка Казахстан). Каразінський університет відвідала делегація з Казахстану: Почесний консул Республіки Казахстан у місті Харків Емін Наджафлі, радник Посольства Республіки Казахстан в Україні Карбозін Кайсар, професор Семипалатинського державного педагогічного інституту Амантай Ісін, історик, письменник Джандильдин Дарханбек, радник Почесного консула Республіки Казахстан у місті Харків Стефанія Ришко;

- 1 жовтня 2021 року – Каразінський університет відвідала американська делегація на чолі з Тимчасово повіреною у справах США Крістіною Квін. Також за участю пані Крістіни відбувся круглий стіл із питань боротьби з дезінформацією, у якому взяли участь представники громадських організацій та медійні експерти. Під час круглого столу учасники поділилися досвідом участі у різних проєктах та програмах стосовно проблематики протидії дезінформації,

обговорили ситуацію з дезінформацією у Харкові, а також те, як її можна подолати.

У межах реалізації практики двосторонніх академічних обмінів серед викладачів за програмою Erasmus+ (напряом КА107 «Міжнародна кредитна мобільність») із метою викладання Каразінський університет відвідали іноземні фахівці:

- 24–28 травня 2021 року – візит представників Університету імені Фатіха Султана Мехмета (Туреччина): професора кафедри історії, директора центру рукописів Самі Арслан та професора кафедри здоров'я, медицини та спорту Кудрет Доган;

- 31 травня – 6 червня 2021 року – візит професора Інституту загальної та екологічної хімії Лодзинського технічного університету (Республіка Польща) Томаша Манецькі; 14–15 вересня 2021 року – Делегація Каразінського університету відвідала Кіпрський університет із метою встановлення співпраці. Делегація Каразінського університету на чолі з ректором підписали меморандум про співпрацю з Кіпрським університетом;

- 17 вересня 2021 року – у межах спільного міжнародного проєкту до Каразінського університету завітали професори Університету Мейсона (США): Карина Коростеліна, Джулі Шедд, Джейн Уолкер, які є фахівцями в галузі аналізу та розв'язання конфліктів;

- 4 жовтня 2021 року – університет відвідали представники Національного університету Узбекистану імені Мірзо Улугбека, зокрема викладач кафедри неорганічної хімії Батирбай Торамбетов і завідувач кафедри Ділноза Рахманова;

- 11–13 жовтня 2021 року в Каразінському університеті пройшли публічні зустрічі з доктором Університету Париж–Сакле (Орсе, Франція) Сергієм Барсуком.

9.4. Грантова та проєктна робота

Важливою складовою стратегії популяризації міжнародних грантових можливостей є побудова й реалізація системи комплексного інформування та залучення представників Каразінського університету до інформаційних

кампаній і зустрічей, присвячених міжнародним проектам та грантовим можливостям, а саме:

- 28 жовтня 2021 року – перша ознайомча онлайн-зустріч, на якій були репрезентовані грантові можливості у сфері вищої освіти для українських організацій та ЗВО;

- 3 грудня 2021 року – онлайн-зустріч щодо наявних грантових можливостей для українських ЗВО за програмою Європейського Союзу «Еразмус+».

Здійснюється регулярний моніторинг систематизованої бази ресурсів про наявні грантові можливості (відкриті для участі), здійснюється регулярна email-розсилка відкритих конкурсів із поштової адреси грантового офісу.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності грантового офісу Управління міжнародних відносин є сприяння активній участі університету у міжнародних грантових проектах, зокрема поглиблення співпраці за програмою Європейського Союзу «Еразмус+». За напрямом КА2: Проекти співпраці (Розвиток потенціалу вищої освіти / Capacity Building in higher education, CBHE) програми «Еразмус+» в університеті діє чотири проекти, з них у 2021 році розпочато реалізацію двох нових проектів за підсумками конкурсу 2020 року:

- «Медіація: тренінги та трансформація суспільства / MEDIATS» (на базі ННІ «Каразінська школа бізнесу» спільно з юридичним факультетом),

- «Розвиток можливостей для навчання вчителів іноземних мов як шлях до багатомовної освіти та Європейської інтеграції в Україні» / MultiEd (факультет іноземних мов),

- 15 листопада 2020 року розпочато реалізацію проекту «Інтеграція та адаптація іноземних студентів / INTERADIS (на базі ННІ «Каразінська школа бізнесу»),

- 15 січня 2021 року розпочато реалізацію проекту «Інтеграція дуальної вищої освіти в Молдові та Україні» / COOPERA (на базі ННІ «Каразінська школа бізнесу»).

За напрямом «Жан Моне» програми «Еразмус+» восени 2020 року було завершено проект «Інструменти екологічної політики ЄС – INENCY» (ННІ

екології), також триває реалізація 5 проєктів на таких факультетах: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, юридичному та історичному, а саме:

- «Зовнішня політика Європейського Союзу / The Foreign Policy of the European Union: 600222-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE – 2018- 2021» (факультет міжнародних відносин та туристичного бізнесу);

- «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС / European Standards of Local Self-Government and EU Regional Policy: 611631-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE – 2019– 2022» (юридичний факультет);

- «Європейська інтеграція України у промисловість 4.0 / European Integration of Ukraine in Industry 4.0: 611674-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE – 2019–2022» (факультет міжнародних відносин та туристичного бізнесу);

- «Інфраструктура, яка об'єднала Європу: погляди на історію, сучасний розвиток та потенціал у майбутньому / Infrastructure that have united Europe: Insights into the History, Recent Developments and Outlook for Capacities: 611665-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE – 2019–2022» (історичний факультет);

- «Кримінальна політика Європейського союзу / Criminal policy of the European Union: 611432-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE – 2019– 2022» (юридичний факультет).

У листопаді 2021 року за підсумками цього річного конкурсу юридичним факультетом було виграно ще один проєкт за напрямом Жан Моне «Конституційне право ЄС», реалізація якого розпочнеться у 2022 році.

Загалом за 2021 рік представниками Каразінського університету було подано 5 конкурсних заявок за напрямом «Жан-Моне» програми ЄС «Еразмус+».

Проєкти, що розпочали функціонувати у 2021 році разом із Каразінським університетом (Horizon 2020, Британська Рада, DAAD та інші), у тому числі від посольств:

- розпочато реалізацію проєкту в межах найбільшої Рамкової програми

Європейського Союзу з фінансування науки та інновацій Horizon 2020 «Сприяння трансформації міської системи харчування через впровадження інноваційних лабораторій життя / Fostering the Urban Food System Transformation through Innovative Living Labs Implementation» (FUSILLI), перемогу за яким було здобуто у червні 2020 року. Проєкт реалізується на базі соціологічного факультету;

- оновлено проєкт за фінансової підтримки Шведського інституту Умеа;

- «Хай Файф Презавантаження» зі стратегії інтернаціоналізації ЗВО України та Молдови (грант – Swedish Institute Baltic Sea Cooperation);

- триває реалізація двох міжнародних навчальних проєктів з інтернаціоналізації – “Management of Internationalisation and German- Ukrainian Academic Cooperation 2020–2021”;

- тренінг для управлінців закладів вищої освіти “Training for Higher Education Administrators (THEA) Ukraine” за фінансової підтримки Федерального міністерства освіти та наукових досліджень Німеччини й Німецької служби академічних обмінів DAAD;

- розпочато роботу над грантовим проєктом «Зелено-блакитна інфраструктура у містах країн колишнього СРСР – вивчаючи спадщину та досвід країн Вишеградської четвірки / Green & Blue infrastructure in post-USSR Cities: exploring legacies and connecting to V4 experience», що реалізується на базі ННІ екології (2021–2022 рр.);

- триває розробка навчальної сертифікаційної програми «Управління охороною здоров'я» в межах проєкту GIZ «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України» (2020–2021 рр.), базою якого є ННІ «Каразінська школа бізнесу»;

- у січні 2021 року Каразінський університет разом з Університетом Павла Йозефа Шафарика в Кошицях (Словаччина) здобув перемогу у проєкті «Майбутнє публічного адміністрування» (“Future of Public Administration”), реалізацію якого розпочато 18 травня 2021 року;

- у межах співпраці з Бельгійським ядерним центром SCK-CEN

реалізуються проєкти «Отримання даних за допомогою камери під час дослідження тріщиностійкості зразків» (2020–2021 рр.) та «Випробування при високих температурах, випробування на втому, кручення та зсув матеріалів на основі вольфраму та міді» (2020–2025 рр.);

- у лютому 2021 року Каразінським університетом спільно з Оксфордським університетом Великої Британії було розпочато реалізацію проєкту «Предмети культури та відчуття приналежності: порівняльне дослідження молодих людей та сімей із числа переміщених осіб і біженців в Україні», що фінансується Радою з досліджень мистецтв і гуманітарних наук (AHRC) Великої Британії. Реалізація проєкту відбувається на базі соціологічного факультету, кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій, кафедри методів соціологічних досліджень і Центру соціально-гуманітарних досліджень;

- 28 травня 2021 року стартував проєкт «Колиска для досконалості в соціальних та гуманітарних науках (CROSS)» (“Cradle for Excellence in Social Sciences and Humanities — CROSS”) – це перший із шести запланованих проєктів, у реалізації якого бере активну участь Каразінський університет як асоційований партнер Консорціуму Європейських університетів “Augora”. Реалізація проєкту відбувається на базі Управління міжнародних відносин Каразінського університету;

- наприкінці серпня 2021 року університет долучився до проєкту «Мир у цифровий час», що реалізується громадською організацією

- «Фундація прав людини» за підтримки Інституту зовнішніх культурних зв'язків (IFA) коштами Міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина;

- виграно дві заявки на проведення літніх шкіл на базі Каразінського університету за стипендіальною програмою Німецької служби академічних обмінів (DAAD), а саме: «Масові переміщення: фокус на Східну Європу під час пандемії COVID–19» та «Культурна спадщина України на роздоріжжі релігійних, світожиттєвих та політичних поглядів»;

- виграно проєкт «Відкриваємо молодіжне підприємництво разом!» Українсько-польської ради молодіжних обмінів за підтримки Міністерства

молоді та спорту України (ННІ «Каразінська школа бізнесу»).

В умовах карантину більшість заходів із реалізації проєктів проходила в онлайн-режимі.

9.5. Міжнародні заходи, спрямовані на підвищення кваліфікації співробітників

Заходи партнерів Альянсу “AURORA”:

- 26 березня 2021 року – онлайн-вебінар «Трансформації навчання за допомогою м'яких навичок, соціальної взаємодії та компетенції віртуального обміну», організований Консорціумом Європейських університетів “Aurora”;

- 17 червня 2021 року – онлайн-зустріч для партнерів Консорціуму Європейських університетів “Aurora” на тему “International LearningLab”, на якій було репрезентовано можливості нового освітнього сервісу Aurora Service Learning Toolbox (SL Toolbox);

- 5-6 жовтня – онлайн-захід «Трансформація вищої освіти за допомогою спільного міжнародного онлайн-навчання (Collaborative Online International Learning – COIL)», що проводився Південно-західним університетом «Неофіт Рильський» спільно з партнерами Консорціуму Європейських університетів “Aurora”;

- грудня – онлайн-тренінг “Learning for Societal Impact”, що проводився Університетом Палацького (м. Оломоуц, Чехія) для партнерів Консорціуму Європейських університетів “Aurora” в межах реалізації спільного проєкту. З метою інтенсифікації міжнародного співробітництва та більш активного залучення науковців факультетів / ННІ за напрямком «гранти та проєкти» було організовано низку заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації, що були організовані за Програмою Балтійського університету, МОН України та ЗВО-партнерів (загалом – 12 заходів за рік).

9.6. Українсько-польський академічний центр науки та культури

Українсько-польським академічним центром науки та культури забезпечено публікацію матеріалів Міжнародної конференції «1918 рік в історії

Центрально-Східної Європи: до 100-річчя проголошення незалежності УНР та 100-річчя відродження польської державності»; організовано презентацію спільної з університетом ім. Адама Міцкевича в Познані (УАМ) наукової монографії «Каразінський університет у Харкові — університет ім. Адама Міцкевича в Познані: 50 років співпраці (1967–2017 рр.)» за участі польських професорів. Центром забезпечено участь у святкуванні 215-річчя університету делегації Центру Східноєвропейських студій Варшавського університету на чолі з директором Яном Малицьким.

Центр є координатором програм Прямої мобільності польських університетів (зокрема, Лодзького університету, Лодзької Політехніки, УАМ), а також програми DOBRE Малопольської Школи Публічного Адміністрування Краківського економічного університету, в межах якої передбачається акредитація нової міждисциплінарної освітньої програми післядипломного навчання.

Центр здійснює організаційну та інформаційну підтримку, а також розповсюдження методичних матеріалів для викладачів та студентів, які вивчають польську мову, сприяє реалізації проєктів Генерального консульства Республіки Польща у Харкові і Посольства Польщі в Україні (ZOOM-лекції польських професорів, вебінари, диктанти тощо). До початку весняного карантину в Центрі працювали курси польської мови.

Центр регулярно репрезентує Каразінський університет на різноманітних культурно-просвітницьких заходах (фестивалях, виставках, презентаціях, концертах, читаннях), зокрема: у Національних читаннях «Польські новели»; концерті, присвяченому 101-ій річниці незалежності Польщі; літературно-мистецькому фестивалі «Довженко-Fest», дискусії «Польсько-українські відносини міжвоєнної доби у перспективі Яна Станіслава Лося» тощо.

9.7. Українсько-італійський академічний центр

Українсько-італійський академічний центр Управління міжнародних відносин у межах реалізації стратегії міжнародного співробітництва протягом 2021 року виступав організатором або співорганізатором низки міжнародних

заходів:

- конференція «Україна – Італія: археологічні методи, місця формування та простори історичної пам'яті»;
- спільна конференція кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Каразінського університету і факультету філології та культурної спадщини Університету Кампанії Луїджи Ванвітеллі у форматі вебінарів за підтримки Італійського інституту культури у Києві та Посольства Італії в Україні;
- допомога в організації конференції Х Дріновські читання «Балкани у міжнародних відносинах», координація співпраці між фахівцями з історії кафедри Нової та Новітньої історії і факультету філології та культурної спадщини Університету Кампанії Луїджи Ванвітеллі;
- VI Українсько-італійський Міжнародний Круглий стіл до XXI Тижня італійської мови у світі «Данте. Італійська»;
- Організація дистанційного відкритого онлайн-курсу «Регіони Італії» за участю 13 італійських фахівців.

Наразі готується курс підвищення кваліфікації з викладання італійської мови для викладачів італійської мови та адміністративних працівників університетів, які її використовують, а також програма подвійних дипломів з італіаністики для студентів магістратури факультету іноземних мов Каразінського університету.

Під координацією Італійського центру працюють 4 проєкти «Еразмус+КА1», за якими здійснюється академічний обмін викладачами, студентами та аспірантами з університетами Італії – Університетом Палермо, Сап'єнци та Месіни, з Католицьким університетом в Ружомбероку (Словаччина), а також проєкти «Еразмус Overworld» з Католицьким університетом Мілану та Парми. На стадії запуску перебуває проєкт академічного обміну з навчання, викладацького стажування та обміну археологічними практиками з Університетом Кампанії Луїджи Ванвітеллі, для чого був організований курс італійської мови для студентів історичного факультету, які проходять навчання в Італії.

УІАЦ здійснює організацію та координацію стажування магістрів з

італійської та російської мови з італійських університетів Мілану та Палермо за програмою Erasmus та Erasmus Overworld.

Протягом року здійснюється організація лекцій та відвідувань італійських фахівців до Каразінського університету (викладачі, співробітники Італійського Інституту культури у Києві, представники Посольства Італії в Україні).

Х. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інформаційна діяльність Каразінського університету у 2021 році характеризувалася зосередженням уваги на розбудові комунікативної спроможності університету, на досягненнях університету, його співробітників, науковців, здобувачів освіти і випускників, інформуванні громадськості про історію, поточну діяльність та перспективи розвитку університету.

Центр зв'язків з громадськістю забезпечував утвердження високої репутації університету, створення та підтримку ефективної системи бренд-комунікацій університету з усіма цільовими групами громадськості, підтримку в суспільній свідомості образу університету, забезпечення популяризації університету серед широких верств населення України та за її межами, посилення лояльності до бренду університету абітурієнтів та їх батьків, роботодавців і представників бізнесу, органів державної влади та місцевого самоврядування, українських та іноземних партнерів.

Робота Центру зв'язків з громадськістю проводиться на підставі бренд-стратегії Каразінського університету, проєктів 2.1 «Абітурієнт Каразінського» та 3.2 «Університет відкривається світу» Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019–2025 роки. У зв'язку з пандемією COVID-19 були внесені зміни до реалізації зазначених проєктів Стратегії, зокрема, щодо реалізації низки проєктів та іміджевих заходів, які були проведені в онлайн-форматі чи у змішаному форматі.

Зокрема, в онлайн-форматі відбувся день відкритих дверей у січні-лютому 2021 року (онлайн-марафон «Відкрий для себе Каразінський» 16 січня – 7 лютого 2021 року), онлайн-презентація магістерських програм (13–16 травня 2021 року), у новому форматі та з дотриманням усіх протиепідеміологічних вимог відбулося посвячення першокурсників у студенти Каразінського університету. В змішаному форматі відбулися урочисті заходи зі святкування 216-річниці відкриття Каразінського університету (29 січня 2021 року), взято участь у проєкті «Ніч науки», зокрема, у соціальних мережах проведено промо-кампанія з запрошення до відвідування «Ночі науки» (20 відео в TikTok, загальна кількість

переглядів – 30 161), проведено низку заходів до 217-річниці від заснування Каразінського університету (17 листопада 2021 року), зокрема, церемонія нагородження переможців конкурсу Alma Mater з трансляцією в YouTube та Facebook, флешмоб «Улюблені місця Каразінського», квест університетськими місцями по місту тощо. Також до 217-річчя університету було запущено серію відео про історію університету (наразі вийшло 2 випуски, що на всіх комунікативних майданчиках зібрало 7 855 переглядів), підготовлено сторітелінг щодо історії заснування Каразінського університету, запущено стікерпак в офіційному Telegram-каналі.

У межах підготовки до Вступної кампанії–2021 з 16 січня до 7 лютого 2021 у співпраці з Університетською медіастудією було проведено масштабний онлайн-марафон «Відкрий для себе Каразінський». У межах підготовки до онлайн-марафону з метою збору глядачів (учасників) було проведено рекламну кампанію напередодні. За результатами чотирьох хвиль таргетованої реклами вдалося охопити 321 273 унікальних користувачів соціальних медіа з Харківської, Донецької, Дніпропетровської, Запорізької, Полтавської, Луганської, Сумської, Кіровоградської, Херсонської областей, таргетованих за ознаками потенційних абітурієнтів та їх батьків.

Під час онлайн-марафону було проведено 24 прямих ефірів, які мають 78 822 перегляди у 3-х соціальних медіа (Facebook, YouTube, Instagram). Була сформована база даних на 1 608 потенційних абітурієнтів, які залишили понад 3 650 питань у формі, та запитаннями від 361 абітурієнта під час ефірів.

Схожий формат було проведено для онлайн-презентації магістратури Каразінського університету з 13 до 16 травня 2021 року з рекламною кампанією з метою привернення уваги абітурієнтів до вступу в магістратуру Каразінського університету не лише серед студентів університету та інших ЗВО Харкова, але і з сусідніх областей. Було проведено 2 хвили таргетованої реклами із загальним охопленням 255 338 користувачів соціальних медіа з Херсонської, Вінницької, Харківської, Сумської, Полтавської, Кропивницької, Дніпровської, Запорізької та Донецької областей. Також було застосовано рекламу у 17 телеграм- та інстаграм-каналах по містах України (Полтава, Дніпро, Запоріжжя, Харків,

Херсон, Миколаїв, Вінниця, Краматорськ, Суми, Кропивницький, Слов'янськ, Северодонецьк, Маріуполь, Бердянськ) із 230 639 переглядами та у 3-х тематичних телеграм-каналах із 41 900 переглядами.

Протягом 4-х днів відбулась презентація університету та магістерських програм 23 факультетів та інститутів: 24 прямих ефірів із 44 858 переглядами прямих ефірів у 3-х соціальних медіа (Facebook, YouTube, Instagram), із 379 зареєстрованими учасниками, які залишили понад 950 питань у формі, та запитаннями від 82 абітурієнтів безпосередньо під час етерів.

Протягом 2021 року прес-служба центру зв'язків з громадськістю забезпечувала комунікації університету та мас-медіа на місцевому, національному та міжнародному рівні, висвітлювала діяльність освітніх, наукових та інших підрозділів університету в інформаційно-медійному просторі регіону і країни, проводила антикризову комунікаційну активність.

Із січня по листопад 2021 року позиція Каразінського університету в інформаційному просторі міста та країни формувалася під впливом складних умов карантинних обмежень, утім була досить стійкою. За цей період про його діяльність було опубліковано 4 851 матеріалів у медіа (табл. 10.1). Найбільшою кількістю публікацій характеризується період з лютого по березень (596 і 527 публікацій відповідно) та травень (631 публікація). У порівнянні з аналогічним періодом минулого року, кількість публікацій збільшилася на 41%, або на 1498 публікацій.

Таблиця 10.1
Щомісячна кількість публікацій

У лютому 2021 року прес- служба організувала медіасупровідзаходу «День байбака», що у результаті дало значну кількість медійних матеріалів – 279 публікацій, 15 національних сюжетів (у минулому році – 13), 4 регіональних сюжети та 8 національних радіоетерів.

Місяць	Загальна кількість публікацій
Січень	298
Лютий	596
Березень	527
Квітень	426
Травень	631
Червень	402
Липень	412
Серпень	450
Вересень	450
Жовтень	267
Листопад	392
Разом:	4 851

Вінформаційному полі також домінували новини, які були пов'язані з виборами ректора університету (загальна кількість матеріалів – 281 публікація та 11 регіональних сюжетів). Проводилося оперативне реагування на запити медіа щодо даного інформаційного приводу.

Відповідно до тематик публікацій виведена таблиця тональності матеріалів про Каразінський університет зі щомісячними розрахунками (табл. 10.2).

Таблиця 10.2

Тональність публікацій

Місяць та кількість публікацій	Тональність публікацій		
	Негативна	Позитивна	Нейтральна
Січень – 298	9 / 3%	203 / 68%	87 / 29%
Лютий – 596	7 / 1%	469 / 79%	118 / 20%
Березень – 527	8 / 2%	229 / 43%	290 / 55%
Квітень – 426	46 / 11%	210 / 49%	170 / 40%
Травень – 631	126 / 20%	301 / 48%	204 / 32%
Червень – 402	28 / 7%	230 / 57%	132 / 36%
Липень – 412	37 / 9%	223 / 54%	152 / 37%
Серпень – 450	24 / 7%	306 / 68%	114 / 25%
Вересень – 450	81 / 18%	249 / 55%	120 / 27%
Жовтень – 267	59 / 22%	49 / 19%	156 / 67%
Листопад – 392	21 / 6%	93 / 24%	273 / 70%
Усього – 4 851	468 / 10%	2 562 / 53%	1 816 / 37%
<i>рiк</i> Усього – 3 353 (2020)	159 / 5%	2 140 / 64%	1 054 / 31%

Якісне порівняння результатів за тональністю публікацій за 2020 та 2021 календарні роки показує, що у відсотковому значенні пропорційність за тональністю залишається більш-менш сталою: триває переважання позитивної і нейтральної тональностей над негативною.

Найбільше публікацій про Каразінський університет з'являлося у таких регіональних інтернет- та офлайн-виданнях: «Вечерний Харків», «Деро.Харків», ІА «Status Quo», «KHARKIV Today», «NewsRoom», «Главное», «Город Х», «Время». У національному медіапросторі про університет писали: ІА «Укрінформ», ІА УНІАН, «Урядовий кур'єр», ІА «Українська правда», «Дзеркало тижня», «ВВС Україна», «Forbes», «Гордон», «Суспільне».

Найбільш активно у медіависвітленні подій університету брали участь такі регіональні телеканали: ТК «Simon» (МГ «Об'єктив»), НСТУ «UA: Харків», АТН, Р1; національні телеканали: ТРК «Україна», «Перший незалежний», «ICTV», «5 канал», «Прямий», «24 канал», «1+1», «СТБ», «ВВС Україна».

Загальна кількість медійних матеріалів за 2021 рік налічує 54 регіональних сюжети, 36 національних, 5 регіональних телеестерів, 12 національних та 4 регіональні радіоестери.

Високу зацікавленість медіа продовжують демонструвати до експертної думки представників університету. За цим напрямом прес-служба забезпечувала надання коментарів членів ректорату щодо нагальних питань організації навчального процесу, дотримання карантинних обмежень тощо, висвітлення позиції адміністрації у кризових ситуаціях. Підтримується стабільна система коментування різноспрямованих запитів від журналістів експертами університету.

У 2021 році діяльність прес-служби була спрямована на участь у проєктах, метою яких була підтримка іміджу Каразінського університету як провідного університету країни. Так, у липні було взято участь в організації та зйомках проєкту «UniTour» для абітурієнтів з ОРДЛО та Криму, у проєктах Харківської обласної державної адміністрації та Харківської міської ради, приурочених до 30-річчя Незалежності України.

У жовтні прес-служба та представники центру зв'язків з громадськістю брали участь у зйомках проєкту Алана Бадоева «Як звучить світ. Україна» та «УніверCheck» з Олександром Педаном.

Центр зв'язків з громадськістю забезпечує рекламно-іміджеву діяльність університету, підтримку та розвиток бренду університету, виготовлення рекламно-сувенірної продукції та друкованих інформаційних матеріалів про діяльність закладу, реалізацію іміджевих проєктів із метою здійснення профорієнтаційної роботи та привернення уваги абітурієнтів.

Зокрема, забезпечується виготовлення поліграфічної продукції з символікою університету, розроблення фірмового стилю та лінійки сувенірних матеріалів, здійснюється аналіз запрошень та пропозицій щодо участі університету у виставкових заходах, розміщення реклами університету на інтернет-ресурсах. виготовлення макетів стендів до свят, пам'ятних дат та актуальних подій разом з електронними версіями; POS-матеріали для конференцій різних факультетів та заходів університету (більше 40 заходів) для онлайн-формату; обкладинки для університетських видань, редагування та періодична заміна обкладинок; POS-матеріали до Днів відкритих дверей в онлайн-форматі; логотипів та візуальної символіки для факультетів та підрозділів університету, внесення правок (робота з 40 підрозділами університету); лифлети з інформацією про факультети та кафедри, внесення змін та актуальної інформації; макети фотозони (табл. 10.3).

Виготовлення поліграфічної продукції

№	Напрями роботи	Виконано робіт
1	Розробка та підготовка до друку обкладинок університетських видань.	87 обкладинок університетських видань
2	Супровід загально університетських профорієнтаційних заходів	24 шаблони для онлайн- презентацій факультетів. Розроблено буклет з переліком спеціальностей університету для вступу. 12 лифлетів факультетів (оновлено інформацію)
3	Впровадження та інтеграція шаблонів для підрозділів згідно розробленого загально університетського брендбуку	Розроблені гайд-лайни для факультетів та підрозділів щодо використання символіки університету. Кількість розроблених та впроваджених макетів - 7 підрозділів, 18 факультетів. Розроблено гайд-лайн з використання емблеми університету у поліграфічній, веб, мерч, POS-продукції. Запропоновано оновлення емблеми університету згідно сучасних стандартів, з урахуванням потреб для вебдизайну та поліграфії.
4	Розробка лінійок сувенірної продукції	Розроблено лінійки сувенірної подарункової продукції: 1) для школярів (24 шт.); 2) для студентів (17 шт.); 3) для конференцій (31 шт.); 4) для делегацій (20 шт.); 5) для іноземних студентів (17 шт.); 6) для поїздок (20 шт.); 7) для VIP-сегменту (11 шт.). Розроблено 8 лінійок комерційної сувенірної продукції : 1) KARAZIN SKETCHES – 38 шт.; 2) DOODLE ART – 30 шт.; 3) PATTERN CITY – 28 шт.; 4) AMERICAN STYLE – 35 шт.; 5) PATTERN CLASSIC – 33 шт.; 6) CLASSIC – 31 шт.; 7) UKRAINE – 48 шт.; 8) EXCLUSIVE – 6 шт. Розроблено макет настільного перекидного календаря на 2020 рік (12 сторінок).
5	Виставкова діяльність	Розроблено дизайн макетів та виготовлення конструкцій для фотозони до Дня випускника. Розроблено макет та виготовлено каталог наукових публікацій у міжнародних виданнях. Розроблено макети та виготовлено матеріали для міжнародної виставки (факультет РБЕКС): буклет (антени), буклет (бактерицидні пристрої), буклет (пеленгатори); розробка та виготовлення банеру.
6	Супровід загальноуніверситетських заходів (конференції, конгреси, сертифікації)	Конференція «Актуальні питання сучасної медицини»: розробка обкладинки тез доповідей, розробка та верстання дипломів(180 шт.) та сертифікатів (250 шт.), розробка заставки для екрану.

		Конференція САУ: розробка обкладинки тез доповідей, розробка та верстання сертифікатів (430 шт.), розробка заставки для екрану, розробка та виготовлення банерної конструкції (прес-вол). Надання порад та коментарів співробітникам університету щодо використання символіки університету у власно створених макетах. Оновлення дизайну та інформації в загальноуніверситетському буклеті (українською та англійською мовою)
7	Вітання від ректора зі святами та визначними подіями	21 макет листівок. 130 макетів для постів в соціальні медіа.
8	Зовнішня реклама та інформаційно-навігаційні стенди та вивіски	17 макетів підписів для картин (філологічний факультет). 2 макети вхідних вивісок на факультети. 43 макети підписів для експонатів (музей історії університету). Розроблено лайт-бокс для музею історії університету.
9	Поточна робота за запитом (службова записка, лист на пошту)	Зверстано та підготовано до друку сертифікати за заявками: найкращі випускники – 9 шт інститут післядипломної освіти та заочного дистанційного навчання – 154 шт. 2 макети факультетських штандартів. Запропоновані ескізи мультиплікаційного персонажу Тимко.

Розвиток сучасних інформаційних технологій посідає провідне місце у діяльності університету. Особливу увагу приділено удосконаленню організації освітньої, наукової та культурної складових за допомогою інструментів веб-комунікацій.

Станом на 10 грудня 2021 року університет має понад 160 сайтів, що репрезентують його діяльність та забезпечують інформаційну підтримку залучення основних цільових аудиторій. Серед них – вебсайти університету, Вченої ради, вступної кампанії (для громадян України та іноземних громадян), наукової періодики, Центральної наукової бібліотеки, факультетів, навчально-наукових інститутів, кафедр, науково-дослідних інститутів, інших підрозділів, різноманітних проектів.

Університет співпрацює з Google Inc (пакет Google Apps for Education). Аналітичні дані свідчать, що університетська спільнота активновикористовує, зокрема, Google Календар, онлайн-сервіси для роботи з документами і зберігання файлів Google Документи та Google Диск, які дозволяють підтримувати та

розвивати веб комунікативну складову освітньо-наукового процесу. Студенти та викладачі широко використовують Google Клас. Наразі сервісом користуються понад 5 500 студентів денної та заочної форм навчання.

З 1 січня 2021 року підтримується корпоративна система Zoom для забезпечення навчального процесу в режимі відеоконференцій та проведення онлайн-заходів. Станом на 10 грудня 2021 року в системі зареєстровано 689 корпоративних облікових записів. За рік проведено 61 073 конференції, зараз активно користуються сервісом 531 представник університетської спільноти.

Стабільно розвивається корпоративна поштова служба (@karazin.ua), що налічує 15 538 облікових записів.

Центр зв'язків з громадськістю забезпечує змістовний супровід веб- сайтів університету та «Абітурієнт Каразінського», що полягає у створенні, підготовці до публікації та оприлюдненні контенту. Інформаційне наповнення вебресурсів університету здійснюється відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту». Репрезентовано матеріали, присвячені освітній та науковій роботам, фінансовій (кошторис, звіт про використання та надходження коштів, інформація щодо проведення тендерних процедур), адміністративно-господарчій діяльності та кадровим питанням (штатний розпис, вакантні посади) тощо. Окрім цього, систематичним є проведення моніторингу виконання встановлених вимог у контексті відкритості діяльності університету.

За 2021 рік на вебсайті університету оприлюднено 1 917 анонсів іновин українською, російською та англійською мовами, підготовлено та розміщено 182 фотозйомки ключових подій у житті університету. Розроблено та розміщено іміджевий контент (понад 80 матеріалів), що висвітлює досягнення, історію та життя університету. Окрім цього, розроблено графічні банери та тематичні репортажі до понад 70 заходів

(державні, професійні та університетські свята, пам'ятні дати), 135 графічних плашок для сайту університету, 140 графічних зображень для соціальних мереж, 51 шаблон для публікацій у соціальних мережах, 117 вітальних листівок, 105 графічних зображень для супроводу дня відкритих дверей онлайн та 125 – для онлайн-презентації магістерських програм, дизайн тесту на профорієнтацію для абітурієнтів (на сайті start.karazin.ua), розроблено дизайн та забезпечено верстку шаблонів «Онлайн розклад» для майбутнього підключення API до системи «Електронний університет», розроблено сайт для студентського містечка. Також було розроблено та запущено 2 стікерпаки у Telegram-каналі: університетський (752 користувачі встановили, 1001 раз використано) та про вакцинацію (119 користувачів встановили, 392 рази використано).

Для оперативного інформування громадськості щодо діяльності університету, зокрема наукових, освітніх та культурних заходів, програм підготовки, перебігу вступної кампанії університет представлено офіційними сторінками в таких соціальних мережах, як Facebook, Instagram, Telegram, TikTok та Youtube. Наразі у Facebook-сторінки 20652 користувачів (+ 1905 порівняно з минулим роком), в Instagram – 20800 (+ 3 900 порівняно з минулим роком), Telegram-канал для абітурієнтів StartKarazin – 2 283 (+ 478 порівняно з минулим роком), основний канал університету KarazinUniver – 5

294 (+ 1 544 порівняно з минулим роком) та TikTok – 3199. Зокрема, Instagram-сторінка університету у 2021 році посіла перше місце серед університетів України за кількістю підписників, Facebook-сторінка університету посідає 6-те місце за кількістю лайків (на період з кількістю 18180).

Канал університету на YouTube має понад 2860 підписників (+ 1100 порівняно з минулим роком). За рік відеоролики на YouTube подивилося 123,6 тис. разів. Загальний обсяг охоплення аудиторії за останні 3 місяці – 24,5 тисячі. У межах каналу розміщено понад 430 авторських матеріалів. У 2021 році було започатковано нову рубрику «У Каразінському» – відеоінтерв'ю з відомими експертами на тему глобальних проблем. Зокрема, було опубліковано інтерв'ю з клінічним імунологом Андрієм Волянським щодо проблематики вакцинації від

COVID-19 (3,6 тис. переглядів на YouTube). Викладено серію відео з виступами факультетів на конкурсі творчості першокурсників "Alma Mater" (18 відео, що збрало 30757 переглядів).

Репрезентація результатів наукової роботи університету у веб- середовищі забезпечується за допомогою вебсайту «Наукова періодика Каразінського університету» (periodicals.karazin.ua), що функціонує на базі видавничої вебплатформи Open Journal System. Зокрема платформа дозволяє проводити комплексну роботу з підготовки та оприлюднення періодичних видань, надає технічну інфраструктуру не лише для презентації у веб- середовищі журнальних статей, але й для забезпечення всеосяжного процесу редакційного керування, в тому числі подання статей, рецензування й індексації наукометричними базами. На поточний момент на вебсайті представлено 47 періодичних видань, що містять 853 випуски та понад 16600 статей.

Науковці та наукові колективи університету з метою вебпрезентації власної діяльності, оцінки стану і динаміки показників затребуваності, активності та індексу впливу, беруть участь у таких проєктах: Google Академія, ResearchGate, ResearcherID та Academia.edu. На поточний момент зареєстровано понад 2100 профілів.

Центр зв'язків з громадськістю спільно з університетською медіастудією забезпечував веб- та медіа-супровід виборчого процесу в контексті виборів ректора–2021.

Центром зв'язків з громадськістю забезпечено інформаційну кампанію вебсередовищі щодо святкування 217-річчя університету. Зокрема, організовано та проведено інтерактивні акції для студентів та працівників університету, що дозволили каразінській спільноті об'єднатися для святкування у дистанційному форматі.

Здійснено аналіз 148 вебсайтів кафедр для підготовки загально університетського рейтингу вебпрезентованості кафедр.

Проведено моніторинг належного функціонування вебсайтів факультетів та навчально-наукових інститутів у частині інформування абітурієнтів про вступ до університету. Також моніторинг здійснювався за такими індикаторами, як

наявність на сайті інформації про викладачів, наявність актуальної інформації щодо вступу, актуальних назв підрозділів та інформації про керівництво, актуальні новини, дизайн (сучасний інтерфейс).

Згідно з даними вебаналітичних систем, у 2021 році вебсайт університету відвідали майже 546 тис. користувачів, понад 3 млн переглядів. Аналіз свідчить про чисельність аудиторії вебсайту університету, який виконує функцію одного з найдієвіших інструментів комунікацій.

Спеціалізований вебсайт «Абітурієнт Каразінського» (start.karazin.ua) за 2021 рік відвідали майже 195 тис. користувачів, здійснивши понад 2 млн переглядів. З них 85,1 % є новими користувачами. Актуалізовано версію сайту 2021 року відповідно до вимог та положень умов і правил прийому.

У рейтингу присутності в інтернет-мережі Webometrics за січень 2021 року вебсайт університету посідає 2 550 місце у світі та десяте – в Україні.

З 1 грудня 2021 року до складу центру зв'язків з громадськістю було включено редакцію газети «Харківський університет». Газета «Харківський університет» забезпечує інформаційну діяльність у висвітлення життя університету, усіх його факультетів та інших структурних підрозділів, подій, що відбуваються в ньому.

Протягом 2021 року газета виходила регулярно (15 номерів за рік, з них 4 кольорові до університетських дат). Тираж у зв'язку з пандемією скорочено до 1000 кольорових святкових номерів та 500 чорно-білих друкованих примірників.

Цього року редакція піднімала найважливіші проблеми діяльності університетського колективу. Зокрема, з'явилися нові рубрики: «Назустріч 216-річчю університету», «Дистанційне навчання», «Назустріч 250-річчю В. Н. Каразіна», «Університетський учений», «Інвестиції в майбутнє», «Першокурсник-2021», «Вступна кампанія 2021», «Рейтинги», тощо. Впродовж року у кожному номері висвітлювалися найболючіші теми – успішності студентів під час дистанційного навчання, якість навчання та викладання, опубліковано багато інтерв'ю з завідувачами кафедр та деканами про роботу в онлайн-режимі на факультетах та підрозділах, про наукову діяльність, захисти дисертацій, досягнення наших університетських людей. Традиційно розміщено

ювілейні та пам'ятні дати як окремих особистостей, так і факультетів, підрозділів, опубліковано після святкування університетських івентів аналітичні репортажі з місця подій, як-от «Ніч науки», «Торжество розуму», «Alma mater», про відпочинок («Фігурівка», «Профком діє», «У профкомі викладачів» та ін.), практику студентів, публікації наших учених «Наукова продукція», про життя в гуртожитку, волонтерство, інклюзивність, соціальний захист тощо.

Газета приділяє увагу і просуванню у соціальних мережах: функціонує група у Facebook, що має 615 учасників.

Газета «Харківський університет» продовжує посідати переможні місця серед кращих вузівських багатотиражок України у журналістських конкурсах. Єдина в державі має державну нагороду – Почесну Грамоту Державного Комітету у справах преси, телебачення та радіомовлення України.

Створення навчального та науково-популярного контенту, університетських іміджевих медіапроектів, розроблення відеоконтенту з популяризації університету, посилення його іміджу, підтримку та розвиток бренду університету, створення медіаконтенту під час реалізації рекламних кампаній університету також забезпечує навчально-виробничу університетська медіастудія.

Протягом 2021 навчального року за сприяння навчально-виробничої університетської медіастудії було підготовлено понад 400 відео, серед яких тематичні репортажні відео, присвячені подіям, що відбувалися в університеті: святкування 216-ї річниці від відкриття університету, урочиста церемонія посвяти у студенти, відео з проведення «Ночі науки», промовідео про університет тощо.

У межах роботи, щодо залучення абітурієнтів університетська медіастудія забезпечувала проведення онлайнтрансляцій, онлайнмарафону

«Відкрий для себе Каразінський», онлайн-презентації магістерських програм Каразінського університету, етери інших загальноуніверситетських заходів в режимі онлайн – церемонію нагородження дипломантів і переможців конкурсу творчості «Альма матер-2021», «Голокост на теренах України: локальний (мікроісторичний), комеморативний та освітній виміри», «The IV

Congress of the Sociological Association of Ukraine» та багато інших.

Також медіастудія брала активну участь у масштабному міжнародному проєкті та підготувала відео віртуальної конференції «Україна–Італія: археологія і формування просторів історичної пам'яті», яка мала величезний успіх як в Україні, так і в Італії.

Важливим напрямом роботи було забезпечення запису повних відео та трансляція конференцій, ректорату, засідань Вченої ради університету, забезпечення Zoom-конференцій та записи повних відео захистів дисертацій (більше 30 захистів), повні відео виступів Каразінського студентського театру тощо.

Для висвітлення подій в університетських медіа співробітниками створювались репортажні відео, присвячені заходам, що відбувалися в університеті. Студією було підготовлено декілька відео до різних свят та урочистих подій («День Вишиванки», «День байбака» та ін.), співробітники студії також брали активну участь у підготовці відеопроєктів присвячених роковинам Чорнобильської трагедії, Голодомору тощо.

Університетська медіастудія активно співпрацювала із іншими підрозділами університету. В результаті було підготовано рекламні відео юридичного, медичного, хімічного, фізичного та інших факультетів.

Протягом року було створено серію відео для хору, симуляційного центру медичної підготовки медичного факультету, спортивного комплексу «Уніфехт».

У межах підготовки спеціалістів у сфері масових комунікацій та медіа, на базі медіастудії у 2021 році співробітниками викладалися курси «Технології створення аудіо та відео контенту», «Мобільний медіаконтент» та ін. Разом з цим, надавалася фахова допомога студентам у реалізації власних програм («Откривашка», «Faces», «Присутствие»).

XI. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Видавництво університету забезпечує видавничою продукцією структурні підрозділи та загальноуніверситетські служби. Діяльність спрямована на популяризацію результатів науково-дослідних робіт співробітників і здобувачів вищої освіти, забезпечення освітнього процесу всіма видами навчальних і наукових видань, випуск інформаційної, рекламної, бланкової та інших видів продукції.

Відповідно до покладених завдань, Видавництво виконує такі функції:

- проводить методичну та консультативну роботу з кафедрами та іншими підрозділами університету з питань випуску літератури, формує на основі заявок факультетів/інститутів перспективний план з питань видання літератури та іншої поліграфічної продукції;

- організовує необхідні експертизи всіх видаваних університетом матеріалів на відповідність вимогам чинних законодавчих і нормативних документів з видавничої діяльності;

- здійснює редакційну та виробничо-видавничу підготовку рукописів до випуску;

- організовує контроль якості видаваної літератури, в тому числі якості поліграфічного виконання, проводить аналіз видавничої діяльності;

- визначає технологію видавничого процесу;

- організовує виробництво, накопичення і поширення інформаційних продуктів і послуг;

- проводить роботу з підвищення кваліфікації редакційно-операторського персоналу, освоює сучасну інформаційно-видавничу техніку і технологію;

- веде облік результатів своєї діяльності, в установленому порядку готує оперативні і статистичні звіти з видавничої діяльності.

Протягом навчального року здійснювався комплекс заходів з організації процесу грифування створених в університеті навчальних та наукових видань. Всі роботи в обов'язковому порядку проходили перевірку щодо наявності запозичень з інших документів за допомогою антиплагіатних онлайн-систем.

Для надання грифа «Затверджено до друку рішенням Вченої ради» всі рукописи навчальних і наукових видань, що надійшли до Видавництва, пройшли Експертну раду університету (голова ради – М. О. Мchedlov-Петросян), і тільки після отримання позитивної рецензії профільного рецензента зі складу Експертної ради щодо змістового наповнення та відповідності освітніх стандартів рукопис подається на затвердження. Для отримання грифа «Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради» методичні видання пройшли експертизу в Науково-методичній раді університету.

На етапах редакційно-видавничої діяльності здійснено редагування 1165 авторських аркушів, їх додрукарська підготовка (редагування текстових матеріалів, розроблено і остаточно відкориговано оригінал-макети навчальних та наукових видань, оформлено дизайн-макети) відповідно до вимог ДСТУ, підготовлено до видання 277 найменувань літератури.

Сумарний обсяг виданої літератури у 2021 році склав 1132 ум. друк. арк., опубліковано 25 навчальних посібників, 22 монографії, 28 збірок матеріалів і тез наукових конференцій, 79 випусків наукових періодичних видань (табл.11.1). Видання отримували міжнародний стандартний номер книги ISBN.

Таблиця 11.1

Випуск видань

Вид	Кількість видань за 2021 р.
Навчальні посібники та підручники	25
Монографії	22
Методична література	230
Періодичні видання ХНУ імені В. Н. Каразіна (друковані)	79
Збірники матеріалів, тез наукових конференцій	28

Зберігається тенденція щодо скорочення середньої тиражності замовлень, але кількість найменувань продукції, що випускається Видавництвом, зростає.

Видавництво здійснює випуск друкованої продукції за основними напрямками: книжково-журнальна продукція, бланкова продукція для забезпечення функціонування університету та навчального процесу, кольорова продукція на замовлення структурних підрозділів університету. Здійснюється супровід, верстання та друк науково-популярного журналу «UNIVERSITATES. Наука та просвіта».

Окремою ланкою роботи видавництва є підготовка, персоналізація та друк дипломів про вищу освіту та додатків до них у кількості близько 4500 шт. На виконання Наказу Міністерства освіти і науки України від 25.01.2021 року № 102, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.01.2021 року за № 122/35744 «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки», розроблений дизайн (макет) форм дипломів про вищу освіту (затверджені Рішенням Вченої ради від 22.02.2021 р.) та додатка до диплома, дизайн диплома ступеня доктора філософії (PhD) (затверджений Рішенням Вченої ради від 29.03.2021 р.) та додатка до диплома, участь у розробці «Положення про порядок замовлення, друку, видачі та обліку документів про ступінь доктора філософії в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна». Надруковані бланки документів про вищу освіту (за договором) із захисною технологією друку.

У зв'язку із суттєвими змінами наповнення та заповнення бланків, спеціалістами Видавництва внесено зміни до програмних продуктів та розроблено оновлений алгоритм здійснення всіх видів контролю (додрукарський, друкарський, загальний) на кожному етапі згідно з процедурою друку документів про вищу освіту.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2002 року № 608 «Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів» за звітний період розіслано майже 1216 примірників видань за 16 адресами.

І надалі залишається актуальною проблема виходу у світ видань, які не пройшли належної експертизи, не отримали відповідні грифи «Затверджено до

друку рішенням Вченої ради / Науково-методичної ради» і згідно з «Положенням про видавничу діяльність у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна» та не враховуються при звітуванні науково-педагогічних і наукових працівників.

Наразі, одним з пріоритетних завдань є розробка комплексу заходів щодо стандартизації і нормативного регулювання редакційно-видавничої діяльності як у традиційному паперовому форматі, так і у електронному середовищі на всіх етапах від авторського оригіналу до публікації.

Вагоме місце займає наповнення, підтримка, просування сайту Видавництва (<https://karazinbook.com/>). На сьогодні доступна інформація про книжкові видання 2014–2021 рр., які надруковані у Видавництві.

Важливим напрямом діяльності Видавництва є випуск наукової періодики, тематична спрямованість якої відповідає роботі його структурних підрозділів (табл. 11.2).

Таблиця 11.2

Список періодичних видань у 2021 році

№	Структурні підрозділи	Періодичні видання (кількість назв)		
		Загальна кількість	з них фахові	з них не фахові
1	Біологічний	1	1	
2	Геології, географії, рекреації і туризму	3	3	
3	ННІ екології	3	2	1
4	Економічний	2	2	
5	Іноземних мов	3	2	1
6	Історичний	3	1	2
7	Комп'ютерних наук	2	1	1
8	Медичний	3	3	
9	Математики і інформатики	1	1	
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	1	1	
11	Психології	3	3	
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	3	3	
13	Соціологічний	3	2	1
14	ННІ «Фізико-технічний факультет»	1	1	
15	Фізичний	1	1	

16	Філологічний	3	2	1
17	Філософський	4	4	
18	Хімічний	1	1	
19	Юридичний	1	1	
20	ННІ міжнародної освіти	1	1	
21	Загальноуніверситетські	2		2
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	1		1
	Разом	46	36	10

До Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися статті та результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України), наразі включено 36 періодичних фахових видань Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у 16 галузях наук з 40 спеціальностей (табл. 11.3).

Таблиця 11.3

Перелік наукових фахових видань

Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019 року

Наказ Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 року

Наказ Міністерства освіти і науки України № 627 від 14.05.2020 року

Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020 року

Наказ Міністерства освіти і науки України № 1188 від 24.09.2020 року

Наказ Міністерства освіти і науки України № 1471 від 26.11.2020 року

№ з/п	Назва	Категорія	Галузь науки	Спеціальності	Дата включення
1	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Геологія. Географія. Екологія» Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Geology. Geography. Ecology»	А	географічні геологічні	103 Науки про Землю 106 Географія	28.12.2019
2	Східно-європейський фізичний журнал East European Journal of Physics	А	фізико- математичні	104 Фізика та астрономія 105 Прикладна фізика та наноматеріали	28.12.2019
3	Біофізичний вісник	Б	біологічні фізико- математичні технічні	091 Біологія 104 Фізика та астрономія 105 Прикладна фізика та наноматеріали 163 Біомедична інженерія	28.12.2019
4	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Біологія» The journal of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Biology»	Б	біологічні	091 Біологія	28.12.2019
5	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Хімія» Kharkiv University Bulletin Chemical series	Б	хімічні	102 Хімія	28.12.2019
6	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Математика, прикладна математика і механіка»	Б	фізико- математичні	111 Математика 113 Прикладна математика	28.12.2019
7	Часопис соціально-економічної географії	Б	географічні	103 Науки про Землю 106 Географія	28.12.2019

8	Когніція, комунікація, дискурс Cognition, communication, discourse	Б	філологічні	035 Філологія	28.12.2019
9	Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки	Б	педагогічні	011 Освітні, педагогічні науки 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	17.03.2020
10	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право» Вестник Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. Серия «Право» The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Law	Б	юридичні	081 Право 262 Правоохоронна діяльність 293 Міжнародне право	17.03.2020
11	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»	Б	економічні	051 Економіка 073 Менеджмент 292 Міжнародні економічні відносини	17.03.2020
12	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Економічна» Bulletin of V. N. Karazin Kharkiv national University Economic Series	Б	економічні	051 Економіка 72 Фінанси, банківська справа та страхування 73 Менеджмент	17.03.2020
13	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов»	Б	педагогічні філологічні	011 Освітні, педагогічні науки 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) 035 Філологія	17.03.2020
14	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки»	Б	історичні	032 Історія та археологія	17.03.2020
15	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Історія»	Б	історичні	032 Історія та археологія	17.03.2020
16	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Екологія» Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Ecology» Вестник Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина «Экология»	Б	географічні біологічні	091 Біологія 101 Екологія 103 Науки про Землю	17.03.2020

17	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Фізика»	Б	фізико-математичні	104 Фізика та астрономія	17.03.2020
18	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Математичне моделювання. Інформаційні технології. Автоматизовані системи управління»	Б	технічні	113 Прикладна математика 122 Комп'ютерні науки 123 Комп'ютерна інженерія 125 Кібербезпека	17.03.2020
19	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «Філософія. Філософські перипетії» Вестник Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина. Серия «Философия. Философские перипетии» The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Philosophy. Philosophical Peripetias	Б	філософські	033 Філософія	17.03.2020
20	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи» Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Sociological studies of contemporary society: methodology, theory, methods»	Б	соціологічні	054 Соціологія	17.03.2020
21	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Філологія»	Б	філологічні	035 Філологія	17.03.2020
22	Людина та довкілля. Проблеми неоекології	Б	географічні	101 Екологія 103 Науки про Землю 201 Агрономія 205 Лісове господарство	17.03.2020
23	Проблеми безперервної географічної освіти і картографії	Б	географічні	103 Науки про Землю 106 Географія	17.03.2020
24	Психіатрія, неврологія та медична психологія Психиатрия, неврология и медицинская психология Psychiatry, Neurology and Medical Psychology	Б	медичні психологічні	222 Медицина 225 Медична психологія 053 Психологія	17.03.2020 14.05.2020
25	Філологічні трактати	Б	філологічні	035 Філологія	17.03.2020
26	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Питання політології»	Б	політичні	052 Політологія	14.05.2020
27	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Теорія культури і філософія науки»	Б	філософські	033 Філософія	14.05.2020
28	Психологічне консультування і психотерапія Психологическое консультирование и психотерапия Psychological counseling and psychotherapy	Б	психологічні	053 Психологія	14.05.2020

29	Соціальна економіка Социальная экономика Social economics	Б	економічні	051 Економіка 72 Фінанси, банківська справа та страхування 73 Менеджмент 75 Маркетинг 76 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	17.03.2020
30	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Медицина» Вестник Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина серия «Медицина» The journal of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Medicine»	Б	медичні	222 Медицина	02.07.2020
31	Фотобіологія та фотомедицина	Б	біологічні технічні медичні	091 Біологія 163 Біомедична інженерія 222 Медицина	02.07.2020
32	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Психологія»	Б	психологічні	053 Психологія	02.07.2020
33	Наукові записки кафедри педагогіки Научные записки кафедры педагогики Scientific notes of the pedagogical department	Б	педагогічні	11 Освітні, педагогічні науки 12 Дошкільна освіта 13 Початкова освіта 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	02.07.2020
34	Український соціологічний журнал Ukrainian sociological journal Украинский социологический журнал	Б	соціологічні	054 Соціологія	02.07.2020
35	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Радіофізика та електроніка» Visnyk of V.N. Karazin Kharkiv National University series «Radiophysics and Electronics»	Б	фізико-математичні	104 Фізика та астрономія 105 Прикладна фізика та наноматеріали	24.09.2020
36	Актуальні проблеми сучасної медицини Actual problems of modern medicine	Б	медичні	222 Медицина 224 Технології медичної діагностики та лікування 228 Педіатрія 229 Громадське здоров'я	26.11.2020

У 2021 році Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна став засновником нового друкованого ЗМІ «Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку». У співробітництві із редакційною колегією організовано процес отримання Свідоцтва про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку» (Свідоцтво від 31.03.2021 р.).

Кожного року тиражується близько 80 номерів видань відповідно до заявленої періодичності. Труднощі, пов'язані із браком коштів та недостатньою кількістю матеріалів, вирішуються завдяки злагодженій роботі Видавництва, редакційних колегій та керівництва університету. Здійснюється обов'язкова розсилка періодичних видань відповідно до додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2002 року № 608 «Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів» за новою оптимізованою схемою.

Проводиться кропітка робота Видавництва у конструктивному діалозі з редакційними колегіями щодо досягнення відповідності вимогам Наказу Міністерства освіти і науки від 18.11.2020 року № 1437 «Про внесення змін до Порядку формування Переліку наукових фахових видань, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 січня 2018 року № 32» та дотримання сучасних вимог до періодичних видань за такими критеріями:

- забезпечення заявленої періодичності видань;
- підвищення якості контенту видань за рахунок втілення нових стандартів процесу рецензування оцінки та вимог до наданих статей;
- вдосконалення складу редакційних колегій відповідно до нових вимог «ПОРЯДКУ формування Переліку наукових видань України» та критеріїв наукометричних баз;
- розширення «географії» авторів, заохочення до міжнародних колаборацій в публікаціях журналу з метою інтеграції видань до міжнародного академічного простору;
- культура цитування, покращення якості списків літератури з урахуванням міжнародних норм оформлення бібліографічних списків та вимог провідних наукометричних баз;

- комплексний аналіз наукометричних показників наукових періодичних видань університету для вивчення динаміки розвитку журналів.

Завдяки різноманітним комбінаціям компетенцій, здібностей та ресурсів підвищується ефективність роботи видавництва, розширюється спектр послуг та покращується якість виготовленої продукції.

Для злагодженої, результативної та ефективної роботи Видавництва на наступний навчальний рік із забезпечення освітнього процесу, наукової та науково-дослідної роботи, поширення знання серед світової наукової спільноти перспективними є такі напрямки роботи:

- виконання заходів, що спрямовані на поліпшення якості та скорочення терміну редакційної підготовки рукописів до видання;

- методична та консультативна робота з факультетами, кафедрами, бібліотекою та іншими підрозділами університету з питань випуску літератури;

- коригування спільно з кафедрами плану видань на 2021/2022 навчальний рік щодо випуску літератури та ефективного забезпечення дисциплін навчальною літературою;

- ефективне використання коштів, що призначені для видавничої діяльності університету;

- методична, інформаційна, функціональна та аналітична підтримка журналів з метою підвищення їх рівня та відповідності високим вимогам і стандартам при включенні до міжнародних наукометричних баз наукових видань;

- забезпечення сучасного рівня поліграфічних послуг університету.

ХІІ. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Таблиця 12.1

Загальний обсяг надходжень протягом 2019–2021 рр., млн грн

	2019	2020	2021
Загальний фонд	<u>271,085</u>	<u>299,008</u>	<u>354,612</u>
Спеціальний фонд, у тому числі	<u>388,709</u>	<u>469,809</u>	<u>550,665</u>
<i>Залишок коштів на початок року</i>	<i><u>439,971</u></i>	<i><u>199,448</u></i>	<i><u>230,739</u></i>
<i>Надходження від плати за навчання та додаткових платних освітніх послуг</i>	351,711	438,971	511,995
<i>Надходження від додаткової (господарської) діяльності</i>	34,174	29,034	37,312
<i>Плата за оренду майна</i>	2,824	1,804	1,358

Під час формування бюджету університету в 2021 році значна увага приділялася збільшенню надходжень до спеціального фонду, враховуючи той факт, що бюджетні асигнування загального фонду не покривають у повному обсязі видатки університету. Слід зазначити, що в 2021 році відбулося зростання надходжень до загального фонду бюджету університету згідно зі змінами Міністерства освіти і науки України до розпису бюджетних призначень: по-перше, на виплату заробітної плати у зв'язку зі збільшенням посадових окладів науково-педагогічного та іншого персоналу, на оплату комунальних послуг та енергоносіїв; по-друге, через отримання додаткових коштів на виконання п. 32 Формули розподілу видатків Державного бюджету на вищу освіту між закладами вищої освіти, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 року № 1146 «Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності», і склало 354,612 млн. грн. (у 2020 році – 299,008 млн. грн.). Відповідно до затвердженої Формули розподілу фінансування університет отримав додатково 26 млн. 277 тис. грн. (частину бюджетних асигнувань було спрямовано на стимулюючі виплати працівникам університету – 3 млн. 660 тис. грн., іншу – на придбання товарів та оплату послуг – 22 млн. 6 тис. грн.).

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 16 березня 2021 року № 316 «Про реорганізацію закладів освіти» щодо реорганізації Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України шляхом приєднання до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна в 2021 році введено новий структурний підрозділ – Навчально-науковий інститут «Інститут державного управління». В результаті бюджет Університету додатково отримав 7 млн. 510 тис. грн. за загальним фондом і 2 млн. 800 тис. грн. за спеціальним фондом.

Відповідно до фінансового звіту перехідний залишок коштів за спеціальним фондом університету на початок 2021 року склав 230,739 млн. грн. У 2020 році цей показник складав 199,448 млн. грн. Це пов'язане з великим обсягом фінансування у 2020 році ремонтно-будівельних робіт, придбанням обладнання, грошовими виплатами працівникам університету.

Обсяг надходжень коштів до спеціального фонду університету у 2020 році становив 469 млн. 809 тис. грн. У 2021 році сума склала 550 млн. 665 тис. грн.

Отже, загальний обсяг бюджету університету за 2021 рік склав 1136,02 млн. грн., що на 17,33% перевищує загальний обсяг фінансування 2020 року (968,27 млн. грн.). З 01.01.2021 та з 01.12.2021 відбулося підвищення посадових окладів і мінімальної заробітної плати працівників, що значно збільшило видатки університету на оплату праці і, безперечно, накладає певні обмеження на фінансування проєктів Стратегії розвитку університету до 2025 року.

У звітному періоді зросла середньомісячна заробітна плата науково-педагогічних та інших працівників, що зумовлено підвищенням в січні поточного року посадових окладів на 20% та мінімальної заробітної плати з 5000 грн. до 6000 грн., у грудні – з 6000 грн. до 6500 грн. та сум щомісячної індексації заробітної плати відповідно до рішень Кабінету Міністрів України, а також встановленням стимулюючих надбавок працівникам університету. Слід зазначити, що протягом звітного періоду велику увагу було приділено змінам

до Колективного договору щодо матеріального заохочення та преміювання працівників університету.

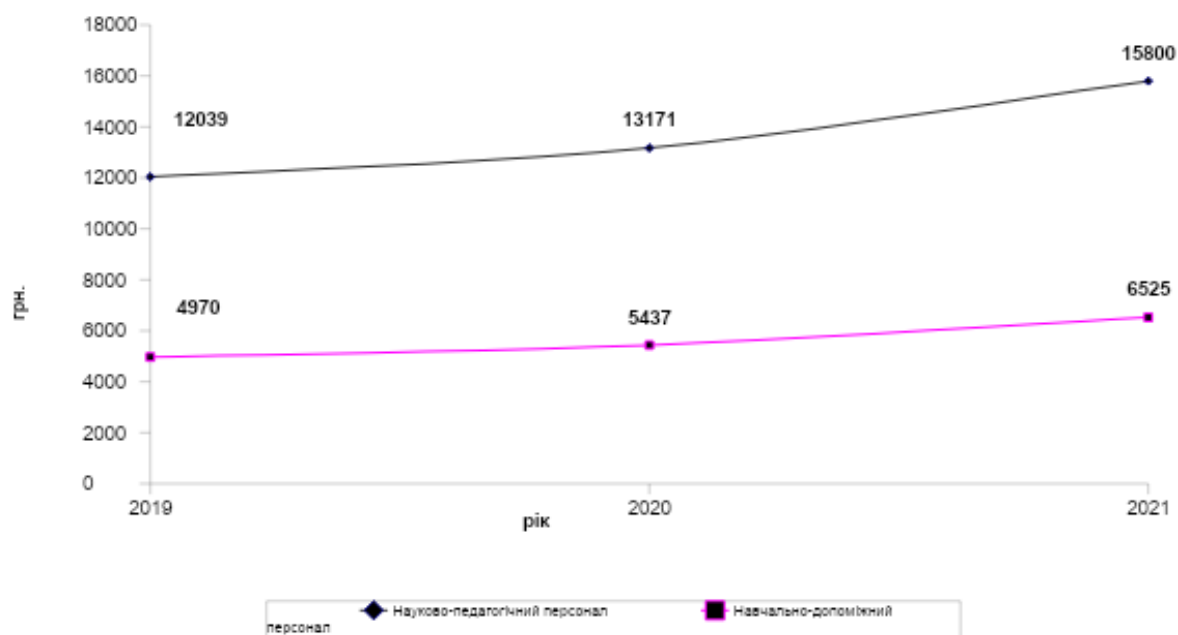

Рис. 12.1 Середньомісячна заробітна плата у 2019-2021 роках

Важливо підкреслити, що всі фінансові витрати здійснюються відповідно до кошторису, плану закупівель, під контролем бюджетної комісії університету, з неухильним дотриманням тендерних та інших процедур.

ХІІІ. ВИКОНАННЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ, А ТАКОЖ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ

Протягом 2021 року адміністрація університету разом із профспілками дбала про посилення соціального захисту працівників університету. Прийнято зміни та доповнення на 2021 рік до Колективного договору на 2020–2024 роки, який відображає економічні реалії сьогодення.

Узгоджено «Комплексні заходи з охорони праці та техніки безпеки у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна на 2021 рік» в обсязі 1071,0 тис. грн. Щорічно проводиться атестація робочих місць із важкими та шкідливими умовами праці, за результатами якої працівники отримують надбавки до заробітної плати, додаткові відпустки до 7 календарних днів та інше. На атестацію робочих місць витрачено 25,0 тис. грн.

Співробітники, які працюють у шкідливих умовах, щорічно проходять медогляд: у 2021 році на це витрачено 149,0 тис. грн.

Здійснюється підвищена оплата за роботи у важких та шкідливих умовах. У разі шкідливих умов праці працівники мають право на скорочену тривалість робочого тижня. За результатами проведеної атестації робочих місць умови праці можуть бути визнані особливо важкими й особливо шкідливими. Таким співробітникам встановлено доплату до посадового окладу до 24 %, додаткову відпустку, скорочено тривалість робочого тижня. За звітний період такі доплати склали 5,063 млн грн.

Велика увага приділяється економічному стимулюванню якісної та напруженої праці: за звітний період надбавок та доплат працівникам виплачено 23,9 млн грн; премій – 12,7 млн грн.

Виплати за почесні звання «Заслужений діяч науки», «Заслужений майстер спорту», інші почесні звання склали 437,0 тис. грн.

Великою повагою користуються наші ветерани: до знаменних дат ветеранам Другої світової війни та учасникам АТО виплачено премій у сумі 126,0 тис. грн, а з профбюджету – 9,0 тис. грн; заохочення до ювілеїв склали

791,0 тис. грн.

На матеріальну допомогу співробітникам у 2021 році виділено 1,8 млн грн. з бюджету університету, а з профбюджету – 1,6 млн грн. У тому числі 198 працівників, які перехворіли на COVID-19, отримали від профспілкового комітету допомогу на суму 427,0 тис. грн. 5 працівників з важким перебігом хвороби отримали від обласного комітету профспілки допомогу на суму 12,5 тис. грн.

Під контролем адміністрації і профспілок постійно перебуває і організація громадського харчування в університеті. Адміністрація веде конструктивний діалог з орендарями пунктів харчування щодо оптимізації цін та розширення асортименту.

Не залишається поза увагою організація лікування та відпочинку співробітників університету. Надано дотації з профспілкового бюджету до 37 санаторних путівок.

До баз відпочинку на Чорноморському узбережжі надано 107 путівок. До дитячих оздоровчих таборів видано 66 путівок.

Працівники університету та члени їхніх сімей отримали 185 путівок до спортивно-оздоровчого табору «Фігурівка».

Соціальний захист, стипендіальне забезпечення, проживання у гуртожитках, дозвілля та оздоровлення реалізуються спільно з профспілковою організацією студентів, аспірантів і докторантів та відповідними структурними підрозділами університету.

За звітний період студенти Каразінського університету денної форми навчання за державним замовленням вчасно і в повному обсязі отримували академічні та соціальні стипендії.

З метою покращення матеріального стану студентів здійснювалися виплати за рахунок коштів, отриманих від розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів університету на вкладному (депозитному) рахунку в банку на загальну суму 190 тис. грн.

Крім того, за звітний період за рахунок коштів університету було здійснено виплату матеріальної допомоги особам з-поміж дітей-сиріт та дітей,

позбавлених батьківського піклування для придбання навчальної літератури на загальну суму 909135 грн. Також була надана матеріальна допомога у зв'язку з необхідністю лікування та подальшого обстеження на загальну суму 5000 грн.

Упродовж навчального року за рахунок коштів профспілкової організації було надано виплати студентам-членам профспілки з-поміж вразливих категорій населення на загальну суму 311625 грн, з них 96 студентів, які захворіли на Covid-19, отримали допомогу на загальну суму 101760 грн. Під час канікул профспілковою організацією було проведено щорічне оздоровлення 174 студенти, зокрема взимку базу відпочинку "Тиса" (Івано-Франківська область, смт Ясіня) відвідали 56 студентів, влітку оздоровилися 118 студентів, із них 53 студенти поїхали в спортивно-оздоровчий табір «Фігурівка», у зв'язку з цим було здійснено виплати на оздоровлення на загальну суму 201967 грн.

Реалізація права студентів на пільговий проїзд відбувається із залученням активу профспілкової організації студентів. На сьогодні оформлено 2658 пільгових карток для студентів 1 курсу бакалавріату та 1 курсу магістратури. Загальне охоплення пільговим проїздом у міському електротранспорті сягає 79,9% студентів.

Сума сплати на проживання студентів у гуртожитку становить 520 грн на місяць, відповідно до Наказу МОНУ, МФУ, МОЗУ від 28.03.2011 р. № 284/423/173.

Безперервно проводиться оформлення субсидій для сплати житлово-комунальних послуг студентами, які мешкають у гуртожитках. Профспілкова організація студентів надає консультаційні послуги щодо процедури їхнього оформлення. Разом за звітний період було оформлено 513 субсидій.

Органи студентського самоврядування, профспілок та громадських організацій беруть активну участь у житті університету. Їхні представники – учасники засідань вчених рад, ректорату, стипендіальних комісій, делегати Конференції трудового колективу. Лідери органів студентського самоврядування активно залучені до організації процесу забезпечення якості освіти для студентів. У звітний період вони взяли участь у роботі акредитаційних експертиз НАЗЯВО.

В університеті було проведено культурні, спортивні та освітні заходи, більшість із яких через пандемію проходили в онлайн-форматі – такі, як: Дні факультетів, зустрічі з першокурсниками, святкування Міжнародного Дня студента, а також тренінги, воркшопи та інші. За підтримки ННІ

«Каразінський банківський інститут» профспілковій організації вдалося організувати Чемпіонат Каразінського університету з гри «Життєвий капітал», де студенти отримали можливість розвинути свої навички у фінансовій сфері. Більш того, відбувся щорічний конкурс творчості між студентами першого та другого курсів «Альма матер», за результатами якого члени журі відзначили всіх учасників пам'ятними дипломами та подарунками.

З березня 2021 року розпочалася активна співпраця з творчими об'єднанням Inakshe, яке реалізує свою творчу діяльність у Каразінському університеті.

У межах святкування 217-ї річниці від дня заснування Каразінського університету було проведено низку онлайн- та офлайн-заходів: караоке-тусуз конкурсами й призами, різноманітні онлайн-розіграші та вікторини.

Профспілковий проєкт "Karazin Student's Card" уже шостий рік поспіль має попит у студентів університету. У цьому році кількість наших партнерів сягає 52, серед них – різноманітні кафе, магазини, розважальні центри та інші заклади. Цьогоріч профспілкову карту оформили більш ніж 900 студентів, проте більшість із них не змогли скористатися цими знижками через пандемію та карантинні обмеження, оскільки були за межами міста Харкова, де перебуває переважна більшість партнерів.

Не припиняв свою роботу й студентський клуб "Karazin Student Hall", у якому створено всі умови для комфортного проведення часу – як для відпочинку, так і для навчання. Упродовж навчального року в приміщенні клубу було проведено велику кількість заходів, спрямованих на урізноманітнення буденного життя студентів.

XIV. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ І ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

За 2021 рік господарські та інженерні служби університету проводили роботу з підготовки матеріальної бази навчальних корпусів, лабораторій, баз практик та житлового фонду з метою удосконалення та покращення умов освітнього процесу та побуту для здобувачів освіти та співробітників університету.

Службою головного інженера здійснено виконання плану заходів та спеціальних робіт, пов'язаних з реконструкцією та ремонтом інженерних мереж з підготовки університету до роботи в осінньо-зимовий період 2021/2022 рр.

Відділом капітального будівництва, реконструкції та поточного ремонту протягом 2021 року виконувались роботи з реконструкції, капітального та поточного ремонту на загальну суму 18 381,74 тис. грн.: по капітальному і реставраційному ремонту – 12 439,64 тис. грн., поточному ремонту – 5 942,10 тис. грн. на об'єктах університету:

- м. Свободи, 6, навчальний корпус № 2 – ремонт аудиторії № 584;
 - м. Свободи, 6, навчальний корпус № 1 – ремонт приміщень першого поверху;
 - м. Свободи, 4, навчальний корпус № 14 – реставраційний ремонт опалення, водопостачання, каналізації;
 - вул. Отакара Яроша, 12, гуртожиток № 10 – капітальний ремонт блоку № 2, п'ятий поверх;
 - вул. Академіка Вальтера, 14 – ремонт запасних виходів, заміна вікон;
 - пров. Отакара Яроша, 13 – капітальний ремонт четвертого поверху;
 - вул. Мироносицька, 1 – реставраційний ремонт покрівлі будівлі;
- ремонт аудиторій №№ 4.5, 4.7, 4.11, 4.14, санвузлів 4-го поверху;
- СК «Каразинський» - ремонт душових.

Частина робіт з ремонту системи опалення тенісного клубу «Унікорт», водовідведення та часткового ремонту аварійних ділянок покрівлі навчальних корпусів за адресами м. Свободи, 4 та м. Свободи, 6 були виконані як благодійна

допомога університету.

У подальшому особлива увага буде приділятися ремонтним роботам покрівель, мереж водо-, тепло- та електропостачання, а також завершенню вже розпочатих робіт.

Окремо будуть проводитися роботи з вдосконалення енергоефективності та енергозбереження будівель університету.

Ремонтно-будівельною службою університету власними силами виконано ремонтні роботи у 96 приміщеннях майже всіх підрозділів університету на загальну суму 2 500 тис. грн. Загальна площа відремонтованих стін та стель склала 9 198 м², підлог із лінолеуму – 618 м², підлог із плитки – 132 м².

Експлуатаційно-технічним відділом у 2021 році виконано договори на загальну суму 581988,98 грн:

- перевірка та прочищення димових і вентиляційних каналів протяжністю 1124 п. м. від газових приладів – 36818,00 грн.;
- ремонт і технічне обслуговування вимірювальних, випробувальних і контрольних приладів – 49990,00 грн.;
- ремонт і технічне обслуговування систем центрального опалення – 185200,00 грн.;
- перевірка пожежних кранів, виготовлення стендів з охорони праці для обладнання інформаційних стендів в приміщеннях теплових пунктів і газових котелень – 50029,85 грн.;
- технічне обслуговування та періодичний контроль вогнегасників – 49998,00 грн.;
- поточний ремонт та очищення каналізаційної мережі загальною протяжністю 176,0 п. м. з вибіркою каналізаційних колодязів у кількості 17 одиниць – 49850,00 грн. прилади для вимірювання витрати, рівня тиску рідин і газів та їх поточний ремонт – 26691,00 грн.;
- заповнення форм енергетичного паспорту університету, розрахунок норм питомих витрат поливно-енергетичних ресурсів, екологічний менеджмент – 91412,13 грн.;
- збирання, зберігання та перевезення для подальшої передачі на

утилізацію та знешкодження небезпечних відходів хімічних реактивів відпрацьованих люмінесцентних ламп та моніторів – 42000,00 грн.

Відділом постачання за 2021 рік у електронній системі державних закупівель ProZorro було розміщено 195 оголошень на загальну суму 105 470 093,06 грн., проведено 500 закупівель без використання електронної системи на загальну суму 19 365 038,80 грн. Загальна вартість укладених договорів склала 78 054 686,22 грн., загальна економія коштів склала 2 669 157,10 грн.

Службою головного енергетика за 2021 рік були виконані роботи:

- з відновлення резервного електропостачання котельні у корпусі за адресою: проспект Курчатова, 31;
- ремонту і відновлення пошкодженого електрокабелю КЛ-6 кВТ ТП-348 на РФО в м. Зміїв та проведене технічне обслуговування;
- у корпусі за адресою майдан Свободи, 6 в навчальних кімнатах 187-Б, 454-Г, 454-Д та 554 проведено реконструкцію мережі живлення, а в аудиторіях 454-Г та 454-Д додатково замінені світильники на світлодіодні панелі;
- у корпусі за адресою майдан Свободи, 4 у кімнатах 2-84, 2-96, 3-21, 3-23, 3-97, 5-102 були замінені електричні мережі, кабелі живлення, електричні шафи, електроосвітлювальна арматура та захисна апаратура;
- проведено заміну ламп розжарювання на енергозберігаючі світлодіодні;
- підготовка баз практики та відпочинку до літнього сезону 2021 року;
- заміну труб сталевих, пластикових діаметром від 15 до 100 мм загальною протяжністю 1110 п. м.;
- заміну каналізаційних труб діаметром від 50 до 110 мм загальною протяжністю 480 п. м.;
- заміну запірної арматури, кранів, вентилів та змішувачів діаметром від 15 до 100 мм у кількості 375 од.;
- заміну 410 секцій опалювальних приладів;
- заміну сантехнічного обладнання;
- постійно проводились роботи всі необхідні роботи з підтримки мереж

у належному стані.

За 2021 рік автотранспортним підрозділом виконані всі поставлені задачі з перевезення вантажів та людей. В автотранспортному підрозділі виконувались роботи з підтримання автотранспорту в технічно-справному стані, роботи із санітарної обробці автобусів і легкових автомобілів.

Господарчою службою протягом 2021 року щоденно проводилась робота з підтримання належного стану приміщень університету та прилеглої до будівель території.

На виконання Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» ст.11, 29; наказу МОН України від 16.03.2020р. № 406 «Про організаційні заходи для запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби, спричиненої короною вірусом 2019-nCoV», наказу від 15.04.2020 р.

№2401-1/153 «Про встановлення простою на період карантину» проводилась щоденна робота з профілактики і упередження розповсюдження інфекції у навчальних, лабораторних приміщеннях, коридорах, фойє, кабінах ліфтів, поручнів сходових клітин, тощо. Всього витрати на ці цілі склали понад 70,0 тис. грн.

Проведено закупівлю господарського інвентарю, миючих та дезінфікуючих засобів, в тому числі на протиепідемічні заходи:

- маски захисні – 10,0 тис. шт.,
- антисептичний розчин – 250 л.;
- медичні рукавички – 450 пар.;
- захисні екрани – 83 шт.;
- безконтактні термометри – 14 шт.;
- лампи бактерицидні – 5 шт.;
- хлорне вапно та інші дезінфікуючі засоби на суму понад 55,0 тис.грн.

Проведено заходи щодо облаштування двох великих пунктів вакцинації на території Головного та Північного навчальних корпусів університету.

У 2021 році в студентському містечку було проведено повну інвентаризацію місць та мешканців, створено електронну базу місць і мешканців з онлайн доступом всіх відповідальних за поселення на факультетах і інститутах

до інформації, що змінюється в реальному часі.

Необхідно зауважити, що не зважаючи на наявність більш ніж 750 вільних місць у гуртожитках (станом на 01.12.2021 р.) понад 700 здобувачів вищої освіти вимушені мешкати у гуртожитках інших ЗВО міста Харкова. Це насамперед пов'язано із специфічним процесом набору іноземних студентів та необхідністю бронювання для них місць. На 2022 рік заплановано роботу з розширення власних місць для проживання шляхом збільшення гуртожитків та введення в експлуатацію відремонтованих кімнат.

Поселення здобувачів вищої освіти у 2021/2022 навчальному році було організовано та проведено протягом серпня, що дозволило розвести потоки та уникнути напруження під час заселення та оформлення документів. У рамках виконання стратегії розвитку Каразінського університету було здійснено закупівлю та розподілено між факультетами та інститутами 120 смарт-панелей Skyworth 55G3AI, які вже з початку другого семестру 2021/2022 навчального року будуть використовуватись в освітньому процесі. Також до кінця 2021 року буде придбано 140 комп'ютерів для оновлення комп'ютерного парку університету та створення нових комп'ютерних класів.

З вересня 2021 року почалася оптимізація штатної чисельності співробітників господарських підрозділів університету та планується створення у службі головного інженера диспетчерської служби, основна мета якої – забезпечення оперативності та ритмічності роботи всіх господарчих підрозділів та пришвидшення їх комунікації з іншими підрозділами університету.

Щорічний звіт зроблено на Конференції трудового колективу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна 29 грудня 2021 року (витяг з протоколу конференції додається).

Ректор

Тетяна КАГАНОВСЬКА